

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Till arbetspensionsanstalterna

SAMORDNING

I detta cirkulär har anvisningarna om samordning sammanställts. I cirkuläret lämnas också nya anvisningar på basen av försäkringsdomstolens praxis vid avgörande av pensionsärenden. Förberedelserna för anvisningarna har gjorts i en tolkningsgrupp med representanter för Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna.

Cirkuläret kompletteras senare med nya anvisningar som föranleds av ändringar i lagstiftning och praxis vid avgörande av pensionsärenden.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Pentti Koivistoinen

Tapio Karsikas

Juridiska avdelningen

28.3.1990

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
1 AVSIKTEN MED SAMORDNING	5
2 PENSIONER SOM SKALL BEAKTAS VID SAMORDNINGEN	7
2.1 Grundpensionerna	7
2.1.1 Särdrag hos de olika grundpensionerna	8
2.1.1.1 Pensionsfallsmeddelanden om StPL-pensionerna	11
2.1.1.2 KAPL-arbete i kommuns eller statens anställning	11
2.2 De primära pensionerna och ersättningarna	12
2.2.1 Förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring ..	13
2.2.2 Frivilliga försäkringar enligt lagen om olycksfallsförsäkring	14
2.2.3 Förmåner enligt trafikförsäkringslagen	15
2.2.4 Ersättning som utges i form av invalidvård	17
2.2.5 Förmåner enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst	18
2.2.6 Annan med grundpensionerna jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension	18
2.2.7 Pensionsskyddet för person i förtroendeuppdrag enligt 1 b § APL	19
2.2.8 Pensioner för medlemmar av statsrådet, för riksdagsmän och för personer i kommunalt förtroendeuppdrag	19
2.2.9 Treårsregeln beträffande SOLITA-pensionerna	20
2.3 Hur förmåner från utlandet beaktas vid samordningen	22
2.3.1 Samordning enligt arbetspensionslagstiftningen ..	22
2.3.2 Bestämmelserna om samordning i överenskommelserna om social trygghet	23
3 SAMORDNINGSGRUND	26
3.1 Löner och arbetsinkomster som kan användas som samordningsgrund	26
3.1.1 Den pensionsgrundande APL-lönen	28
3.1.2 Den pensionsgrundande KAPL-lönen	28
3.1.2.1 Medellönen för KAPL-arbetsbeteckningen .	29
3.1.2.2 Den faktiska KAPL-lönen	29
3.1.3 Den pensionsgrundande KoPL-lönen	30
3.1.4 Den pensionsgrundande KTAPL-lönen	30
3.1.5 Den pensionsgrundande StPL-lönen	30
3.1.6 Den pensionsgrundande KyPL-lönen	31
3.1.7 Den pensionsgrundande SjPL-lönen	31
3.1.8 Pensionsgrundande lön som baserar sig på anställning vid Finlands Bank, Folkpensions- anstalten och Ortodoxa kyrkosamfundet	31
3.2 Arbetsinkomster som kan användas som samordningsgrund ..	32
3.2.1 FÖPL- och LFÖPL-arbetsinkomst	32
3.2.2 Minimibeloppet för LFÖPL-arbetsinkomsten	32

Juridiska avdelningen

28.3.1990

3.3	Samtidigt förvärvsarbete	33
3.3.1	Samtidigt förvärvsarbete/APL	33
3.3.2	Samtidigt förvärvsarbete/KAPL	34
3.3.3	Samtidigt förvärvsarbete/KoPL	36
3.3.4	Samtidig FÖPL- och LFÖPL-verksamhet	37
3.4	Förvärvsarbete under pensioneringen	38
3.4.1	10/6-stadgandet i APL	38
3.4.2	10/6-stadgandet i KAPL	39
3.4.2.1	Arbetslöshetsdagarnas inverkan vid beräkning av den genomsnittliga KAPL-lönen	40
3.4.3	10/6-stadgandet i KoPL	41
3.5	Specialfall	41
3.5.1	23-årsfallen	41
3.6	Förvärvsarbete enligt KAPL och KoPL samtidigt med annat förvärvsarbete eller under pensioneringen	41
3.7	Pension på tidigare grunder	42
3.8	Samordningsgrund för delpensionen	42
4	SAMORDNINGSGRÄNS	43
4.1	Deltidspensionens maximibelopp	44
5	HUR SAMORDNING FÖRRÄTTAS	44
5.1	Överskjutande del	44
5.2	Direkt avdrag	45
5.3	Proportionellt avdrag	46
6	TIDPUNKT FÖR SAMORDNINGEN	47
6.1	Den första samordningen	47
6.1.1	Samordning av ålderspension	47
6.1.2	Retroaktiva samordningar när det första beslutet utfärdas	48
6.1.3	Interimistiskt beslut	49
6.1.4	Samordning av förskottsersättning	50
7	NY SAMORDNING	51
7.1	Samordningssituationerna	51
7.1.1	Pensionstagaren blir beviljad ny grundpension ...	52
7.1.1.1	Grundpensionens belopp ändras till följd av besvär	54
7.1.1.2	Annat på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension än grundpension	54
7.1.2	Primära pensioner och ersättningar	54
7.1.3	Ändring av pensionsslag	55
7.1.4	Samordning av pension som beviljas efter deltidspension	56
7.1.5	Ändring av barntillägg	56
7.1.6	Ny samordning på pensionstagarens ansökan	56
7.2	Tidpunkt för den nya samordningen	57
7.2.1	Nedsättning av pensionen	57
7.2.2	Höjning av pensionen	57

Juridiska avdelningen

28.3.1990

7.3	Skyddsstadgande	57
7.4	Undanröjande av beslut	58
8	SAMORDNING AV FAMILJEPENSIONEN	59
8.1	Grunderna för samordning	59
8.1.1	Förmåner som skall samordnas	59
8.1.1.1	Till förmånstagarna beviljade ersättningar och familjepensioner som motsvarar de primära ersättningarna	59
8.1.1.2	Till förmånstagarna beviljade familjepensioner som motsvarar grundpensionerna	62
8.1.2	Den första samordningen	62
8.1.3	Treårsregeln beträffande SOLITA-pensionerna	63
8.1.4	Förtidsminskning och uppskovsförhöjning i förmånslåtarens pension	63
8.1.5	Samordningsgrund	64
8.2	Samordningsgräns	64
8.2.1	Antal förmånstagare	64
8.2.2	FamPL-avdrag	64
8.3	Ny samordning	66
8.3.1	Nya samordningssituationer	66
8.3.1.1	Förmånstagaren blir beviljad ny familjepension	67
8.3.1.2	Förmånstagande barn fyller 16 år	67
8.3.1.3	Annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmånstagare	68
8.3.1.4	Förmånstagaren ansöker om ny samordning	68
8.3.2	Familjepensionens belopp ändras till följd av besvär	69
8.3.3	Tidpunkt för den nya samordningen	69
9	FAMILJEPENSIONSREFORMEN 1.7.1990	70
10	GAMLA SAMORDNINGSSTADGANDEN	73
11	SAMORDNING AV SÅDANA TILLÄGGSPENSIONER SOM KAN REGISTRERAS ENLIGT 11 § APL	75
11.1	Beräkning av tilläggspensionen	75
11.1.1	Den målsatta pensionen	75
11.1.2	Begränsning av tilläggspensionen	76
11.1.3	Hur grundpensionens barntillägg inverkar på tilläggspensionen	77
11.1.4	Samordning av tilläggspensionen	78
11.2	Ny samordning av tilläggspensionerna	79
11.3	Tilläggspension till familjepension enligt APL	79
11.4	Tilläggspension enligt FÖPL och LFÖPL	79

Juridiska avdelningen

28.3.1990

1

AVSIKTEN MED SAMORDNING

Det är arbetspensionssystemets avsikt att i händelse av ålderdom, arbetsoförmåga, arbetslöshet och familjeförsörjarens död trygga den fortsatta utkomsten för den som livnär sig på sitt förvärvsarbete liksom för dennes familj. Målet anses i allmänhet kunna nås därigenom, att pensionstagaren blir garanterad ett pensionsskydd som motsvarar cirka 60 procent av hans tidigare förvärvsinkomster. Denna målsatta nivå har i regel betraktats som tillräcklig, eftersom levnadskostnaderna vanligen minskar efter pensioneringen.

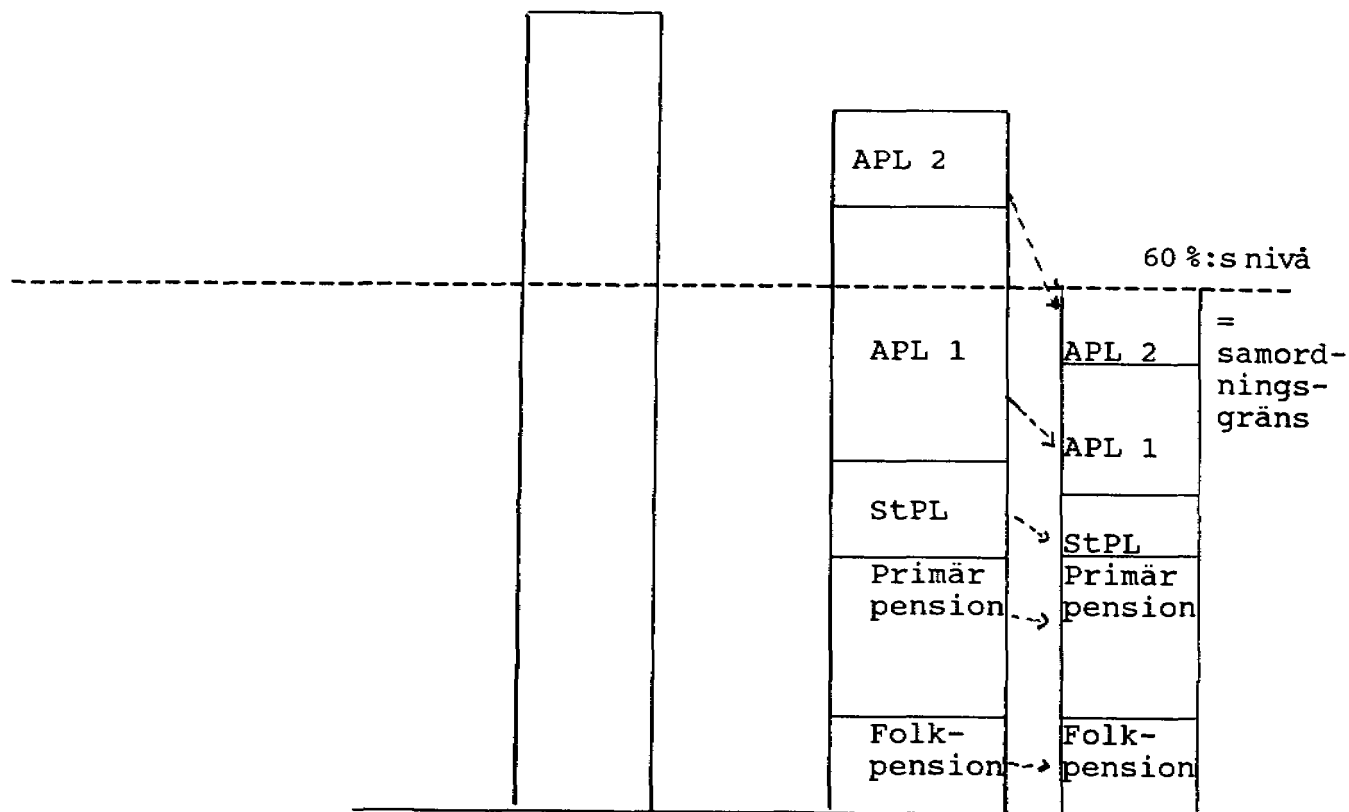
Till följd av den separata förvaltningen av pensionssystemen har en och samma person i allmänhet rätt till två, och i vissa fall t.o.m. till flera, pensioner. Förutom att pensionstagaren kan få arbetspension och folkpension kan han också ha rätt till pensioner och ersättningar på grund av lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen och lagen om skada, ådragen i militärtjänst. Om varje system betalade ut sina pensioner och ersättningar utan att beakta förmånerna från andra system, skulle det sammanlagda beloppet av pensioner och ersättningar till och med kunna bli högre än vad arbetstagarens inkomster av förvärvsarbetet varit. För att systemen skall bilda en meningsfull helhet och för att undvika att pensionernas sammanlagda belopp överstiger den målsatta nivån, har stadganden om samordning av pensioner och ersättningar intagits i pensionslagarna.

Samordning av arbetspension innebär, att sådana pensioner och fortlöpande ersättningar som betalas till eller efter en och samma person begränsas till en målsatt nivå. Samordningen förrättas när pension beviljas och när dess belopp ändras. Det är den pensionsanstalt som beviljar pensionen som förrättar samordningen och den förrättas särskilt vid varje arbetspensionsanstalt som ger ett pensionsbeslut.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Exempel 1

Avsikten med samordning: Till vänster den tidigare inkomstnivån, i mitten pensionerna före samordningen och till höger pensionerna efter samordningen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

2

PENSIONER SOM SKALL BEAKTAS VID SAMORDNINGEN

De pensioner och ersättningar som skall beaktas vid samordningen finns uppräknade i 8 § 1 och 4 mom. APL. I 1 mom. i paragrafen indelas pensionerna i två grupper, dvs. i grundpensioner och i övriga pensioner och ersättningar som kallas primära pensioner.

Skillnaden mellan grundpensionerna och de primära pensionerna märks vid samordningsförfarandet. Det är endast grundpensionerna som minskar genom samordningen. Trots att arbetspensionsanstalten tar de primära pensionerna i betraktande vid samordningen, minskar de inte därigenom, utan den försäkringsanstalt som beviljat ersättningen betalar ut den till fullt belopp oberoende av arbetspensionens belopp. Även beaktandet av folkpensionen är i det närmaste av teknisk natur.

2.1

Grundpensionerna

De grundpensioner som skall beaktas vid samordningen finns uppräknade i 8 § 4 mom. APL. Grundpensionerna baserar sig på ett arbets- eller tjänsteförhållande eller på företagarkerksamhet. Om dem stadgas i lag eller i offentlig pensionsstadga som utfärdats med stöd av lag eller förordning. 8 § 4 mom. APL är så formulerat, att det utgör en uttömmande förteckning över de grundpensioner som skall samordnas. En pension som inte finns med i förteckningen beaktas inte som grundpension vid samordningen (se dock s. 10 Ålands landskapslag om landskapspensioner).

Enligt 8 § 4 mom. APL är de grundpensioner som skall beaktas vid samordningen följande:

- 1) pension i enlighet med minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare (APL)
- 2) pension som beviljats med stöd av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (KAPL)
- 3) pension i enlighet med det i lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare (KTAPL) stadgade grundpensionsskyddet
- 4) pension i enlighet med lagen om statens pensioner (StPL), beräknad på det sätt som stadgas i 10 § 1 mom. i samma lag
- 5) med stöd av pensionsstadgan för Finlands Bank beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet
- [6) med stöd av pensionsreglementet för Post-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

- banken beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet
Upphävd genom lag av 23.12.1987
- 7) med stöd av pensionsreglementet eller pensionsstadgan för folkpensionsanstalten beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet
 - 8) med stöd av pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (KyPL) beviljad pension som motsvarar enligt 10 § 1 mom. StPL beviljad pension
 - 9) med stöd av pensionslagen för ortodoxa kyrkosamfundet beviljad pension i enlighet med grundpensionsskyddet
 - 10) pension enligt minimivillkoren i lagen om pension för lantbruksföretagare (LFöPL)
 - 11) pension enligt minimivillkoren i lagen om pension för företagare (FöPL)
 - 12) pension enligt lagen om sjömanspensioner (SjPL)
 - 13) pension enligt lagen om pension för vissa konstnärer och redaktörer i arbetsförhållande (KoPL).

Postbanken ombildades till aktiebolag 1.1.1988, varigenom arbetstagarnas anställningar övergick till APL. Med stöd av en speciallag tillämpas APL retroaktivt från 1.7.1962 på anställningarna vid Postbanken. Även tidigare beviljade pensioner har fr.o.m. 1.1.1988 omvandlats till APL-pensioner till den del som de motsvarar minimipensionsskyddet i lagen. De pensioner som uppkommit på grund av anställning vid Postbanken samordnas på samma sätt som övriga APL-pensioner. Lagändringen av 1.1.1988 föranledde ingen ny samordning.

De pensioner som grundar sig på pensionslagarna och -stadgorna i 8 § 4 mom. APL kan med undantag av pensionerna enligt KAPL, SjPL och KoPL omfatta grundpensionsskydd och tilläggspensionsskydd. Vid den samordning som görs enligt 8 § APL beaktas endast pension enligt grundpensionsskyddet, inte tilläggspension. Det finns särskilda samordningsregler för tilläggsförmånerna (se punkt 11).

2.1.1

Särdrag hos de olika grundpensionerna

Pension enligt grundpensionsskyddet i lagen om statens pensioner beräknas enligt 10 § 1 mom. StPL, vilket betyder att pensionen tillväxer med två procent per år. Om pensionstagaren har rätt till pension enligt tilläggspensionsskyddet, tillväxer pensionen med 2,2 procent i året. Vid samordningen beaktas alltid den enligt 10 § 1 mom. StPL beräknade

Juridiska avdelningen

28.3.1990

pensionen, även om pensionstagaren har rätt till pension enligt tilläggspensionsskyddet. Enligt 10 § StPL har pensionstagaren rätt till antingen grundpension eller tilläggspension oberoende av enligt vilketdera stadgandet beräknat pensionen skulle vara större.

När en StPL-pension eller en annan på StPL baserad pension beviljas enligt tilläggspensionsskyddet, behöver statskontoret eller den anstalt som beviljat den på StPL baserade pensionen inte själv uppgifter om hur stor pensionen enligt grundpensionsskyddet är. Denna räknas ändå i detta fall ut för de andra pensionsanstalterna, som behöver uppgiften för att kunna förrätta samordningen.

Ändringen av 10 § 4 mom. StPL, som trädde i kraft 1.9.1987, innebär att StPL-pensionen eller den på StPL baserade pensionen inte kan bli högre än 60 procent av inkomsten, mot 66 procent tidigare. Denna 60 procent beräknas på den högsta sådana pensionsgrundande lönen enligt StPL där den pensionsgrundande tiden är minst två år. Finns ingen sådan pension, beräknas det sammanlagda beloppet på den högsta pensionsgrundande StPL-lönen.

Statskontoret anmäler denna pensionsgrundande lön på pensionsfallsregisterutdrag. Denna av statskontoret anmälda pensionsgrundande lön används som samordningsgrund om den är den högsta grundpensionsgrundande lönen. Den pensionsgrundande lönen för sådana statens pensioner där den pensionsgrundande tiden är under två år kan således väljas till samordningsgrund endast då ingen av pensionerna baserar sig på en pensionsgrundande tid om minst två år.

De pensioner som beviljas på grund av KTAPL bestäms enligt kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga (KPS). Även den som har rätt till tilläggspension blir beviljad KTAPL-pension enligt grundpensionsskyddet, om pensionen så beräknad blir större. I KPS intogs 1.1.1989 ett stadgande som motsvarar 10 § 4 mom. StPL och enligt vilket tilläggspensionens maximibelopp får vara högst 66 procent av den högsta sådana pensionsgrundande lönen som beräknats utgående från en pensionsgrundande tid om minst två år. Stadgandena om samordning av grundpensioner motsvarar alltså stadgandena i APL. Vid samordningen beaktas den icke-samordnade, intjänade grundpensionen, även om dess belopp överstiger 60 procent.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Åland har sin egen pensionslag, Ålands landskapslag om landskapspensioner, som motsvarar lagen om statens pensioner. Dess stadganden motsvarar stadgandena i StPL. Till följd av den särställning som Åland innehar har lagstiftningsordningen för landskapslagen varit en annan än den för lagen om statens pensioner. Fastän Ålands landskapspensioner inte finns omnämnda i förteckningen över grundpensioner i 8 § 4 mom. APL, skall de ändå betraktas som grundpensioner.

Pension med stöd av Finlands Banks pensionsstadga får de som är anställda vid Finlands Bank och vid sedeltryckeriet. Pensionerna utbetalas av Finlands Bank. Pensionsstadgan motsvarar StPL.

För de anställda vid Folkpensionsanstalten finns Folkpensionsanstaltens pensionsreglemente och pensionsstadga, med stöd av vilka de anställda vid Folkpensionsanstalten får arbetspension. Pensionerna, som bestäms på motsvarande sätt som StPL-pensionerna, utbetalas av Folkpensionsanstalten. Vid samordningen beaktas grundpensionerna enligt pensionsreglementet och -stadgan.

De som varit i kyrkans anställning får pension enligt KyPL, som betalas av Kyrkans centralfond. Pensionsskyddet enligt KyPL motsvarar stadgandena i StPL. Det är därför som den KyPL-pension som beaktas vid samordningen beräknas enligt 10 § 1 mom. StPL.

Pensionsskyddet för ortodoxa kyrkosamfundets ärkebiskop, rättslärda assessor och kyrkostyrelsens övriga tjänste- och befattningsinnehavare bestäms enligt StPL och deras pensioner betalas av statskontoret. Om pensionsskyddet för prästerskapet stadgas i ortodoxa kyrkosamfundets pensionslag, som i tillämpliga delar motsvarar StPL. Prästerskapets pensioner beviljas av kyrkosamfundets kyrkostyrelse och betalas av kyrkosamfundets centralfond. Eventuella övriga anställda vid ortodoxa kyrkosamfundet omfattas av APL.

Generationsväxlingspension som beviljas enligt LFÖPL beaktas vid samordningen till den del som den motsvarar grundpensionsskyddet enligt LFÖPL. Avträdelsepensionen blir däremot utanför samordningen.

Arbetstagare som utför i sjömanslagen avsett arbete ombord på ett finskt handelsfartyg i utrikestrafik omfattas av lagen om sjömanspensioner. Sjömanspensionskassan sköter tillämpningen av SjPL.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

2.1.1.1

Pensionsfallsmeddelanden om StPL-pensionerna

StPL-pensionen är i regel uppdelad på pension enligt grundpensionsskyddet och pension enligt tilläggs-pensionsskyddet. Pensionen enligt grundpensionsskyddet anges på pensionsfallskortet i ruta 69, första delrutan och pensionen enligt tilläggs-pensionsskyddet i andra delrutan. Om pensionen inte har uppdelats på en grundpensionsdel och en tilläggspensionsdel, har i ruta 69, första delrutan antecknats den beviljade pensionen till dess totalbelopp och efter pensionsbeloppet betalningskoden z.

Om pensionen har beviljats enligt grundpensionsskyddet och samordningen inte har inverkat på pensionsbeloppet (0 i ruta 72, första delrutan), skall vid samordningen beaktas den pension som anges i ruta 69, första delrutan. Om pensionen enligt grundpensionsskyddet har minskat genom samordningen, skall i ruta 71 anges det icke-samordnade beloppet av pensionen enligt grundpensionsskyddet och detta belopp skall då beaktas vid samordningen.

Också i sådana fall där pensionen har beviljats enligt tilläggspensionsskyddet och angetts uppdelad på en grundpensionsdel och en tilläggspensionsdel, skall det icke-samordnade beloppet av pensionen enligt grundpensionsskyddet anges i ruta 71, om pensionen enligt grundpensionsskyddet minskar genom samordningen.

Har pensionen beviljats enligt tilläggspensionsskyddet och angetts till sitt totalbelopp (z), är det skäl för den anstalt som beviljat pensionen att av statskontoret eller annan sådan anstalt som beviljat på StPL baserad pension be om uppgifter på det icke-samordnade beloppet av grundpensionen.

2.1.1.2

KAPL-arbete i kommuns eller statens anställning

I vissa fall beaktas i KTAPL- och StPL-pensionen också KAPL-arbete som har utförts i kommuns eller statens anställning. När KAPL-pension beviljas, minskas KTAPL- och StPL-pensionen med den pensionsdel som tjänats in i KAPL-arbete. När KTAPL- eller StPL-pension beviljas från samma tidpunkt som KAPL-pension, gör kommunala pensionsanstalten och statskontoret minskningen genast. Sådana situationer medför inte några problem med tanke på samordningen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Beviljas KTAPL-pension i en lägre pensionsålder, anmäler kommunala pensionsanstalten den s.k. KAPL-minskningsdelen till pensionsfallsregistret. Senare, när KAPL-pension beviljas, minskar kommunala pensionsanstalten sin pension med KAPL-minskningsdelen, med en sänkning av den KTAPL-grundpension som skall samordnas som följd.

Om StPL-pension beviljas på grund av en lägre pensionsålder, minskas StPL-pensionen med KAPL-minskningsdelen när KAPL-pension beviljas. Den StPL-pension som skall beaktas vid samordningen minskar härigenom, men statskontoret anmäler inte ändringen till registret.

Den StPL- eller KTAPL-pension som skall samordnas är den pension som efter att KAPL-pensionen beviljats har minskats med KAPL-minskningsdelen.

2.2

De primära pensionerna och ersättningarna

De primära pensionerna och ersättningarna beaktas vid samordningen före grundpensionerna. Arbetspensionen är sekundär i förhållande till dessa ersättningar och den utbetalas endast till den del som den målsatta nivån om 60 procent eller annan målsatt nivå inte uppnås genom den primära ersättningen. De primära ersättningarna beaktas till fullt belopp vid samordningen. De primära pensionerna och ersättningarna är enligt 8 § 1 mom. APL följande:

- 1) på stadgande i lagen om olycksfallsförsäkring baserad dagpenning eller olycksfallspension
- 2) med stöd av trafikförsäkringslagen, på grund av ådragen egen skada beviljad fortlöpande ersättning
- 3) med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst beviljad livränta, när denna grundar sig på annan än under 1939-1945 års krig ådragen skada
- 4) annan med grundpensionerna jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension

Vid samordningen beaktas endast sådana fortlöpande ersättningar som betalas ut parallellt med pension. Det kan också vara fråga om visstidsersättningar. En ersättning som utgetts i form av ett engångsbelopp inverkar däremot inte på arbetspensionen (FSD 20.1.1983, 2063/82/119, PSC).

Juridiska avdelningen

28.3.1990

2.2.1

Förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring

Enligt 14 § 1 mom. lagen om olycksfallsförsäkring, som trädde i kraft i början av 1982, utges skadestånd för skada eller sjukdom orsakad av olycksfall i arbetet till arbetstagaren i form av sjukvård, dagpenning, olycksfallspension, menersättning och till dessa hörande tillägg samt ersättning för hemvårdskostnader, och till arbetstagarens anhöriga i form av familjepension och begravningshjälp. På grund av kroppsskada som uppkommit genom olycksfall före 1982 utges till den skadade bl.a. dagpenning, livränta och till dessa hörande tillägg, och till den skadades anhöriga försörjningspension. I den nya lagen motsvaras livränta av olycksfallspension och menersättning och försörjningspension av familjepension.

Enligt den gällande lagen om olycksfallsförsäkring utges dagpenning under högst ett års tid från den dag då olycksfallet inträffat. Olycksfallspension betalas till arbetstagaren från den första dagen efter det att utbetalningen av dagpenning har upphört. Olycksfallspensionen kan även börja löpa innan ett år förflutit från den dag då olycksfallet inträffat.

Vid samordningen beaktas livränta som utges enligt den lag som var i kraft före 1982. Livräntan består av grund- och kompletteringsränta, vilka alltså bägge skall beaktas. Försörjningspension som betalas till de anhöriga skall också beaktas vid samordningen.

Enligt den gällande lagen om olycksfallsförsäkring samordnas olycksfallsdagpenning, olycksfallspension och familjepension.

Olycksfallsdagpenningen avviker dock i ett visst hänseende från de övriga ersättningar och pensioner som skall beaktas vid samordningen. Om den som redan är pensionerad, på grund av olycksfall i arbetet blir beviljad dagpenning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, samordnas sådan dagpenning inte med den löpande arbetspensionen. Samordning förrättas först när dagpenningen övergår i olycksfallspension. Genom detta förfarande har man sökt trygga den förvärvsarbetande delpensionerades ställning i händelse av ett olycksfall i arbetet. Förrättas ny samordning av annan orsak än för beviljande av dagpenning, skall dagpenningen beaktas vid samordningen på samma sätt som övriga primära förmåner.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Sjukvårdsersättning, dagpenning, (till 31.3.1982) till livränta hörande tillägg - till exempel tillägg till de anhöriga - och begravningsbidrag som utges på grund av skada som inträffat före 1982, lämnades utanför samordningen. Menersättning, vissa tillägg, ersättning för hemvårdskostnader och begravningshjälp som betalas enligt gällande lagstiftning beaktas inte vid samordningen.

Också skadestånd som utges med stöd av någon annan lag än lagen om olycksfallsförsäkring men på samma grunder som skadestånd för olycksfall i arbete samordnas som om det var skadestånd som beviljats enligt stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring. Sådana stadganden ingår bl.a. i lagen om yrkessjukdomar (29.12.1967/638), lagen angående innehavares av statstjänst och -befattning rätt till skadestånd vid olycksfall (12.4.1935/154), lagen om skadestånd för olycksfall vid räddning av människoliv (12.4.1935/154), lagen om skadestånd för olycksfall i vissa frivilliga arbeten (22.5.1942/408) och i lagen om brand- och räddningsväsendet (4.7.1975/559). Skadestånd som utges enligt dessa lagar beaktas vid samordningen.

För lantbruksföretagarna har en egen lag om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare stiftats. Förmåner som utges enligt denna lag beaktas vid samordningen på samma sätt som skadestånd enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

I besluten om skadestånd för olycksfall anges ofta årsersättningens belopp. Årsersättningen anges enligt det års index då skadan inträffat. Vid samordningen divideras årsersättningen med 12. På motsvarande sätt multipliceras dagpenningbeloppet med 30.

2.2.2

Frivilliga försäkringar enligt lagen om olycksfallsförsäkring

Vid samordning av arbetspensioner är principen den, att endast sådana ersättningar som är förpliktande enligt lag skall beaktas i pensionens maximitbelopp.

Förutom stadganden om obligatorisk olycksfallsförsäkring ingår i lagen om olycksfallsförsäkring också stadganden om frivillig olycksfallsförsäkring. En företagare kan inte teckna obligatorisk olycksfallsförsäkring för sig själv eller för sina familjemedlemmar. Motsvarande trygghet i händelse av ett olycksfall i arbetet får han genom att teckna en frivillig försäkring enligt 57 § 1 mom. lagen om olycksfallsförsäkring.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Enligt 8 § 1 mom. APL skall skadestånd som grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring beaktas vid samordningen. Och ovan nämnt skadestånd, som utges på grund av frivilliga försäkringar, grundar sig på lagen om olycksfallsförsäkring. Försäkringsdomstolen har i sitt beslut av 1976 (5730/75/1313) funnit, att olycksfallsersättning som utges enligt 57 § 1 mom. lagen om olycksfallsförsäkring skall samordnas med arbetspensionen.

Arbetsgivaren har enligt lagen om olycksfallsförsäkring en obligatorisk skyldighet att teckna olycksfallsförsäkring för sina anställda. Men han kan dessutom enligt samma lag för sina anställda teckna en frivillig tilläggsförsäkring, som också grundar sig på stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring, såsom sägs i 57 § 4 mom. i lagen. En sådan frivillig försäkring som avses i 57 § 2 mom. i lagen är t.ex. arbetstagarens fritidsolycksfallsförsäkring. Försäkringsdomstolen har inte funnit, att ersättning som enligt 57 § 2 mom. lagen om olycksfallsförsäkring utges till arbetstagare för olycksfall under fritid är en sådan ersättning som skall beaktas vid samordningen.

Försäkringsdomstolen tolkar således 57 § 1 mom. och 2 mom. lagen om olycksfallsförsäkring på olika sätt. Tolkningen är befogad, eftersom företagaren med stöd av 57 § 1 mom. lagen om olycksfallsförsäkring kan försäkra sig för olycksfall under arbetstid på samma sätt som en arbetsgivare kan försäkra sina anställda. Enligt villkoren för en sådan olycksfallsförsäkring dras arbetspensionen inte av från den olycksfallsersättning som företagaren erhåller.

2.2.3

Förmåner enligt trafikförsäkringslagen

Med stöd av trafikförsäkringslagen ersätts sådan skada som åsamkats person eller egendom till följd av motorfordons användning i trafik. Ersättningen bestäms enligt principen om fullt ersättningsansvar, varför trafikförsäkringsersättningarna i allmänhet är större än andra ersättningar. Av samma anledning utbetalas ingen ersättning, om trafikolyckan inte har medfört inkomstbortfall.

Vid samordningen beaktas endast fortlöpande ersättning som grundar sig på pensionssökandens eller förmånslåtarens egen skada, såsom t.ex. ersättning för minskning i inkomst eller uppehälle och försenad inkomst av arbete eller näring. Den till förmånslåtaren utgivna, "på egen skada baserade" ersättningen motsvaras av den till förmånstagaren ur trafikförsäkringen utbetalda familjepensionen, som

Juridiska avdelningen

28.3.1990

samordnas med den familjepension som utges enligt arbetspensionslagarna. Ersättning för motorfordon baserar sig t.ex. inte på egen skada.

En ersättning anses vara fortlöpande när den inte utges i form av ett engångsbelopp. Fortlöpande ersättning som utges enligt trafikförsäkringslagen och grundar sig på egen skada samordnas alltid från utbetalningens början, även om den kallas t.ex. dagpenning.

När ersättningsbeslutet dröjer

Ersättningarna enligt trafikförsäkringslagen är primära i förhållande till arbetspensionerna. Eftersom trafikförsäkringsersättningen bestäms enligt principen om full ersättning, är ersättningen i allmänhet så hög, att ingen arbetspension kommer att utbetalas efter samordning. Det tar ofta så lång tid att reda ut sådana oklarheter som ofta uppkommer i samband med trafikskada - till exempel beträffande skuldfrågan - att arbetspensionsanstalten inte kan vänta på ersättningsbeslutet, utan måste bevilja pensionen utan att samordning förrättats.

Om arbetspensionen har beviljats före trafikförsäkringsersättningen, har trafikförsäkringsbolagen ibland betraktat skillnaden mellan den tidigare beviljade arbetspensionen och inkomsterna för det året då skadan inträffat såsom inkomstbortfall. Förfarandet kan inte anses överensstämmande med lag, eftersom arbetspensionen är sekundär i förhållande till trafikförsäkringsersättningen och har beviljats på grund av samma skadehändelse som denna. Den har dessutom beviljats innan samordning med trafikförsäkringsersättningen har förrättats och således i allmänhet till ett för stort belopp. Hade trafikförsäkringsersättningen beviljats omedelbart efter det att skadan inträffat, skulle det ha varit möjligt att från första början samordna den beviljade arbetspensionen, och då skulle det inte heller vid bestämmande av trafikförsäkringsersättningen ha varit möjligt att betrakta den beviljade arbetspensionen som ersättning för inkomstbortfall.

Numera godkänner trafikförsäkringsanstalterna inte längre alltid av pensionstagaren till pensionsanstalten lämnad fullmakt eller annat samtycke, enligt vilket rätten till trafikskadeersättning har överförts på arbetspensionsanstalten till den del som ersättningen motsvarar det arbetspensionsbelopp som utbetalts för mycket för samma tid. I APL ingår inget regresstadgande, enligt vilket ersättningstagarens rätt i sådana fall övergår till pensionsanstalten till den del som den motsva-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

rar de belopp som på grund av de andra ersättningarna skall dras av från pensionen. I StPL och KTAPL ingår ett sådant stadgande däremot.

Trafikförsäkringsbolagens förfarande har lett till att arbetspensionsanstalterna ogärna skyndar på med arbetspensionsbeslutet, utan inväntar i mån av möjlighet trafikförsäkringsbeslutet. Det är inte alltid möjligt att vänta tills en process som kan pågå i årtal når sitt slut, för då kan en sökande som i övrigt har rätt till pension bli utan utkomstskydd.

2.2.4

Ersättning som utges i form av invalidvård

Med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring kan den skadade beviljas ersättning i form av invalidvård. Om detta stadgas i lagen om invalidvård för emottagare av olycksfallsersättning (20.12.1963/592). Ersättning som utges enligt denna lag beaktas vid samordningen, såsom pensionsnämnden och försäkringsdomstolen funnit i sitt beslut (FSD 7860/75/715).

Däremot har besvärinstanserna företrätt den ståndpunkten, att sådan ersättning som utges enligt lagen om invalidvård för dem som uppbära trafikförsäkringsersättning (1.7.1965/391) inte alls skall beaktas vid samordningen (FSD 7815/71/1544, FSD 7904/77/1736).

Enligt bägge lagarna utges ersättning i form av invalidvård i allmänhet till dem som erhåller rehabilitering och får yrkesutbildning. Ersättningen utges till fullt belopp oberoende av skadans art.

Det faktum att försäkringsdomstolen intagit olika ståndpunkt i fråga om trafikförsäkringsfall och olycksfallsförsäkringsfall har sin grund i ordalydelsen i 8 § 1 mom. APL, enligt vilken ersättning som baserar sig på stadgande i lagen om olycksfallsförsäkring skall beaktas vid samordningen. Den ersättning som utges enligt lagen om invalidvård för emottagare av olycksfallsersättning bestäms enligt lagen om olycksfallsförsäkring, varför den således skall tas i betraktande vid samordningen.

Vid samordningen skall enligt 8 § APL beaktas sådan enligt trafikförsäkringslagen beviljad fortlöpande ersättning som grundar sig på egen skada. Ersättning som beviljats enligt lagen om invalidvård för dem som uppbära trafikförsäkringsersättning är inte en sådan enligt trafikförsäkringslagen beviljad fortlöpande ersättning och utgör således inte heller en sådan förmån som skall samordnas.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

2.2.5

Förmåner enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst

Det blir numera i praktiken relativt sällan fråga om samordning av sådana ersättningar som utges enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst, eftersom ersättningar för skada ådragen under 1939-1945 års krig inte samordnas med arbetspensionerna. Denna ändring av 8 § APL trädde i kraft i början av 1981. Ersättningarna samordnas inte heller i det fall, att en i kriget ådragen skada först senare förvärrats och berättigar till ersättning från en tidpunkt långt efter kriget.

De ersättningar enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst som skall samordnas med pension grundar sig sålunda i allmänhet på olycksfall o.a. som inträffat under värnpliktstiden. Enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst utges ersättning för av tjänsten orsakad skada, sjukdom eller olycksfall som drabbat värnpliktig, arbetspliktig och vissa andra personer i försvarsväsendets tjänst samt för kroppsskada som genom olycksfall förorsakats av försvarsväsendets projektiler o.a. Ersättning erlæggs också till de försörjningstagande anhöriga efter en sådan förmånslåtare.

Med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst utbetalas bl.a. dagpenning och livränta. Dagpenning utbetalas i högst ett års tid, varefter ersättningen övergår i livränta. Livräntan kan likväl också börja löpa innan ett år har förflutit från det att ersättningstagaren ådragit sig skada eller sjukdom.

Vid samordningen beaktas endast sådan ersättning som utgetts i form av livränta, jämte den därtill hörande andelen till de anhöriga. Dagpenningen samordnas således inte. Kompletteringsräntan beaktas inte heller vid samordningen, eftersom den å ena sidan till sin natur utgör ersättning för direkta utgifter och å andra sidan är beroende av provning, dvs. av personens övriga inkomster.

2.2.6

Annan med grundpensionerna jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension

Enligt 8 § 1 mom. APL skall också sådana på arbets- eller tjänsteförhållande grundade ålders- och invalidpensioner som är jämförbara med grundpensionen betraktas som primära pensioner. Hit hör huvudsakligen sådana pensioner som beviljats enligt statens, kommunernas och kyrkans gamla pensionsystem, m.a.o. sådana pensioner som beviljats med stöd av de stadganden som varit i kraft före StPL,

Juridiska avdelningen

28.3.1990

KTAPL och KyPL. Exempel på statens gamla pensioner är statens tjänstemannapensioner. Kommunerna och kommunalförbunden har beviljat pensioner enligt sina egna pensionsstadgor.

De anställda hos staten eller kommun har på förhand fått välja om de vid ett framtida pensionsfall önskar få pension enligt det "gamla" eller det "nya" pensionssystemet. I fråga om statens pension görs "valet" i princip då pension beviljas, då den sökande blir beviljad det fördelaktigare alternativet. Inom de kommunala pensionssystemen kan ett sådant val inte längre göras.

Eftersom varken statens, kyrkans eller kommunernas gamla pensionssystem beviljar förmåner som är av samma slag som förmånerna enligt APL, betraktas inte de pensioner som utbetalas enligt dem såsom grundpensioner, utan som primära pensioner, som således samordnas till fullt belopp. På dem tillämpas proportionell samordning sålunda inte, och den pensionsgrundande lönen kan inte användas som samordningsgrund.

2.2.7

Pensionsskyddet för person i förtroendeuppdrag enligt 1 b § APL

Om pensionsskyddet för en person som handhar ett förtroendeuppdrag inom den privata sektorn har anordnats enligt 1 b § APL, skall den pension som intjänats i förtroendeuppdraget samordnas tillsammans med annan arbetspension. Detta har sin grund i ordalydelsen i 1 b § 4 mom. APL, enligt vilken beträffande den på förtroendeuppdraget grundade pensionen i tillämpliga delar gäller vad som stadgats om pension som grundar sig på arbetsförhållande. Sådan pension till person i förtroendeuppdrag som bestämts enligt 1 b § APL skall sålunda betraktas såsom en sådan grundpension som avses i 8 § APL.

2.2.8

Pensioner för medlemmar av statsrådet, för riksdagsmän och för personer i kommunalt förtroendeuppdrag

Pensionerna för medlem av statsrådet, riksdagsman och person i kommunalt förtroendeuppdrag grundar sig på särskilda pensionslagar, som inte finns uppräknade i 8 § 4 mom. APL, och de baserar sig inte på arbets- eller tjänsteförhållande. De kan därför inte betraktas såsom sådana pensioner som skall samordnas.

Beträffande övriga pensioner som inte samordnas, se bilaga 1.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

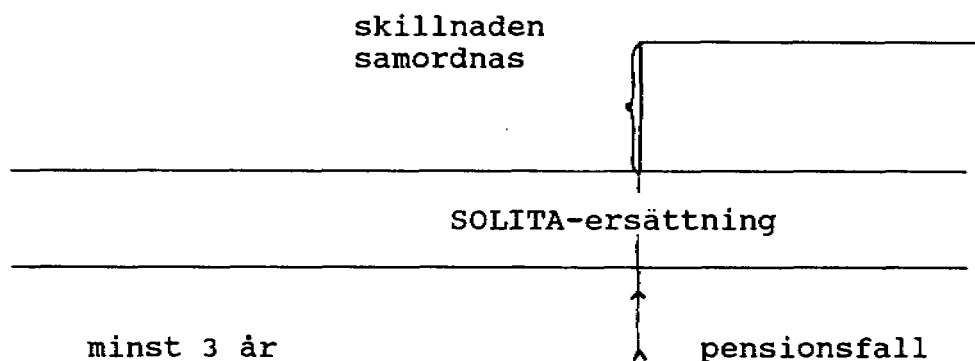
2.2.9

Treårsregeln beträffande SOLITA-pensionerna

Det är möjligt att en person medan han förvärvsarbetat redan under en längre tid har uppburit ersättning för ett tidigare olycksfall. När pensionsfall inträffar och inkomstnivån bedöms med tanke på samordningen, tas i betraktande, att inkomsterna har bestått av både lön och ersättning. Ersättning som fortsätter att löpa till samma belopp som före pensionen får då inte minska pensionen.

Beträffande ersättningarna enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen och lagen om skada, ådragen i militärtjänst (SOLITA) gäller, att ersättningen inte samordnas, om pensionstagaren har uppburit sådan ersättning utan avbrott i minst tre års tid omedelbart före pensionsfallet. Samordning kommer i fråga endast om ersättningen stiger i samband med pensionsfallet. Då skall ersättningen samordnas endast till den del som överstiger det ersättningsbelopp som utbetalts före pensionsfallet. Ersättningen samordnas inte alls med familjepensionen.

Exempel 2

Med pensionsfall avses i detta sammanhang det första pensionsfallet. Det att pensionen ändrar namn, när till exempel arbetslöshetspension omvandlas till ålderspension, invalidpension till familjepension eller delpension till full invalidpension utgör inte ett pensionsfall i denna bemärkelse. Generellt kan sägas, att den i lagen avsedda treårstiden skall vara en sådan tid under vilken personen i fråga inte har uppburit pension.

Det är i praktiken en tid på ungefär ett halvt år före pensionsfallet som är föremål för granskning vid utredning av ersättningens nivå. Om den primära

Juridiska avdelningen

28.3.1990

ersättningen redan över sex månader före pensionsfallet nått den nivå som den har vid tidpunkten för pensionsfallet, anses ersättningen inte alls ha stigit i samband med pensionsfallet och beaktas således inte vid samordningen. I vissa situationer är det likväl ibland nödvändigt att undersöka variationerna i ersättningsnivå över en längre tidsperiod för att kunna klarlägga den stabiliserade ersättningsnivån. Om ersättningen har varierat mycket före pensionsfallet, skall pensionsanstalten försöka utreda den stabiliserade ersättningsnivån innan den börjat variera och med denna jämföra ersättningsnivå vid pensionsfallet.

Exempel 3

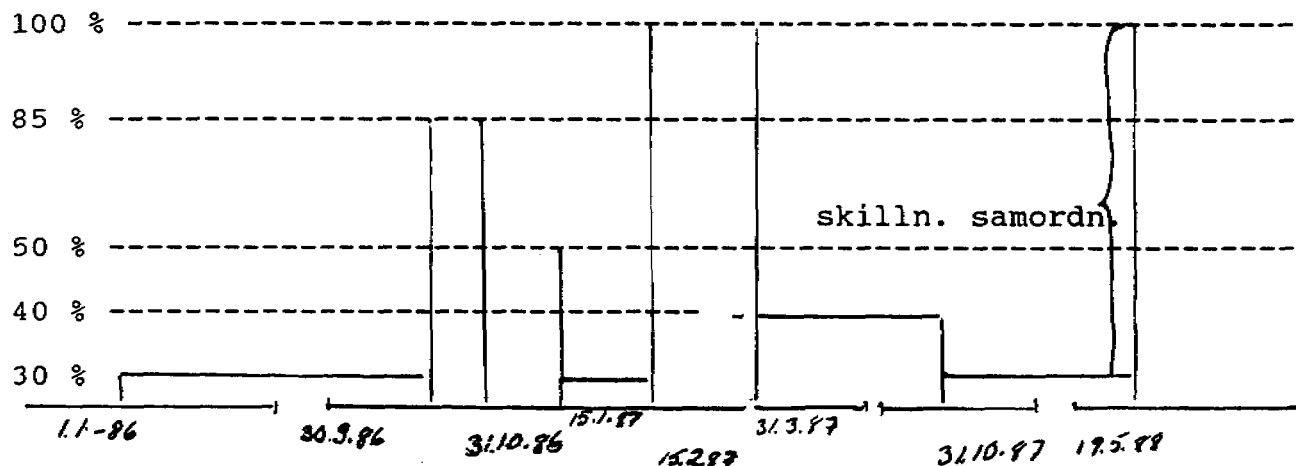
Pensionstagaren har sedan 1984 uppburit ersättning med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring. Han blir arbetsoförmögen 20.5.1988 och invalidpension enligt APL börjar löpa 1.5.1989.

När invalidpensionen enligt APL börjar löpa 1.5.1989, beaktas vid samordningen skillnaden mellan ersättningen enligt 100 procent och ersättningen enligt 30 procent, dvs. 30.500 mk/år.

Livräntan enligt lagen om olycksfallsförsäkring har uppvisat följande variation:

1.1.1986 - 30.9.1986	30 %:s invaliditetsgrad	10 500 mk/år
1.10.1986 - 31.10.1986	85 %:s invaliditetsgrad	40 200 mk/år
1.11.1986 - 15.12.1986	50 %:s invaliditetsgrad	25 300 mk/år
16.12.1986 - 15.2.1987	30 %:s invaliditetsgrad	10 500 mk/år
16.2.1987 - 31.3.1987	100 %:s invaliditetsgrad	50 000 mk/år
1.4.1987 - 31.10.1987	40 %:s invaliditetsgrad	18 200 mk/år
1.11.1987 - 19.5.1988	30 %:s invaliditetsgrad	10 500 mk/år
fr.o.m. 20.5.1988	100 %:s invaliditetsgrad	50 000 mk/år

När APL-invalidpensionen börjar

Juridiska avdelningen

28.3.1990

2.3

Hur förmåner från utlandet beaktas vid samordningen

En utländsk förmån kan beaktas vid samordningen antingen enligt den finska arbetspensionslagstiftningen eller enligt bestämmelserna i överenskommelse om social trygghet som ingåtts mellan Finland och ett annat land.

2.3.1

Samordning enligt arbetspensionslagstiftningen

Enligt 8 § 9 mom. APL är det möjligt att vid samordningen även beakta sådan från främmande stat utbetald förmån som motsvarar i 8 § 1 och 5 mom. APL avsedd förmån. 8 § 9 mom. APL är inte av tvingande natur. Samordning kommer i fråga närmast då det är känt att pensionstagaren från ett annat land får en förmån vars mottagande tillsammans med arbetspensionen skulle leda till överkompensation. Pensionsanstalten kan förrätta samordningen på nytt när den fått vetskap om att pensionstagaren uppbär förmån från utlandet. På den förmån som samordnas tillämpas då alla bestämmelser om samordning, som t.ex. treårsregeln och 10/6-stadgandet (se punkt 3.4).

Samordning enligt APL kan förrättas, när det är fråga om förmåner från sådana länder med vilka Finland inte har ingått någon överenskommelse om social trygghet. Stadgandet kan också tillämpas på förmåner från sådana länder med vilka Finland ingått en sådan överenskommelse, om denna saknar bestämmelser om samordning eller sammanläggning av förmåner. Gäller bestämmelsen om sammanläggning av förmåner enligt överenskommelse om social trygghet endast vissa förmåner som utges på grund av bestämmelserna i överenskommelsen, är det därtill möjligt att tillämpa samordningsstadgandet i APL på övriga förmåner som omfattas av samma överenskommelse.

Överkompensation uppkommer i regel inte beträffande pensioner från sådana länder med vilka Finland har ingått en överenskommelse om social trygghet, eftersom endast få pensionssystem i sådana länder betalar ut pension på andra grunder än faktisk sysselsättningstid. I invalidpensionen räknas t.ex. tiden efter pensionsfallet i allmänhet inte till godo. Enligt bestämmelserna i överenskommelse om social trygghet bestäms den utländska pensionen dessutom ofta på ett sätt som avviker från lagstiftningen i det andra avtalslandet, så att den försäkrades rätt till förmån också från Finland har beaktats i den utländska pensionens belopp.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

2.3.2

Bestämmelserna om samordning i överenskommelserna om social trygghet

I många av överenskommelserna om social trygghet ingår bestämmelser om samordning av förmåner och sammanläggning av pensioner.

Av Finlands gällande överenskommelser om social trygghet saknar överenskommelserna med Storbritannien, Schweiz och Canada och avtalsregleringen med Canadas provins Quebec sådana bestämmelser om samordning av förmåner eller sammanläggning av pensioner som gäller bägge avtalsländerna. I den nordiska konventionen och i överenskommelserna med Förbundsrepubliken Tyskland, Österrike och Spanien ingår däremot bestämmelser om sammanläggning av förmåner. Överenskommelsen med Grekland, som sannolikt träder i kraft 1990, kommer också att innehålla bestämmelser om samordning.

a) Norden

Enligt artikel 22 i den nordiska konventionen om social trygghet kan pensionerna från två eller flera nordiska länder "sammanläggas" endast då andelen av återstående tid i pensionen skulle komma att utbetalas från två länder. Enligt artikel 23 i konventionen betalas andelen av återstående tid i sådana fall endast från det land vars andel är större. Den del av pensionen som grundar sig på sysselsättningstid utbetalas från bägge avtalsländerna.

De pensioner som beviljas från olika nordiska länder kan till följd av bestämmelserna i konventionen inte samordnas i andra än ovan nämnda fall. Samordningsstadgandena i APL tillämpas inte på de nordiska pensionerna, fastän sådan tillämpning skulle vara möjlig enligt 8 § 5 mom. APL. Enligt 9 a § 2 mom. APL är det nämligen tillåtet att i överenskommelse om social trygghet inta sådana bestämmelser som avviker från APL.

Artikel 5 i den nordiska konventionen tillåter däremot samordning, när det är fråga om sådana förmåner som motsvarar pension och som omfattas av konventionen. Exempel på dessa är trafik- och olycksfallsersättningarna. Enligt artikel 3 i tillämpningsöverenskommelsen till konventionen skall samordningen då i första hand förrättas i förmånmottagarens bosättningsland. Har samordning av förmånerna inte förrättats i bosättningslandet, kan den förrättas i ett annat sådant nordiskt land som betalar ut förmån till personen i fråga.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

b) Förbundsrepubliken Tyskland

I artikel 11 i överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Förbundsrepubliken Tyskland och i punkterna 7 och 14 i det därtill hörande slutprotokollet ingår bestämmelser om samordning av förmåner mellan avtalsländerna. Sådan samordning kan förrättas, om samordningen i motsvarande situation skulle vara möjlig enligt avtalslandets egen lagstiftning. Förrättas samordning då i bägge länderna, får minskningen i förmånen endast utgöra hälften av vad den skulle vara enligt landets egen lagstiftning.

Överenskommelsen upptar dessutom särskilda bestämmelser om sammanläggning av pensioner. Enligt artikel 26 stycke 3 och artikel 27 i överenskommelsen kan andelen av återstående tid i pensionen utbetalas halverad, om den försäkrade har rätt till återstående tid från bägge länderna. Det är också i vissa andra fall möjligt att halvera andelen av återstående tid (se närmare cirkulär 52/81.) Då kan inga andra bestämmelser om samordning tillämpas på dessa pensioner.

c) Österrike

I överenskommelsen om social trygghet med Österrike ingår särskilda bestämmelser om bestämmande av pension, när den försäkrade har rätt till pension från bägge avtalsländerna (Artiklarna 14-19 i överenskommelsen). Under vissa förutsättningar bestäms pensionerna i Finland genom den s.k. koefficientmetoden och i Österrike genom den s.k. pro rata-metoden. (Se närmare cirkulär 22/87). I pensionens belopp har då även beloppet av den pension som betalas från det andra avtalslandet beaktats, och någon annan samordning kan inte förrättas mellan dessa pensioner. I överenskommelsen sägs uttryckligen, att den finska pensionsanstalten inte får förrätta någon annan samordning, när pensionen har bestämts genom koefficientmetoden. Överenskommelsen upptar inga allmänna bestämmelser om samordning av olika förmåner.

d) Spanien

På samma sätt som i överenskommelsen med Österrike upptar också överenskommelsen om social trygghet mellan Spanien och Finland bestämmelser om pro rata- och koefficientmetoderna (Artiklarna 13, 16 och 17 i överenskommelsen, se närmare cirkulär 17/87). När pensionerna från avtalsländerna räknas ut enligt bestämmelserna i överenskommelsen, görs ingen annan sammanläggning av pensionerna. I

Juridiska avdelningen

28.3.1990

överenskommelsen ingår ingen allmän bestämmelse om samordning.

e) Grekland

I artikel 6 styckena 2 och 3 i överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Grekland ingår bestämmelser om samordning av avtalssländernas förmåner. Samordningen mellan förmånerna från avtalssländerna förrättas enligt vardera landets egen lagstiftning. Den grekiska försäkringsanstalten begränsar därtill sin samordning till det belopp varmed dess förmån minskar till följd av överenskommelsen. I överenskommelsen ingår inga särskilda bestämmelser om sammanläggning av de finska pensionerna med de grekiska.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

3

SAMORDNINGSGRUND

Med hjälp av samordningsgrunden fastställs den inkomstnivå som utgör den övre gränsen för en persons totala pensionsskydd.

8 § 2 mom. APL

"Samordningsgränsen uträknas utgående från samordningsgrunden, som med nedan i 3 mom. stadgade undantag utgörs av den högsta grundpensionsgrundande lönen."

För att kunna fastställa den övre gränsen för pensionen utreds personens hela arbetshistoria, och för samordning utväljs den högsta pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten. Till samordningsgrund kan endast väljas den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten för ett sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller för sådan företagarverksamhet som också har gett rätt till pension. Det är likväl också möjligt att till samordningsgrund välja den pensionsgrundande lönen för ett sådant arbetsförhållande som har inletts efter det kalenderåret då arbetstagaren har fyllt 63 år. Om KAPL-lönerna har ersatts med APL-lön eller företagarens arbetsinkomst, när pensionen för återstående tid har beräknats, kan APL-lönen eller arbetsinkomsten användas som samordningsgrund, även om själva arbetsförhållandet eller företagarverksamheten inte beaktas när pensionen bestäms.

Sådana arbetsförhållanden som har upphört innan arbetstagaren har fyllt 23 år kan inte beaktas vid valet av samordningsgrund, eftersom pensionen börjar tillväxa först från och med den dag då arbetstagaren fyller 23 år. Om arbetstagaren blir beviljad pension för återstående tid på grund av ett sådant arbetsförhållande, används den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållandet likväl också som samordningsgrund.

Till samordningsgrund kan inte heller väljas den pensionsgrundande lönen för ett sådant arbetsförhållande på vilket begränsningsstadgandet har tillämpats.

3.1

Löner och arbetsinkomster som kan användas som samordningsgrund

Det beror på pensionssökandens arbetshistoria vilka alla av följande alternativ som står till buds vid valet av den högsta pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten

Juridiska avdelningen

28.3.1990

- den pensionsgrundande lönen för APL-arbetsförhållandet,
- medellönen för KAPL-arbetsbeteckningen eller den faktiska KAPL-lönen,
- LFÖPL-arbetsinkomsten eller LFÖPL-minimi-arbetsinkomsten,
- FÖPL-arbetsinkomsten,
- den pensionsgrundande KTAPL-lönen,
- den pensionsgrundande StPL-lönen,
- den pensionsgrundande KyPL-lönen,
- den pensionsgrundande SjöPL-lönen,
- övriga grundpensionsgrundande löner, dvs. pensionsgrundande lön för anställning vid Finlands Bank, för anställning enligt Folkpensionsanstaltens pensionsreglemente eller pensionsstadga och för anställning vid ortodoxa kyrkosamfundet,
- den sammanräknade lönen eller arbetsinkomsten för två eller flera samtidigt, till grundpension berättigande arbets- eller tjänsteförhållanden eller företagarkerksamheter
- den lön eller arbetsinkomst som utgör grunden för den nya grundpensionen, utökad med tio sjättedelar av den tidigare pensionen, eller
- den högsta KoPL-årslönen

Som samordningsgrund kan också användas enligt 7 § 3 mom. APL beräknad APL-lön för återstående tid eller i 7 § 1 mom. KAPL avsedd KAPL-lön för återstående tid utökad med sådana inkomster som beräknats enligt anställningstider som berättigar till APL-pension och på de därpå svarande pensionsgrundande lönerna. Till samordningsgrund kan också väljas arbetsinkomsten för den återstående tiden enligt 8 § 8 mom. LFÖPL.

Utav de tillbudsstående alternativen skall till samordningsgrund väljas den lön eller arbetsinkomst som justerad med index är den största. Lönen eller arbetsinkomsten justeras att motsvara index för samordningstidpunkten. Till samordningsgrund kan endast väljas lönen för ett sådant arbets- eller tjänsteförhållande som berättigar till grundpension eller arbetsinkomst som beräknats av företagarkerksamhet eller lön för återstående tid som beräknats på basen av dessa.

Om en person t.ex. valt att ta sin pension enligt statens eller kommuns gamla pensionssystem och inte enligt StPL eller KTAPL, kan lönerna för dessa arbets- eller tjänsteförhållanden inte beaktas vid valet av samordningsgrund.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Pensionsskyddet för personalen vid Folkpensionsanstalten bestäms antingen enligt pensionsreglementet av 1938 eller enligt det pensionsreglemente eller den pensionsstadga som antagits senare. De pensioner som beviljas enligt de två senaste räknas till grundpensionerna, och den pensionsgrundande lönen för befattningsförhållandet vid Folkpensionsanstalten kan då väljas till samordningsgrund. Om arbetstagaren väljer att ta sin pension enligt det gamla pensionsreglementet, är pensionen en primär pension och den lön som ligger till grund för den kan inte väljas till samordningsgrund.

3.1.1

Den pensionsgrundande APL-lönen

Alltid när ett APL-arbetsförhållande har upphört, räknar pensionsanstalten utgående från arbetsgivarens årsanmälningar och anmälan om avslutat arbetsförhållande ut den pensionsgrundande lönen för arbetsförhållandet och den intjänade pensionen, vilka anmäls till Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister.

När arbetsförhållandet har varit föremål för ett tekniskt avbrytande, beräknas de pensionsgrundande lönerna och samordningsgrunderna särskilt för varje APL-anställningsperiod.

Den högsta lönen kan väljas mellan de olika APL-lönerna. På registerutdraget ur Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister finns den högsta APL-lönen färdigt uträknad och justerad att motsvara index för det innevarande året. Löneuppgiften återfinns under uppgifterna om APL-arbetsförhållandet, före uppgiften om den intjänade pensionen. I lönen har eventuella samtidiga arbetsförhållanden eller pensionsperioder inte beaktats.

3.1.2

Den pensionsgrundande KAPL-lönen

KAPL-lönen räknas inte ut särskilt för varje arbetsförhållande, utan den beräknas på alla de löner som ger rätt till KAPL-pension. Om arbetstagaren kommer att få KAPL-pension, kan till samordningsgrund väljas antingen medellönen för KAPL-arbetsbeteckningen eller arbetstagarens faktiska medellön, om denna är större än medellönen för arbetsbeteckningen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

3.1.2.1

Medellönen för KAPL-arbetsbeteckningen

KAPL-lönerna kan variera från månad till månad och från år till år. Ett s.k. KAPL-medellönssystem har därför införts. Varje bransch har sitt eget s.k. arbetsbeteckningsnummer. När arbetsgivaren erlägger KAPL-försäkringspremie på arbetstagarens lön, antecknar han branschens nummer på redovisningskvittot. Arbetsbeteckningens nummer överförs till arbetsförhållanderegistret där det återfinns vid sidan om lönen.

När KAPL-lönerna räknas ihop till en årslön, införs den arbetsbeteckning som uppvisar den största lönen i arbetsförhållanderegistret för hela inkomståret i fråga.

I slutet av året utreder LEL Arbetspensionskassan lönenivån för de olika branscherna. Pensionsskyddscentralen fastställer på LEL Arbetspensionskassans förslag medellönerna för det följande året. Pensionsskyddscentralen utger årligen en tabell över de för KAPL-branscherna fastställda medellönerna. Tabellerna finns bifogade detta cirkulär.

Vid samordningen används medellönen för arbetsbeteckningarna för de två sista försäkringsåren. Om pensionssökanden under de två sista KAPL-åren utfört olika slags arbeten, skall medeltalet för arbetsbeteckningarna för dessa två år användas. Om det finns endast ett försäkringsår, kan lönen för detta års arbetsbeteckning användas som samordningsgrund. Med ett försäkringsår avses ett kalenderår under vilket arbetstagaren i KAPL-arbete har förtjänat minst 200 mk enligt 1962 års index 100 (2 962 mk enligt 1990 års index 1481).

Medellönen för arbetsbeteckningarna väljs ur den tabell som fastställts för pensionsfallsåret. Om samordningen förrättas efter pensionsfallsåret, skall medellönen justeras med index för samordningstidpunkten.

3.1.2.2

Den faktiska KAPL-lönen

Den genomsnittliga lön som beräknats på sådana löner som ger rätt till KAPL-pension betraktas som arbetstagarens faktiska genomsnittliga lön. I praktiken är lönen densamma som den månadslön som beräknas för bestämmande av rätten till s.k. återstående tid, varvid de APL-perioder som ingår i kalenderåret i fråga beaktas (8 § 8 mom. KAPL). För att få den genomsnittliga lönen skall summan av de index-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

justerade KAPL-lönerna divideras med intjänandetiden för lönerna och härifrån avdras sådana dagar för vilka enligt förtjänsten avvägd dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalts ut. Härvid beaktas endast sådana inkomstår under vilka KAPL-lönerna har uppgått till minst 800 mk enligt index 100 (11 872 mk år 1990 enligt index 1481), dvs. varit större än det s.k. övre gränobeloppet.

Om återstående tid har räknats till godo i pensionen även för LFÖPL-verksamheten, beaktas KAPL-lönerna för de år under vilka lönerna har överstigit det lägre gränobeloppet (2 962 mk enligt 1990 års index 1481).

3.1.3.

Den pensionsgrundande KoPL-lönen

Som samordningsgrund används den genomsnittliga månadslönen för det kalenderåret för vilket de indexjusterade KoPL-lönerna är störst.

3.1.4

Den pensionsgrundande KTAPL-lönen

Från och med 1989 beräknas den rätt till pension som uppkommit i kommunal anställning på liknande sätt som enligt APL. Fribrevsteknik tillämpas på sådana anställningar som har upphört senare än 31.12.1988. De anställningsförhållanden som har upphört tidigare sammanslås till ett s.k. grundfribrev antingen med det anställningsförhållande som pågått 1.1.1989 eller, om ett sådant anställningsförhållande inte finns, med det senaste anställningsförhållandet som upphört före 1.1.1989. Kommunala pensionsanstalten anmäler den högsta pensionsgrundande lönen som skall användas vid samordningen.

3.1.5

Den pensionsgrundande StPL-lönen

Från och med 1987 beräknas den rätt till pension som uppkommit i anställning hos staten på liknande sätt som enligt APL. Fribrevsteknik tillämpas på sådana anställningar som upphör efter 31.12.1986. I det första tjänstgöringsförhållandet som upphör efter 31.12.1986 inräknas som pensionsgrundande tid tiden för de tjänstgöringsförhållanden som har upphört före lagändringen, dvs. ett s.k. grundfribrev räknas ut. Endast i sådana fall när ingen pension baserar sig på en pensionsgrundande tid om minst två år används som pensionsgrundande StPL-lön den pensionsgrundande lönen för sådan av staten beviljad pension som baserar sig på en pensionsgrundande tid som är kortare än två år. Statskontoret anmäler den

Juridiska avdelningen

28.3.1990

pensionsgrundande StPL-lön som skall användas vid samordningen.

3.1.6

Den pensionsgrundanden KyPL-lönen

Stadgandena om beräkning av den pensionsgrundande lönen följer StPL. Lagändringen av 1.1.1987 återverkar också på KyPL.

3.1.7

Den pensionsgrundande SjPL-lönen

Den pensionsgrundande lönen beräknas på lönen i sjömansbefattning. Den lön som ligger till grund för försäkringspremien omvandlas till premiemånader. I premiemånaderna inräknas under vissa förutsättningar även återstående tid, dvs. tiden från arbetsoförmågans inträde fram till pensionsåldern.

Den pensionsgrundande lönen bestäms utgående från den genomsnittliga månadslön som i genomsnitt per premiemånad utbetalts till arbetstagaren under pensionsfallsåret och de tre föregående kalenderåren. Om den försäkrades SjPL-arbetsförhållande har varit kortare, bestäms den pensionsgrundande lönen enligt den genomsnittliga lönen för hela anställningstiden.

Sjömanspensionskassan anmäler på begäran den SjPL-lön som skall användas som samordningsgrund.

3.1.8

Pensionsgrundande lön som baserar sig på anställning vid Finlands Bank, Folkpensionsanstalten och Ortodoxa kyrkosamfundet

Personalen vid Finlands Bank och Folkpensionsanstalten och präst, diakon, kateket och kantor i ortodoxa kyrkosamfundet har rätt till pension enligt likalydande stadganden som de som står i tjänsteförhållande till staten.

Dessa arbetsgivare har sina egna pensionsstadgor eller -reglementen. Om pensionsskyddet för prästerskapet i ortodoxa kyrkosamfundet står dock stadgat i lagen om ortodoxa kyrkosamfundet. Pensioner som grundar sig på denna lag beviljas av Kyrkostyrelsen och pensionerna utbetalas av Kyrkosamfundets Centralfond. (Närmare uppgifter lämnas av Suomen Ortodoksinen Kirkollishallitus, Karjalankatu 1, 70300 Kuopio, telefon 971-122611).

För dessa anställningsförhållanden införs inte någon pensionsgrundande lön i arbetsförhållanderegistret, så vid behov skall uppgifter om lönen

Juridiska avdelningen

28.3.1990

bes av den anstalt som har beviljat pensionen.

3.2

Arbetsinkomster som kan användas som samordningsgrund

3.2.1

FÖPL- och LFÖPL-arbetsinkomst

Den pensionsgrundande arbetsinkomsten för en företagarperiod har erhållits genom beräkning av en genomsnittlig arbetsinkomst som baserar sig på ändringarna i arbetsinkomsterna under verksamheten och som står i proportion till de tider som de olika arbetsinkomsterna varit i kraft.

Om de separata företagarperioderna är flera än en, skall arbetsinkomsten beräknas särskilt för varje period.

På registerutdraget ur Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister anges företagarens bransch med en sifferkod och av registret framgår också det fastställda begynnelsebeloppet för arbetsinkomsten när FÖPL- eller LFÖPL-försäkringen träder i kraft. Ändringarna i arbetsinkomsten framgår av arbetsförhållanderegistret endast i sådana fall då företagarens arbetsinkomst har höjts med minst en tredjedel eller sänkts med minst en fjärdedel till följd av en bestående ändring av värdet av företagarens arbetsinsats. Endast ett sådant s.k. tekniskt avbrytande syns i registret, andra ändringar av arbetsinkomsten anmäls inte till arbetsförhållanderegistret. Om inte företagarverksamheten har upphört, kan pensionsanstalten inte avgöra vilken den pensionsgrundande arbetsinkomsten för företagarperioden är, utan måste be om uppgift på denna av den anstalt där försäkring tecknats för företagarverksamheten.

3.2.2

Minimibeloppet för LFÖPL-arbetsinkomsten

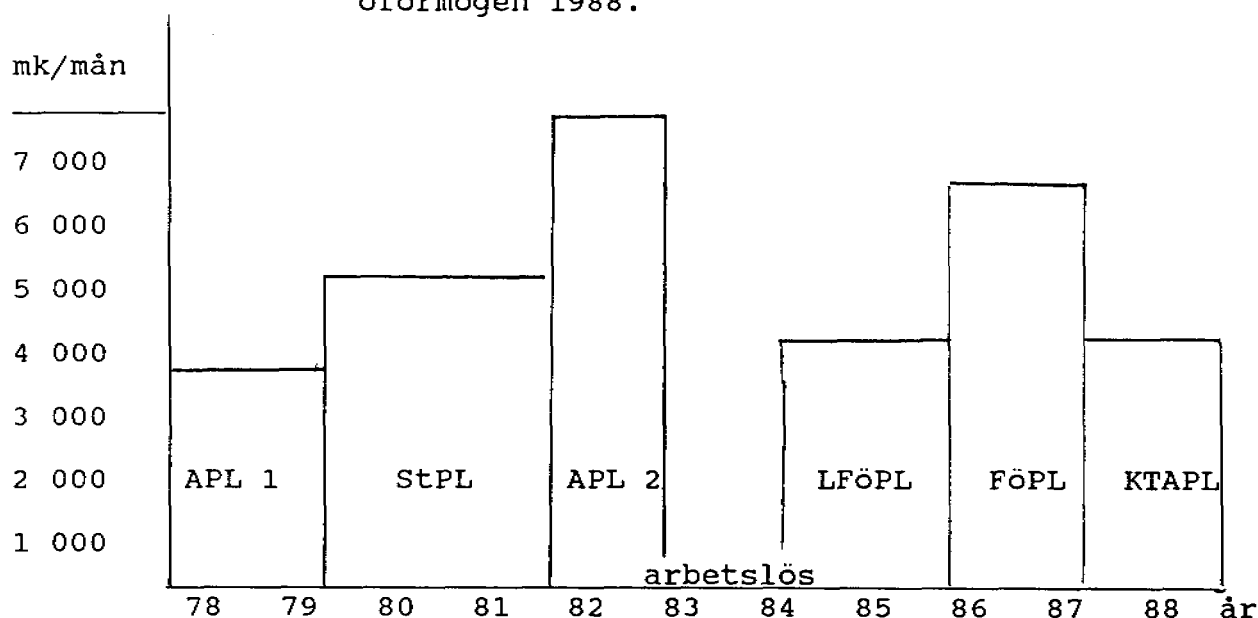
Enligt 19 § 3 mom. LFÖPL skall vid samordning av lantbruksföretagares pension såsom LFÖPL-arbetsinkomst betraktas minst 6 000 mk per år enligt 1970 års index 197 (45 106,60 mk/år enligt 1990 års index 1481). Om den pensionsgrundande arbetsinkomst som beräknats på de fastställda arbetsinkomsterna är lägre än det ovan nämnda markbeloppet, skall minimibeloppet användas som samordningsgrund.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Exempel 4

Val av samordningsgrund: En person har sedan 1978 varit anställd i arbets- och tjänsteförhållanden som omfattas av olika pensionslagar. Han blev arbetsoförmögen 1988.

Till samordningsgrund väljs den pensionsgrundande lönen för APL-arbetsförhållande 2, som är den högsta lönen under personens hela arbetshistoria, när de pensionsgrundande lönerna och arbetsinkomsterna för alla arbetsförhållanden, tjänsteförhållanden och företagarkerksamheter har justerats med index för det året då samordningen förrättas.

3.3

Samtidigt förvärvsarbete

3.3.1

Samtidigt förvärvsarbete/APL

Om en arbetstagare eller företagare tjänar in pension samtidigt i två eller flera till grundpension berättigande arbets- eller tjänsteförhållanden eller företagarkerksamheter och dessa samtidigt fortgår utan avbrott under minst sex månader, kan de sammanräknade pensionsgrundande lönerna och arbetsinkomsterna enligt 8 § 3 mom. APL för verksamheterna i fråga alternativt användas som samordningsgrund. Den samtida verksamheten får hänföra sig till vilket skede av arbetshistorian som helst, förutsatt att verksamheterna i fråga tas i betraktande när pensionen beräknas.

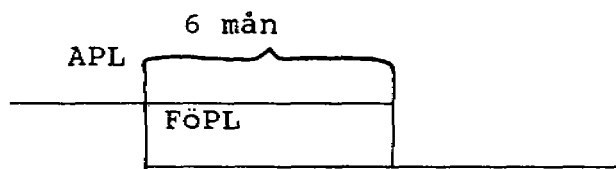
Härigenom vill man ta i betraktande det, att arbetstagarens lönenivå under någon period kan uppkomma av två eller flera samtida inkomstkällor. Det har ansetts räcka att det samtida förvärvsarbetet

Juridiska avdelningen

28.3.1990

pågått sex månader, vilket i början var minimitiden för ett APL-arbetsförhållande.

Exempel 5

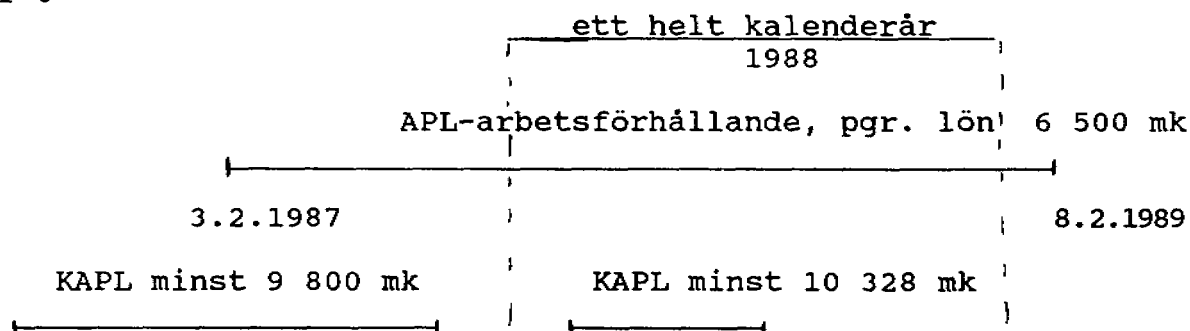
De samtidiga arbets- eller tjänsteförhållandena kan omfattas av APL, StPL, KTAPL, KyPL, SjöPL, FÖPL och LFÖPL. Det är karaktäristiskt för vissa arbetstagargrupper, att de har flera samtidiga arbets- eller tjänsteförhållanden eller att de förutom huvudsyssla även bedriver annat samtidigt förvärvsarbete.

3.3.2

Samtidigt förvärvsarbete/KAPL

KAPL-pensionen tillväxer för försäkringsåren och arbetshistorian iakttas inte arbetsförhållande för arbetsförhållande. I fråga om KAPL-pension måste därför det samtidiga arbetsförhållandet eller den samtidiga företagarverksamheten pågå ett helt kalenderår innan kravet beträffande samtidighet uppfylls. Lönerna för det samtidiga förvärvsarbetet räknas ihop med KAPL-lönen, om KAPL-lönerna under ifrågavarande kalenderår åtminstone nått upp till det s.k. övre gränobeloppet 800 mk/år enligt 1962 års index 100 (11 848 mk/år enligt 1990 års index 1481). Såsom KAPL-lön för samtidiga kalenderår används medeltalet av de faktiska, indexjusterade lönerna per månad, dvs. de KAPL-löner som har intjänats under kalenderåret divideras alltid med 12. Om det finns flera samtidiga kalenderår, räknas KAPL-lönerna för dem samman och av den så erhållna summan beräknas den genomsnittliga KAPL-månadslönen.

Exempel 6

Det APL-arbetsförhållande som har pågått 3.2.1987 - 8.2.1989 omfattar ett helt kalenderår, dvs. 1988. Under detta kalenderår har arbetstagaren förtjänat

Juridiska avdelningen

28.3.1990

KAPL-löner till minst det övre gränsbeloppet.

Den pensionsgrundande lönen för APL-arbetsförhållandet och den genomsnittliga KAPL-lönen för 1988 räknas ihop, när den högsta samordningsgrunden väljs. KAPL-lönerna för 1987 kan däremot inte beaktas, eftersom APL-arbetsförhållandet inte har pågått under hela kalenderåret 1987.

Exempel 7

1.1.1990	31.12.1990	
LFÖPL	APL	FÖPL
24 000 mk/år	3 800 mk/mån	4 000 mk/mån
KAPL-lönerna = 12 000 mk		

En person har bedrivit LFÖPL-verksamhet och samtidigt varit sysselsatt i KAPL-arbete i vilket han har förtjänat mer än gränsbeloppet inom ramen för arbetsbeteckning 22, lantbruksombytare. Efter detta har han både varit anställd i ett APL-arbetsförhållande och bedrivit företagverksamhet. Vid bestämmandet av samordningsgrund för LFÖPL beaktas minimi-arbetsinkomsten enligt 19 § LFÖPL (45 106,60 mk/år enligt 1990 års index 1481), då den faktiska LFÖPL-arbetsinkomsten i detta fall är mindre. Gränsbeloppet i KAPL kan ha förtjänats under låt oss säga två månader, men i fråga om samtidigt förvärvsarbete undersöks situationen kalenderårsvis, vilket innebär att KAPL-lönerna divideras med 12 oberoende av intjänandetiden. Till samordningsgrund väljs antingen a) LFÖPL + KAPL, b) lönen för KAPL-arbetsbeteckningen, c) den pensionsgrundande APL-lönen eller d) FÖPL-arbetsinkomsten, beroende på vilket av dessa alternativ som är högst.

I detta fall väljs samordningsgrunden bland följande alternativ:

$$a) \frac{45\,106,60 + 12\,000}{12} = 4\,758,88 \text{ mk/mån}$$

$$b) \text{ arbetsbeteckning 22} = 52\,500 \text{ mk/år} = 4\,375,00 \text{ mk/mån}$$

$$c) 3\,800 \text{ mk/mån}$$

$$d) 4\,000 \text{ mk/mån}$$

Högst av dessa är LFÖPL + KAPL (a), där minimibeloppet använts för LFÖPL.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Exempel 8

Arbetstagaren har samtidigt med ett långt APL-arbetsförhållande också under fyra kalenderår haft följande KAPL-löner:

Den pensionsgrundande lönen för APL-arbetsförhållandet 8 000 mk/mån

1985	1986	1987	1988
18 000 mk	36 000 mk	7 800 mk	25 200 mk
KAPL-löner	KAPL-löner	KAPL-löner	KAPL-löner

eftersom KAPL-lönerna har överstigit gränobeloppet under åren 1985, 1986 och 1988, fås den KAPL-lön som skall användas vid samordningen när de indexjusterade lönerna för 1985, 1986 och 1988 adderas och därefter divideras med 36

$$\frac{18\ 000 + 36\ 000 + 25\ 200}{36} = 2\ 200\ \text{mk}$$

Samordningsgrunden är
8 000 + 2 200 = 10 200 mk/mån.

Annan pensionslag börjar tillämpas mitt under kalenderåret

Ändringar i lagstiftning, tolkning eller andra omständigheter kan leda till att en annan lag börjar tillämpas på verksamheten mitt under kalenderåret, fastän det inte sker några ändringar i själva arbetet. APL-förvärvsarbete har t.ex. mitt under ett kalenderår blivit FöPL-verksamhet till följd av den lagändring som trädde i kraft 1.7.1981. I sådana fall sammanslås KAPL-lönerna antingen med den pensionsgrundande APL-lönen eller med den pensionsgrundande FöPL-arbetsinkomsten, beroende på vilkendera av dessa som är högre. Annan än KAPL-verksamhet anses fortgå under hela kalenderåret trots att en annan lag börjar tillämpas.

Förfarandet är detsamma om arbetsförhållandet har varit föremål för ett s.k. tekniskt avbrytande mitt under kalenderåret.

3.3.3

Samtidigt förvärvsarbete/KoPL

I fråga om KoPL-löner är situationen vid samtidigt förvärvsarbete densamma som i fråga om KAPL-löner. Annan verksamhet (APL, FöPL, LFöPL osv.) skall fortsätta under hela det kalenderåret under vilket

Juridiska avdelningen

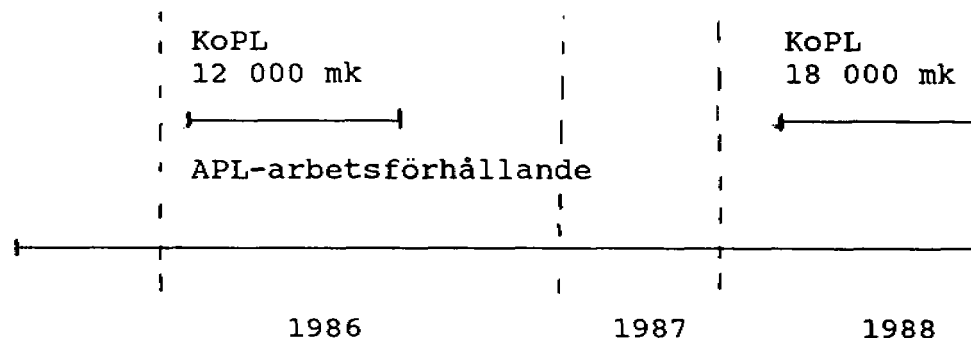
28.3.1990

arbetstagaren har förtjänat KoPL-löner till minst gränobeloppet om 540 mk/år enligt index 142 (KoPL-gränobeloppet utgör 5 631,97 mk/år enligt 1990 års index 1481).

När det gäller att räkna ihop lönen för sådant KoPL-arbete som pågått samtidigt med annat arbete, skall medeltalet av lönerna för samtliga samtidiga KoPL-år beräknas. Det räcker inte att lönen för det året då lönen varit högst räknas ut.

Förfarandet är detsamma som i fråga om KAPL, vilket beskrivits ovan.

Exempel 9

Den pensionsgrundande APL-lönen är 8 000 mk/mån. Som samordningsgrund används

$$8\ 000 + \left(\frac{12\ 000 + 18\ 000}{24} \right) = 9\ 250\ \text{mk/mån}$$

Lönerna har justerats att motsvara samma indexnivå.

3.3.4

Samtidig FöPL- och LFöPL-verksamhet

Kravet beträffande samtidighet uppfylls i fråga om FöPL- och LFöPL-verksamhet när dessa har fortgått samtidigt i sex månaders tid.

Vid samordningen kan såsom LFöPL-arbetsinkomst användas antingen den pensionsgrundande arbetsinkomst som bestämts enligt den försäkrades arbetsinkomst eller det s.k. minimibeloppet.

Företagarens pensionslagar trädde i kraft 1.1.1970 och gäller endast sådan företagareverksamhet som efter lagens ikraftträdande pågått minst 4 månader. I praktiken har flera pensionsanstalter inregistrerat begynnelse dagen för FöPL- och LFöPL-verksamheten enligt företagarnas egna anmälningar. Sådan

Juridiska avdelningen

28.3.1990

företagarverksamhet som hänförs till tiden före lagens ikraftträdande kan inte tas i betraktande när samtidigt bedöms.

3.4

Förvärvsarbete under pensioneringen

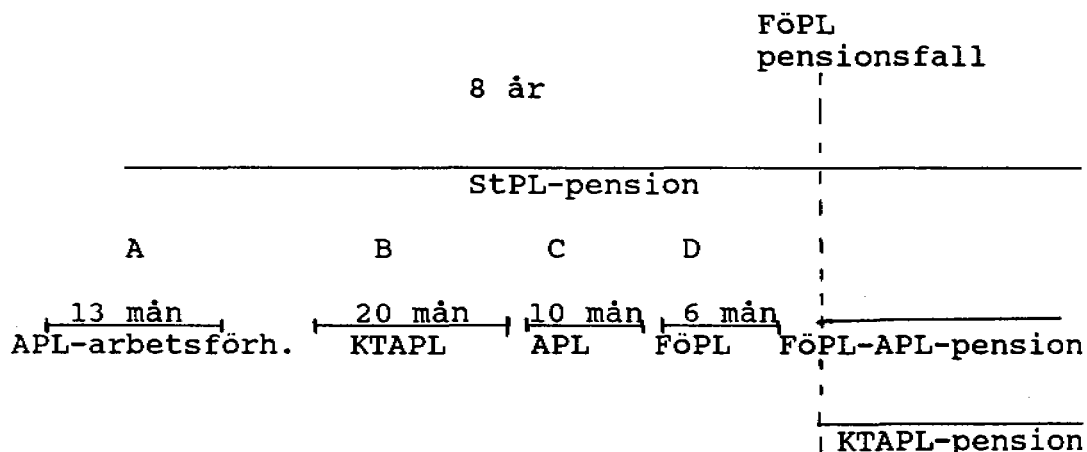
3.4.1

10/6-stadgandet i APL

I 8 § 3 mom. APL ingår stadganden enligt vilka en arbetstagare som omedelbart före pensionsfallet på grund av tidigare pensionsfall har fått grundpension eller annan därmed jämförlig pension som grundar sig på arbets- eller tjänsteförhållande och under minst tre års tid samtidigt varit anställd i ett sådant arbets- eller tjänsteförhållande eller bedrivit sådan företagarverksamhet som berättigar till grundpension, utökas den pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten för detta arbets- eller tjänsteförhållande eller för denna företagarverksamhet med 10/6 av den nämnda pensionen, när samordningsgrunden bestäms. Med hjälp av detta stadgande förfärs som om den tidigare pensionen skulle ändras till lön, varav den tidigare pensionen skulle vara 60 procent.

Tillämpningen av stadgandet förutsätter, att den tidigare pensionen fortsätter att löpa fram till det nya pensionsfallet. Det samtidiga förvärvsarbetet behöver inte fortsätta fram till pensionsfallet och behöver inte heller fortgå utan avbrott, förutsatt att det omfattar 3 år av pensioneringstiden.

Exempel 10

13 mån + 20 mån + 10 mån + 6 mån = 46 mån
= minst 3 år

Juridiska avdelningen

28.3.1990

De pensionsgrundande lönerna A, B och C och FÖPL-arbetsinkomsten D justeras med index för det året då samordningen förrättas. Av dessa väljs den högsta lönen eller arbetsinkomsten och denna utökas med 10/6 av StPL-pensionen.

Exempel 11

En person har varit i statens anställning och år 1983 valt att ta ut den s.k. statens gamla pension. Hans pension är i år 3 200 mk/mån.

Han har fr.o.m. den 1 juli 1974 innehaft ett APL-arbetsförhållande, från vilket han pensioneras 1.7.1990.

Den pensionsgrundande lönen för APL-arbetsförhållandet:	7 200 mk
Anställningstid:	168 mån
Intjänad APL-pension:	1 512 mk/mån

Pensionerna tillsammans:
3 200 + 1 512 = 4 712 mk

Samordningsgrund:

$$\frac{10}{6} \times 3\,200 + 7\,200 = 5\,333,33 + 7\,200 \\ = 12\,522,33 \text{ mk/mån}$$

3.4.2

10/6-stadgandet i KAPL

Det finns också ett 10/6-stadgande i KAPL. Detta avviker från stadgandet i APL däri att det uttryckligen krävs att det samtidiga förvärvsarbetet skall ha pågått under 3 på varandra följande år.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Exempel 12

	3 hela kalenderår			Arbetsoförmåga
	1984	1985	1986	inträder
1.5.1983				7.4.1987
<hr/>				
statens pension				
	KAPL	KAPL	KAPL	KAPL-pension
				1.5.88

KAPL-pensionssökanden har på grund av sänkt pensionsålder uppburit pension enligt lagen om statens pensioner fr.o.m. 1.5.1983. Han har blivit arbetsoförmögen 7.4.1987 och KAPL-pensionen har börjat löpa 1.5.1988.

Han har uppburit den tidigare pensionen under minst 3 hela kalenderår, under åren 1984, 1985 och 1986. Under dessa tre på varandra följande pensioneringsår har han förtjänat minst det övre gränobeloppet i KAPL. När samordningsgrund väljs, utökas den genomsnittliga KAPL-lönen för dessa tre år med tio sjättedelar av statens pension.

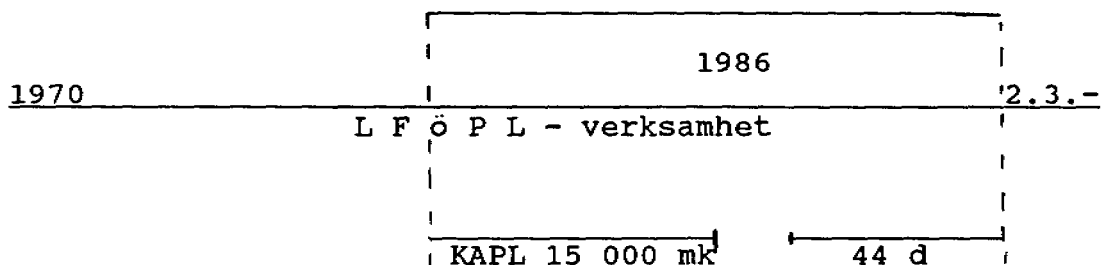
3.4.2.1

Arbetslöshetsdagarnas inverkan vid beräkning av den genomsnittliga KAPL-lönen

KAPL-årslönen omvandlas till månadslön så att lönen divideras med 12 månader och antalet arbetslöshetsdagar under kalenderåret dras av från intjänandetiden.

Exempel 13

helt kalenderår

Under LFÖPL-företagarverksamheten år 1986 har KAPL-lönerna uppgått till 15 000 mk och arbetslöshetsdagarna har under samma år varit 44 till antalet.

Arbetstagaren har under 1986 haft möjlighet att förtjäna KAPL-löner under 12 månader med undantag för de 44 arbetslöshetsdagarna (så kan situationen grovt bedömas).

Juridiska avdelningen

28.3.1990

för de 44 arbetslöshetsdagarna (så kan situationen grovt bedömas).

de 44 arbetslöshetsdagarna omvandlas till månader så att de divideras med 22 dagar, varvid $44 \text{ d} : 22 \text{ d} = 2 \text{ mån.}$

När KAPL-månadslönen skall räknas ut, divideras KAPL-lönerna för 1986 således på följande sätt:

$$\frac{15\ 000 \text{ mk}}{12 \text{ mån} - 2 \text{ mån}} = 1\ 500 \text{ mk/mån}$$

KAPL-lönen 1 500 mk/mån slås ihop med LFÖPL-arbetsinkomsten.

3.4.3

10/6-stadgandet i KoPL

I fråga om KoPL-löner som utbetalas samtidigt med tidigare beviljad pension är villkoren desamma som i KAPL (se punkt 3.4.2). Det här innebär med andra ord, att personen skall ha förtjänat KoPL-löner under tre på varandra följande kalenderår för att 10/6-stadgandet skall kunna tillämpas.

3.5

Specialfall

3.5.1

23-årsfallen

Kraven beträffande samtidighet anses uppfyllas också i fråga om sådana arbetsförhållanden som har inletts innan arbetstagaren fyllt 23 år, förutsatt att dessa beaktas när pensionen bestäms.

3.6

Förvärvsarbete enligt KAPL och KoPL samtidigt med annat förvärvsarbete eller under pensioneringen

Om en person är sysselsatt inom en KAPL-bransch eller är försäkrad enligt KoPL, skall det övriga samtida förvärvsarbetet pågå under hela kalenderåret, såsom redan tidigare förklarats. Kravet beträffande samtidighet kan således också uppfyllas under sådana kalenderår under vilka personen fyller 63, 64 eller 65 år.

En tidigare beviljad pension förhöjs med 10/6 om pensionen har fortgått fram till pensionsåldern och personen under tre på varandra följande kalenderår har förtjänat KAPL- eller KoPL-löner till ett belopp som överstiger gränsbeloppet.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

3.7

Pension på tidigare grunder - även samordningsgrunden är densamma som tidigare

Den samordningsgrund som valts för den första samordningen används vid nya samordningar efter att den justerats att motsvara samordningstidpunkten. Den lön till vilken pensionsnivån är bunden bestäms i samband med pensionsfallet. Händelser som inträffar därefter har inte längre någon inverkan på den. Samordningsgränsen kan däremot ändras.

Ny samordningsgrund kan också komma i fråga vid ny samordning i sådana fall då det i personens totalpensionsskydd ingår SjPL-pension som börjat före 1.4.1983, då SjPL-pensionen blev grundpension. Till samordningsgrund kan härvid vid ny samordning av pensionen alternativt väljas den pensionsgrundande SjPL-lönen.

Samordningsgrunden kan också ändras till följd av att pensionsanstalt som beviljar annan grundpension ger sitt beslut senare än APL-anstalten, i vilket fall den pensionsanstalt som beviljat pensionen tidigare får veta att den andra anstalten har använt en högre samordningsgrund, som den första anstalten också själv skall använda.

3.8

Samordningsgrund för delpensionen

Vid samordning av delpensionen väljs samordningsgrunden på samma sätt som i fråga om full invalidpension.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

4

SAMORDNINGSGRÄNS

Samordningsgränsen är den gräns som arbetspensionen tillsammans med övriga pensioner och ersättningar högst får nå upp till. Överskrids denna gräns, minskas arbetspensionen med den överskjutande delen.

I arbetspension utbetalas högst 60 procent av den högsta pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten. Denna procentgräns utgör likväl inte i sig samordningsgränsen, utan också folkpensionen skall beaktas vid bestämmande av maximinivån för arbetspensionen, dock högst till basdelen.

Om samordningsgrunden dvs. den högsta pensionsgrundande lönen är liten, beaktas folkpensionen inte. När lönen är medelstor, är folkpensionens inverkan mindre än basdelen. Det är först i fråga om rätt högavlönade personer som hela basdelen tas i betraktande. Om samordningsgrunden är högre än 586 mk/mån enligt index 142 (år 1990 6 111,73 mk/mån enligt index 1481), skall enligt 8 § 2 mom. APL i folkpensionsavdrag (FPL-avdrag) beaktas 6 procent av den överskjutande delen, men högst ett belopp som motsvarar folkpensionens basdel (t.ex. 365 mk/mån år 1990).

Härav följer, att när den pensionsgrundande lönen är 12 497,67 mk/mån (år 1990) eller högre, tas basdelen i betraktande som FPL-avdrag. Om den pensionsgrundande lönen utgör högst 6 111,73 mk/mån (år 1990), görs inget FPL-avdrag. Samordningsgränsen är lika med den ovan nämnda 60 procents nivån minus FPL-avdraget. FPL-avdraget görs oberoende av om personen uppbär folkpension eller inte.

Av tekniska skäl beaktas folkpensionen under varje enskilt kalenderår till det belopp som den haft den 1 november det kalenderåret som föregått samordningen. I fråga om ålderspensionen beaktas folkpensionen likväl enligt den nivå som den haft den 1 november det kalenderåret som föregått pensionsfallsåret. Pensionsskyddscentralen meddelar genom cirkulär det markbelopp för folkpensionen som skall användas vid samordningen, så snart dess storlek är känd (se bilaga 2).

Invalidpension som beviljats i form av delpension utgör i allmänhet hälften av full invalidpension. Således är samordningsgränsen för delpensionen också hälften av samordningsgränsen för den fulla pensionen, dvs. 30 procent av den högsta pensionsgrundande lönen eller arbetsinkomsten. Folkpensions-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

avdrag görs inte, eftersom delpension inte beviljas med stöd av folkpensionslagen. Den som uppbär delpension får i allmänhet inte invaliditetspension enligt folkpensionslagen, men även om så är fallet, tas den inte i betraktande vid samordningen av delpensionen.

Om pensionsfallet har inträffat före 1.7.1975, tillämpas de gamla stadgandena på samordningen (se punkt 10).

4.1

Deltidspensionens maximibelopp

I 5 c § 3 mom. APL stadgas om en övre gräns för deltidspensionen, ett s.k. maximibelopp, som inte får överskridas. Maximibeloppet baserar sig på den pension enligt grundskyddet som personen har tjänat in fram till tidpunkten för pensionsfallet för deltidspensionen.

Deltidspensionen kan utgöra högst 75 procent av sådan enligt 8 § APL samordnad grundpension som personen har tjänat in på grund av de pensionslagar eller pensionsstadgor som finns uppräknade i 8 § 4 mom. APL. Även den offentliga sektorns pensioner inverkar således på pensionens maximinivå. För att kunna räkna ut maximibeloppet skall pensionsanstalten i dessa fall be om uppgifter av den offentliga sektorns pensionsanstalt t.ex. om den StPL- eller KTAPL-pension som pensionstagaren tjänat in.

När maximibeloppet räknas ut, skall den pension som tjänats in fram till övergången till deltidsarbete först samordnas enligt 8 § APL. Vid samordningen beaktas övriga enligt StPL, KTAPL osv. intjänade pensioner på normalt sätt. Maximibeloppet för deltidspensionen är 75 procent av den intjänade, samordnade pensionen. Om beloppet av deltidspension som beräknats på inkomstbortfallet är högre än pensionens maximibelopp, beviljas maximibeloppet i deltidspension.

5

HUR SAMORDNING FÖRRÄTTAS

5.1

Överskjutande del

Med den överskjutande delen avses den del av arbetspensionen med vilken samordningsgränsen överskrids. Den överskjutande delen dras alltid av från grundpensionerna. Om pensionstagaren uppbär flera grundpensioner, görs avdraget i förhållande till dessa. Om de primära pensionerna redan i sig uppgår till

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Samordningsgränsen, utbetalas ingen grundpension.

5.2

Direkt avdrag

Om pensionstagaren uppbär endast en grundpension, dras den överskjutande delen av från denna pension.

Exempel 14

Den APL-pension som beviljas fr.o.m. 1.2.1990 uppgår före samordning till 4 400 mk/mån. Den högsta pensionsgrundande lönen utgör 7 000 mk/mån.

Folkpensionsavdrag:

$$\frac{6}{100} \times (7\,000 - 6\,111,73) = 53,30$$

Samordningsgräns:

$$\frac{60}{100} \times 7\,000 = 4\,200,00 - \text{"folkpensionen"} 53,30$$

$$= 4\,146,70 \text{ mk}$$

Icke-samordnad APL-pension	4 400,00 mk/mån
- Samordningsgräns	<u>4 146,70 mk/mån</u>
Överskjutande del	253,30 mk/mån

Den överskjutande delen dras av från APL-pensionen:
4 400 - 253,30 = 4 146,70 mk/mån.

I detta fall utbetalas till pensionstagaren i pension ett belopp som motsvarar samordningsgränsen.

Exempel 15

Den icke-samordnade APL-pensionen utgör 3 000 mk/mån fr.o.m. 1.2.1990. Olycksfallspensionen utgör 3 500 mk/mån. Den högsta pensionsgrundande lönen är 7 000 mk/mån.

Folkpensionsavdrag:

$$\frac{6}{100} \times (7\,000 - 6\,111,73) = 53,30$$

Samordningsgräns:

$$\frac{60}{100} \times 7\,000 = 4\,200,00 \text{ mk/mån}$$

- folkpensionen	<u>53,30 mk/mån</u>
	4 146,70 mk/mån

Pensionerna och ersättningarna tillsammans:

APL	3 000 mk/mån
OFL	<u>3 500 mk/mån</u>
	6 500 mk/mån

	6 500,00 mk/mån
	- <u>4 146,70 mk/mån</u>
Överskjutande del	2 353,30 mk/mån

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Samordnad APL-pension:
 3 000,00 mk/mån
 - 2 353,30 mk/mån
 646,70 mk/mån

Till pensionstagaren betalas i APL-pension
646,70 mk/mån.

5.3

Proportionellt avdrag

Om pensionstagaren får flera grundpensioner, för-
 rättas en s.k. proportionell samordning. Från den
 grundpension som beviljas dras endast av en så
 stor del av den överskjutande delen som denna grund-
 pension motsvarar av summan av alla icke-samordnade
 grundpensioner.

Exempel 16

Den icke-samordnade APL-pensionen utgör 3 000 mk/mån
 och StPL-grundpensionen 2 000 mk/mån. Den högsta
 pensionsgrundande lönen är 7 000 mk/mån.

Folkpensionsavdrag:

$$\frac{6}{100} \times (7\ 000 - 6\ 111,65) = 53,30$$

Samordningsgräns:

$$\begin{array}{r} \frac{60}{100} \times 7\ 000 = 4\ 200,00 \text{ mk/mån} \\ - \text{folkpensionen} \quad 53,30 \text{ mk/mån} \\ \hline 4\ 146,70 \text{ mk/mån} \end{array}$$

Pensionerna tillsammans:

APL 3 000 mk/mån
 StPL 2 000 mk/mån
 5 000 mk/mån

5 000,00 mk/mån

Överskjutande del $- \frac{4\ 146,70 \text{ mk/mån}}{853,30 \text{ mk/mån}}$

Överskjutande del som skall dras av från APL-
 pensionen:

$$\frac{3\ 000}{3\ 000 + 2\ 000} \times 853,30 = 511,98 \text{ mk/mån}$$

Samordnad APL-pension:

3 000 - 511,98 = 2 488,02 mk/mån, som betalas till
 pensionstagaren.

Statskontoret förrättar särskild samordning.

Samordningen har också "intern" inverkan därigenom,
 att pensionsdelarna enligt olika pensionslagar

Juridiska avdelningen

28.3.1990

(t.ex. APL- och KAPL-delar) dras av enligt deras inbördes förhållande.

6

TIDPUNKT FÖR SAMORDNINGEN

6.1

Den första samordningen

När pension beviljas för första gången, förrättas samordning alltid. Då beaktas de övriga ersättningar och pensioner som pensionstagaren uppbär och fastställs hur mycket som skall utbetalas i pension. Om pensionstagaren inte får några andra ersättningar eller pensioner, kontrolleras huruvida den beräknade pensionen måste nedsättas enbart till följd av samordningsgränsens inverkan.

Samordningen förrättas enligt den tidpunkt då pensionen börjar löpa och enligt den nivå som pensionen då har. Invalidpension börjar i regel löpa först efter att primärtiden för sjukdagpenning- en har gått till ända. Ersättningar och övriga pensioner beaktas till de belopp som utbetalas då pensionen börjar, dvs. den 1 dagen i ifrågavarande kalendermånad.

När beslut om fortsättning av tidsbestämd invalidpension utfärdas, förrättas samordning på samma sätt som när pension beviljas för första gången.

6.1.1

Samordning av ålderspension

Pensionen börjar från början av den månad som följer på den dag då pensionstagaren uppnått pensions- åldern.

När ålderspension beviljas, förrättas samordning enligt den nivå pensionen har då arbetstagaren uppnår den till ålderspension berättigande åldern. Såsom redan omtalats i punkt 4 ovan, beaktas folkpensionen vid bestämmande av samordningsgränsen till det belopp som den har den 1 november det kalenderåret som föregått det året då pensionsåldern uppnåtts. Övriga pensioner och ersättningar beaktas enligt den nivå som de har den dagen då pensions- tagaren uppnår pensionsåldern. Om pensionsfallet har inträffat i december, skall den samordnade pensionen höjas med index för det året då pensionen börjar löpa.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Förtida ålderspension

Den förtida ålderspensionen bestäms utgående från den pension som sökanden har tjänat in fram till pensioneringen. När pensionen räknas ut, förrättas samordningen före förtidsminskningen enligt den nivå som pensionen har när den börjar löpa. Förtidsminskningen räknas först in i den samordnade pensionen. (Angående registrerade tilläggs pensioner se punkt 11).

Uppskjuten ålderspension

Fastän pensionen beviljas som uppskjuten ålderspension, förrättas samordningen enligt den nivå som pensionen har då pensionsåldern uppnås. Härvid skall barntillägget beaktas, om barntillägg ingår i pensionen när den börjar utbetalas.

Folkpensionen tas också i detta fall i betraktande till det belopp som den har den 1 november det kalenderåret som föregått det året då pensionsåldern uppnåtts. Övriga pensioner och ersättningar som beaktas vid samordningen justeras med index att motsvara den tidpunkt då pensionstagaren uppnår 65 års ålder.

Efter att pensionen samordnats enligt det belopp som den har när pensionstagaren uppnår pensionsåldern utökas den med uppskovsförhöjning, varefter den så erhållna pensionen förhöjs med index att motsvara den nivå som pensionen har när den börjar löpa. (Angående registrerade tilläggs pensioner, se punkt 11).

6.1.2

Retroaktiva samordningar när det första beslutet utfärdas

När pension beviljas retroaktivt, är ändringar i pensionstagarens olycksfalls-, trafik- eller militärskadeersättningar ofta redan att vänta. Om ersättningsbeloppet har varierat under tiden mellan den dag då rätten till pension börjat och den dag då pensionen beviljats, beaktas variationerna vid samordningen. Alla sådana ersättningar som pensionsanstalten har vetskap om vid beviljande av pensionen skall tas i betraktande. Härigenom kommer ett slags "nya samordningar" att förrättas i samband med den första samordningen.

Ersättning eller annan pension beaktas till det belopp den har den 1 dagen i kalendermånaden. När ersättningen har betalats eller ändringen har gällt endast inom en och samma kalendermånad, lämnas den obeaktad.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

När pensionen beviljas för en längre tid än man vet att ersättningen utbetalas, förblir den senast förrättade samordningen i kraft till dess att det eventuellt uppkommer en sådan situation som föranleder ny samordning. (Se ny samordning, punkt 7).

Exempel 17

Invalidpension beviljas i oktober 1988 fr.o.m. 1.1.1988. Sökanden uppbär ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Då pensionen beviljas finns följande uppgifter om ersättningens belopp:

30 % dagpenning	30 000 mk/år	15.11.87-10.2.88
100 % "	100 000 mk/år	11.2.88-27.2.88
50 % "	50 000 mk/år	28.2.88-17.9.88
100 % olycksfalls- pension	100 000 mk/år	18.9.88-

Samordning förrättas enligt den tidpunkt då pensionen börjar löpa, dvs. 1.1.1988. Därefter justeras samordningen enligt den situation som råder vid början av varje enskild kalendermånad. I det första pensionsbeslutet ingår således samordningarna för följande tidpunkter: 1.1.1988, 1.3.1988 och 1.10.1988.

När pensionen beviljades skulle ändringarna i beloppet av pensionstagarens livränta enligt militärskadelagen beaktas för den retroaktiva tiden vid samordningen, dock så att pensionen ändrades från början av den månad som följde på ändringen i livräntans belopp (FSD 8343/69/972, PSC gamla arkivet 1090).

6.1.3

Interimistiskt beslut

I sådana fall där det ännu inte finns några uppgifter om övriga ersättningar och pensioner att tillgå när arbetspension beviljas, kan ett interimistiskt beslut utfärdas. Genom det interimistiska beslutet beviljas pensionen och påbörjar dess utbetalning. Pensionen samordnas senare, när uppgifter om övriga pensioner och ersättningar har erhållits. Besvär kan inte anföras över ett interimistiskt beslut, och någon besvärundersökning fogas därför inte till beslutet. Genom det interimistiska beslutet förhindras att pensionstagaren blir utan utkomst under hela den tid som går åt till behandling av ersättningsansökan; en tid som ibland kan vara lång.

En nackdel med detta förfarande är, att pensionsstagaren inte heller kan anföras besvär beträffande

Juridiska avdelningen

28.3.1990

andra delar i beslutet, såsom till pension berättigande arbetsförhållanden eller avgörande på delpensionsansökan. Detta missförhållande kan undvikas genom att pensionsbeslutet utfärdas som ett partiellt interimistiskt beslut. I följande avgörande som godkänts av FSD hade pensionsanstalten utfärdat ett egentligt, med besvärundervisning försett beslut, som i fråga om samordningen varit interimistiskt.

Pensionsanstalten hade i sitt pensionsbeslut förbehållit sig rätten till ändring av samordningen, om olycksfallsersättningen blev ändrad till följd av besvär. När olycksfallsärendet hade blivit avgjort, hade pensionsanstalten rättat till samordningen från början. FSD ansåg att samordningen ännu inte genom pensionsanstaltens första beslut avgjorts på ett sätt som vunnit laga kraft, utan att beslutet var interimistiskt i fråga om samordningen. FSD ändrade därför PND:s beslut och lät samordningen bero av pensionsanstaltens rättelsesbeslut. (FSD 215/86/1810, PSC 18077).

När arbetspensionsanstalten utfärdar ett interimistiskt beslut, kan anstalten be om pensionstagarrens fullmakt eller samtycke till att pensionsanstalten av den instans som betalar ut annan ersättning eller pension får driva in det belopp som denna instans till följd av utebliven samordning utbetalt för mycket i ersättning eller pension. Samtycket skiljer sig från fullmakten däri, att det inte kan återtas ensidigt på samma sätt som en fullmakt. När de uppgifter som behövs för samordningen finns tillgängliga, utfärdas ett slutligt beslut, där pensionen samordnats, jämte besvärundervisning.

6.1.4

Samordning av förskottsersättning

Sådan ersättning som utges med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring eller trafikförsäkringslagen kan under en lång tid utbetalas som förskott, om besvär över ersättningsbeslutet är anhängiga eller om försäkringsbolaget t.ex. i ett trafikskadeärende inväntar polisförhørsprotokoll eller domstolsbeslut.

Den slutgiltiga ersättningen är i allmänhet åtminstone lika stor som förskottet, men även om den är mindre, kan det förskottsbelopp som av försäkringsbolaget utbetalts för mycket inte krävas tillbaka. Arbetspensionssystemets besvärinstanser har intagit den ståndpunkten, att ersättningar som

Juridiska avdelningen

28.3.1990

utbetalts i förskott inte kan samordnas, eftersom de inte har beviljats genom ett egentligt beslut.

Förskottsersättning kan likväl samordnas, om ett interimistiskt beslut om arbetspensionen utfärdas. I detta fall kan också ett partiellt interimistiskt beslut tillgripas.

7

NY SAMORDNING

7.1

Samordningssituationerna

När pensionen har beviljats, har den samordnats då beslutet utfärdats. Pensionstagaren kan likväl bli beviljad nya ersättningar och pensioner, deras belopp kan ändras och det kan ske ändringar i den beviljade pensionen. En beviljad pension får samordnas på nytt endast i sådana fall som avses i 8 a § APL:

- När pensionstagaren blir beviljad ny grundpension
- När beloppet av till pensionstagaren utbetald annan grundpension ändras till följd av besvär
- När pensionstagaren blir beviljad livränta eller pension enligt lagen om olycksfalls- pension, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst
- När pensionstagaren blir beviljad annan på arbets- eller tjänsteförhållande baserad pension än grundpension
- När full invalidpension eller arbetslöshetspension övergår i ålderspension så, att pensionens belopp ändras
- När full invalidpension omvandlas till delinvalidpension eller delinvalidpension blir full invalidpension
- När delinvalidpension omvandlas till arbetslöshetspension eller övergår i ålderspension
- När pensionens belopp ändras till följd av att barntillägget ändras
- På pensionstagarens ansökan, om dagpenning, annan pension eller livränta väsentligt

Juridiska avdelningen

28.3.1990

ändrats till sitt belopp

- Beträffande familjepensionen, se punkt 8.3.

När ny samordning förrättas till följd av något av ovan nämnda fall, innebär detta att de omständigheter som inverkar på samordningen bedöms enligt den nya situationen. Då utreds enligt vilken nivå de övriga ersättningar och pensioner som pensionsstagaren får utbetalas vid den nya tidpunkten och dessa beaktas då vid samordningen enligt den då rådande nivån. Pensionens belopp kan antingen öka eller minska till följd av den nya samordningen.

Karaktäristiskt för samordningsstadgandena är, att samordningen förrättas enligt de stadganden som gäller vid samordningstidpunkten och tillämpningsstadgandena är inte bundna till pensionsfallet. Ett undantag från detta utgör den lagändring som trädde i kraft 1.7.1975 och till följd av vilken pensionerna i fråga om samordningsgräns indelas i två grupper enligt tidpunkten för pensionsfallet. När pensionsfallet har inträffat före 1.7.1975, tillämpas den då tillämpade samordningsgränsen fortsättningsvis på nya samordningar och denna gräns är dessutom beroende av om barntillägg ingår i pensionen (se punkt 10).

Den samordningsgrund som valts vid den första samordningen används med nedan nämnt undantag även vid nya samordningar efter att den justerats med index för samordningstidpunkten. Om pensionstagaren till följd av ett nytt pensionsfall blir beviljad en ny grundpension med högre samordningsgrund, skall denna samordningsgrund användas från det att den nya grundpensionen börjar utbetalas.

7.1.1

Pensionstagaren blir beviljad ny grundpension

De pensioner som utges enligt arbetspensionslagarna beviljas i allmänhet på grund av samma pensionsfall, men pensionsbesluten kan utfärdas vid litet olika tidpunkter. Det är t.ex. möjligt att en pensionsanstalt utfärdar beslut om sin pension tidigare än en annan pensionsanstalt ger beslut om sin. I sådana fall förrättas samordningen av pensionen från den tidpunkt då pensionsanstalten får vetskap om den andra pensionsanstaltens pension. Samordningsgrunden kan ändras om samordningsgrunden för den senare beviljade pensionen är högre.

Det finns fall där en person har uppburit invalidpension enligt APL eller KAPL före 1970, då företagarens pensionslagar trädde i kraft. Företagarverk-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Samheten har försäkrats enligt företagarens pensionslagar då dessa trätt i kraft. Ny samordning skall förrättas, när den som får APL- eller KAPL-pension senare på grund av ett nytt pensionsfall blir beviljad LFÖPL- eller FÖPL-pension.

Generationsväxlingspension

Om den som uppbär generationsväxlingspension blir arbetsoförmögen på det sätt som avses i arbetspensionslagarna, beviljar LPA eventuell invalidpension enligt APL, KAPL, FÖPL eller KoPL och samordningen förrättas på nytt.

Pension på tidigare grunder

I 6 § 4 mom. APL stadgas om pension som beviljas på tidigare grunder. När pensionen börjar på nytt förrättas samordningen så att de ersättningar o.dyl. som pensionstagaren uppbär beaktas till de belopp som de har vid denna tidpunkt. Samordningsgrunden ändras inte.

Arbetslöshetspension

När utbetalningen av arbetslöshetspension har avbrutits men ansökan om återutbetalning av pensionen har inlämnats innan ett år förflutit från avbrottet, fortsätter utbetalningen av den tidigare pensionen. Ny samordning förrättas då inte.

Ersättningar och pensioner från utlandet

Lagändringen som trädde i kraft 1.9.1985 gör det numera möjligt att förrätta samordning även då förmån som motsvarar i 8 § 1 och 5 mom. APL avsedd förmån betalas från främmande stat. Stadgandet är inte av tvingande natur, varför samordning närmast kommer i fråga då det är känt att pensionstagaren från utlandet uppbär en förmån vars mottagande tillsammans med arbetspensionen skulle leda till överkompensation. Om annat inte följer av överenskommelse om social trygghet, kan pensionsanstalten enligt 8 § 9 mom. APL förrätta samordningen på nytt, när den får vetskap om nämnda förmån (punkt 2.3.1).

SjPL-pension

Ändringen av SjPL-pensionen till grundpension genom lagändringen av 1.4.1983 utgjorde inte en sådan ändring av de grunder som inverkar på pensionens belopp, att den skulle ha föranlett ny samordning.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

7.1.1.2

Grundpensionens belopp ändras till följd av besvär

Det är enligt lag möjligt att förrätta ny samordning, om beloppet av annan till pensionstagaren utbetald grundpension ändras till följd av besvär. Med besvär jämföras ändring av annan grundpension till följd av självrättelse eller till följd av undanröjande av beslut.

7.1.1.3

Annan på arbets- eller tjänsteförhållande grundad pension än grundpension

Ny samordning förrättas när pensionstagaren blir beviljad annan pension än grundpension. Sådana andra pensioner är de pensioner som utges enligt statens och kommunernas gamla pensionssystem.

7.1.2

Primära pensioner och ersättningar

Om mottagaren av ålders- eller invalidpension blir beviljad pension, livränta eller fortlöpande ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst, förrättas samordningen på nytt. Beslut om fortsatt utbetalning av ersättning jämföras med beslut om beviljande av ersättning. Variationer i ersättningsbeloppet ger däremot inte pensionsanstalten rätt att ta initiativet till ny samordning (undanröjande av beslut, se punkt 7.4). När pensionsanstalten förrättat ny samordning av pensionen, skall den utfärda ett med besvärsundersökning försett beslut i ärendet.

Ändring av primär ersättning till följd av besvär, självrättelse eller undanröjande berättigar inte till ny samordning.

I flertalet fall är det klart om den beviljade ersättningen föranleder ny samordning. Det förekommer likväl ibland situationer som medför tolkningssvårigheter.

Försäkringsdomstolen har i sitt avgörande funnit att ändringen av beteckningen för ersättning som beviljats enligt trafikförsäkringslagen inte ger pensionsanstalten rätt att förrätta ny samordning (FSD 1.2.1979, 9924/77/226, PSC 1979).

Ändringen av ersättningsbeloppet enligt L om olycksfallsförsäkring var inte heller en sådan orsak som ger anledning till ny

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Samordning (FSD 27.3.1980, 4165/79/694,
PSC 6010).

Olycksfallsdagpenning

Om arbetstagaren blivit beviljad arbetspension och därefter blir beviljad olycksfallsdagpenning, kan arbetspensionen inte enligt 8 a § 2 mom. APL på nytt samordnas med dagpenningen. Beviljandet av dagpenning föranleder med andra ord ingen ny samordning. När invalidpension som beviljats i form av delinvalidpension omvandlas till full invalidpension, beaktas också olycksfallsdagpenningen vid den nya samordningen.

När olycksfallsdagpenning övergår i olycksfallspension, förrättas ny samordning med stöd av första meningen i 8 a § 2 mom. APL.

7.1.3

Ändring av pensionsslag

När en fortlöpande pension som utges till en och samma person övergår till en lika stor pension med annat namn föranleds inte någon ny samordning. Det här händer i allmänhet när invalidpension övergår i ålderspension i och med att pensionstagaren fyller 65 år, när förtidspension för frontveteraner övergår i ålderspension och när arbetslöshetspension omvandlas till invalidpension. Om pensionen däremot av olika skäl beräknas på nytt när den blir ålderspension, skall också ny samordning förrättas. Den förrättas från början av den månad som följer på den dag då pensionstagaren uppnått pensionsåldern, dvs. från samma tidpunkt från vilken den på nytt beräknade pensionen ändras.

Det är dock den tidpunkt då pensionstagaren blir till den grad arbetsoförmögen att han får delinvalidpension som betraktas som det egentliga pensionsfallet. (Jfr punkt 3.5).

Invalidpension blir ålderspension

När invalidpension blir ålderspension, beräknas och samordnas pensionen på nytt i följande fall:

- Delinvalidpensionstagare uppnår pensionsåldern
- Till ålderspensionen skall läggas pension som intjänats av sådana arbetsförhållanden, företagarperioder eller KAPL-arbete som till följd av begränsningsstadgandet inte räknats in i invalidpensionen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

- När invalidpensionen har varit fribrevspension, läggs den pension som intjänats av arbete under pensioneringen till ålderspensionen.

När pensionsbeloppet i ovan nämnda fall stiger, justeras samordningen i sin helhet enligt den förändrade situationen.

Arbetslöshetspension blir ålderspension

När arbetslöshetspension övergår i ålderspension, förrättas ny samordning om pensionens belopp ändras. Om återstående tid inte ingår i pensionen, kan det hända att pensionens belopp ändras, eftersom arbetstagaren har kunnat tjäna in ny pension under pensioneringen.

Full invalidpension omvandlas till delinvalidpension eller delinvalidpension till full invalidpension

I sådana fall förrättas samordningen på nytt, eftersom samordningsgränserna i väsentlig grad avviker från varandra.

Delinvalidpension omvandlas till arbetslöshetspension

När delinvalidpension omvandlas till arbetslöshetspension, skall ny samordning förrättas enligt den nivå som pensionen har efter ändringen.

7.1.4

Samordning av pension som beviljas efter deltidspension

Pension som beviljas efter deltidspension skall samordnas på samma sätt som pension som beviljas för första gången.

7.1.5

Ändring av barntillägg

Ny samordning förrättas också när antalet barn som har rätt till barntillägg ändras så att pensionens belopp ändras.

7.1.6

Ny samordning på pensionstagarens ansökan

Ny samordning förrättas på pensionstagarens ansökan, om det har skett en väsentlig ändring i beloppet av dagpenning, annan pension, livränta eller förlöpande ersättning som inverkat på samordningen. Om det är fråga om en väsentlig ändring, kan ersättningsbeslut som anlänt till pensionsanstalten

Juridiska avdelningen

28.3.1990

betraktas som ansökan. Ändringarna är i praktiken i allmänhet väsentliga och ny samordning förrättas följaktligen.

Ändringen av fortlöpande (månatligen eller kvartals-
årsvis utbetald) ersättning till engångsbelopp
berättigar inte ens på ansökan till ny samordning,
eftersom det rör sig om ändring av betalningssättet
för ersättning vars nivå inte ändras
(FSD 2311/89/3176).

7.2

Tidpunkt för den nya samordningen

När pensionens belopp ändras till följd av ny
samordning, skall ett nytt beslut försett med
besvärsundervisning utfärdas i pensionsärendet.
Pensionstagaren skall i tid före betalningsdagen
meddelas om att pensionens belopp har ändrats.
Beträffande interimistiskt beslut se punkt 6.1.3.

7.2.1

Nedsättning av pensionen

Pensionen kan till följd av ny samordning nedsättas
endast till den del som den ännu inte utbetalts. I
APF, KAPF, LFÖPF och FÖPF heter det att: ... "Indra-
ges invalidpension på grund av återvunnen arbets-
förmåga eller indrages eller nedsättes pension av
annan orsak, upphör utbetalningen eller erlagges
nedsatt pension räknat från närmast följande möjliga
förfallodag." Den närmast följande förfallodagen
är den 1 dagen i den månad före vilken
pensionsanstalten hinner utanordna den ändrade
pensionen och meddela pensionstagaren därom.

7.2.2

Höjning av pensionen

Om pensionen stiger, förrättas ny samordning retro-
aktivt för högst ett års tid före ansökan. Om det
är fråga om en väsentlig ändring, kan ersättnings-
beslut som anlänt till pensionsanstalten betraktas
som ansökan, varvid samordningen förrättas retro-
aktivt för högst ett års tid före den dag då ersätt-
ningsbeslutet anlänt till pensionsanstalten.

7.3

Skyddsstadgande

I 8 a § APL ingår ett s.k. skyddsstadgande. Enligt
detta nedsätts pensionen till följd av ny samordning
endast så mycket, att summan av förmånerna förblir
minst lika stor som den varit om pensionstagaren
inte hade haft rätt till ny pension, livränta eller
fortlöpande ersättning. Avsikten med skyddsstadgan-
det är att ny samordning inte skall inverka mins-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

kande på det totala ersättningsbelopp som pensions-
tagaren uppbär, även om de inbördes proportionerna
för de olika delarna av den totala ersättningen
ändras vid samordningen. Det blir sällan i praktiken
fråga om tillämpning av skyddsstadgandet.

7.4

Undanröjande av beslut

Möjligheten till ny samordning har inskränkts till
vissa enskilda situationer. Om pensionen till följd
av felaktig samordning utbetalas till ett för stort
belopp, kan ansökan om undanröjande av beslutet
inlämnas till försäkringsdomstolen, då det inte
föreligger några förutsättningar för ny samordning.

Pensionsanstalten har med sitt beslut av
23.10.1984 beviljat pensionstagaren
invalidpension, vars utbetalning har börjat
1.4.1984. Arbetspensionen har samordnats
med olycksfallspension som beviljats enligt
50 procents nedgång i arbetsförmågan. I
arbetspension skulle efter samordningen
betalas 809,05 mk/mån. Olycksfalls-
pensionens belopp har ändrats till följd
av besvär. Olycksfallsnämnden har uppskat-
tat den av olycksfallet förorsakade ned-
gången i arbetsförmågan till 100 procent.
Pensionsanstalten har av försäkringsdom-
stolen anhållit om undanröjande av sitt
beslut av 23.10.1984, eftersom beslutet
har grundat sig på felaktig utredning.
När pensionen samordnas med olycksfalls-
pension som beviljats enligt 100 procents
nedgång i arbetsförmåga, kommer ingen
pension enligt APL att utbetalas efter
samordning. FSD undanröjde beslutet med
stöd av 21 a § 1 mom. APL. I detta fall
kunde pensionsanstalten inte ha kännedom
om den slutgiltiga ersättningen. Det
förelåg inte heller några förutsättningar
för ny samordning. (FSD 6290/85/2177, PSC
17733).

Juridiska avdelningen

28.3.1990

8

SAMORDNING AV FAMILJEPENSION

8.1

Grunderna för samordning

Vid samordningen av familjepension följs i stort sett samma principer som för övriga pensionsslag. De väsentligaste skillnaderna hänför sig till bestämmandet av samordningsgräns och till förnyad samordning av pensionen.

Vid samordningen av familjepension beaktas enligt 8 § 5 mom. APL endast sådana till förmånstagarna efter samma förmånslåtare beviljade ersättningar och pensioner som motsvarar de i 8 § 1 mom. APL nämnda primära ersättningarna och pensionerna samt de i 8 § 4 mom. APL nämnda grundpensionerna. Vid samordningen beaktas således inte förmånstagarens egna arbetspensioner, folkpension eller ersättningar, inte heller familjepension som förmånstagaren blivit beviljad efter någon annan förmånslåtares död.

Familjepensionen samordnas såsom en helhet och inte särskilt för varje förmånstagare. Vid samordningen beaktas alla förmånstagande personers ersättningar och pensioner, vilket innebär att en förmånstagares pension också kan inverka på en annan förmånstagares pension. Så är fallet även om förmånstagarna t.ex. är av helt olika familj. Familjepensionen fördelas först efter förrättad samordning mellan förmånstagarna på det sätt som särskilt stadgas för varje enskild pension.

8.1.1

Förmåner som skall samordnas

De förmåner som skall samordnas, vilka således är desamma i fråga om familjepensionen som i fråga om övriga pensionsslag, är följande:

8.1.1.1

Till förmånstagarna beviljade ersättningar och familjepensioner som motsvarar de primära ersättningarna

- 1 Familjepension som grundar sig på stadgandena i lagen om olycksfallsförsäkring (=försörjningspension, om olycksfallet har inträffat före 1.1.1982)
- 2 Familjepension som grundar sig på stadgandena i trafikförsäkringslagen

Juridiska avdelningen

28.3.1990

- 3 Försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst (samordnas inte om den grundar sig på skada som förmåns-låtaren ådragit sig i krig)
- 4 Annan med grundpensionen jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad familjepension

1

Förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring

Rätt till familjepension med stöd av lagen om olycksfallsförsäkring har i allmänhet den efterlevande maken och förmånslåtarens barn under 18 år. Förmånslåtarens föräldrar, adoptiv- och far- eller morföräldrar, barn över 18 år samt syskon under 18 år kan få familjepension, förutsatt att de för sitt uppehälle i betydande grad varit beroende av förmånslåtarens. En änking kan få pension i sådana fall då hustrun till följd av mannens arbetsoförmåga varit familjens huvusakliga försörjare. Rätt till familjepension har också ett arbetsoförmöget barn vars arbetsoförmåga inträtt före 21 års ålder och ett studerande barn som inte fyllt 21 år.

På grund av olycksfall som inträffat före 1.1.1982 har efterlevande make och barn under 17 år rätt till försörjningspension. Försörjningspensionen motsvarar den nuvarande familjepensionen. Ett studerande barn kan få försörjningspension till dess att han uppnår 19 års ålder. Ett arbetsoförmöget barn vars arbetsoförmåga har inträtt före 17 års ålder kan få försörjningspension så länge arbetsoförmågan varar.

Från barnpension som utges enligt lagen om olycksfallsförsäkring avdras den familjepension (FamPL) som folkpensionsanstalten betalar till barnet. Vid samordningen beaktas barnpensionen minskad med FamPL-pensionen.

2

Familjepension som grundar sig på stadgandena i trafikförsäkringslagen

Med stöd av trafikförsäkringslagen kan efter förmånslåtarens död betalas familjepension och ersättning för förhöjda hemvårdskostnader.

Berättigade till ersättning är i första hand den avlidnes änka eller änking och barn. Ersättning kan också utbetalas till andra personer (t.ex. till tidigare make) i vilkas uppehälle den avlidne deltagit under sin livstid. I alla dessa fall

Juridiska avdelningen

28.3.1990

förutsätts att den som är berättigad till ersättning har minskad utkomst till följd av dödsfallet.

Familjepensionsbeloppet är beroende av den avlidnes och den efterlevande makens inkomster och av familjens storlek. Om antalet förmånstagare ändras, räknas pensionen ut på nytt. Pensionen räknas likaså ut på nytt vid den tidpunkten då förmånslåtaren skulle ha uppnått pensionsåldern. Om det sker en förändring i förhållandena, t.ex. då den efterlevande maken börjar förvärvsarbete, beaktas också detta i pensionens belopp.

Beloppet av FamPL-pension dras av från den familjepension som betalas enligt trafikförsäkringslagen. Vid samordningen beaktas familjepensionen minskad med FamPL-pensionen.

Utbetalningen av familjepension till barn upphör när barnet fyller 18 år. Ett barn som fortsätter att studera kan få familjepension till dess att han uppnår 21 års ålder (20 års ålder om skadan inträffat före 1.1.1981).

Ersättning för förhöjda hemvårdskostnader utges i allmänhet när den make som hemma vårdat barnen dör i en trafikolycka. Denna ersättning samordnas likväl inte. (PND 1984/72)

3

Försörjningspension enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst

Försörjningspension som utges enligt lagen om skada, ådragen i militärtjänst samordnas inte om försörjningspensionen grundar sig på skada som förmånslåtaren ådragit sig under 1939-1945 års krig.

Med stöd av lagen om skada, ådragen i militärtjänst utbetalas försörjningspension bl.a. till efterlevande make och barn. Utbetalningen av barnpension upphör när barnet fyller 17 år. På ansökan betalas pension till barn över 17 år p.g.a. skolgång eller studier högst till dess att barnet uppnår 24 års ålder. Ett arbetsoförmöget barn får försörjningspension så länge det är arbetsoförmöget.

Efterlevande make som uppbär försörjningspension och vars utkomst försvårats kan på ansökan bli beviljad tilläggsförsörjningspension för en viss tid åt gången. Föräldrar, och barn som saknar bägge föräldrarna kan bli beviljade tilläggsförsörjningspension för tryggnad av skälig utkomst.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Tilläggsförsörjningspensionen beaktas inte vid samordningen. Den motsvarar kompletteringsränta som utges till skadad.

4

Annan med grundpensionen jämförbar, på arbets- eller tjänsteförhållande grundad familjepension

Sådana andra pensioner är i huvudsak de familjepensioner som utges enligt statens, kommuns och kyrkans gamla pensionssystem, som var i kraft före StFamPL, KTAPL och KyFamPL.

De familjepensioner som motsvarar de primära ersättningsgränserna beaktas vid samordningen före de familjepensioner som motsvarar grundpensionerna. Om samordningsgränsen nås redan genom beaktande av de primära familjepensionerna, utbetalas inga grundfamiljepensioner alls.

I 8 § 5 mom. APL, som reglerar samordningen av familjepension, nämns att för viss tid beviljad förhöjning som ingår i pension eller fortlöpande ersättning inte beaktas vid samordningen. En sådan förhöjning ingår i statens gamla familjepensioner, som för första året utbetalas förhöjda med 50 procent.

8.1.1.2

Till förmånstagarna beviljade familjepensioner som motsvarar grundpensionerna

De grundpensioner som skall beaktas vid samordningen finns uppräknade på sidorna 7 och 8. De familjepensioner som motsvarar dem beaktas i enlighet med det pensionsskydd som minimivillkoren i APL garanterar.

Stadgandena om familjepension återfinns i allmänhet i samma lag, förordning eller pensionsstadga som stadgandena om grundpension, med undantag av lagen om statens familjepensioner (StFamPL) som ansluter sig till StPL och lagen om familjepensioner inom den evangelisk-lutherska kyrkan (KyFamPL) som ansluter sig till KyPL.

8.1.2

Den första samordningen

Samordningen av familjepension förrättas när pensionen beviljas för första gången, dvs. tidpunkten för samordningen är den tidpunkt då familjepensionen börjar utbetalas. Enligt 4 b § APL har förmånstagarna rätt att få familjepension från början av den månad som följer på förmånslåtarens död, med undantag av barn som fötts efter förmånslåtarens

Juridiska avdelningen

28.3.1990

död för vars del rätten till familjepension börjar från början av månaden efter födelsen.

8.1.3

Treårsregeln beträffande SOLITA-pensionerna

Sådana pensioner och ersättningar som grundar sig på lagen om skada, ådragen i militärtjänst, trafikförsäkringslagen och lagen om olycksfallsförsäkring och som förmånslåtaren hade uppburit under en längre tid än tre år före pensionsfallet för förmånslåtarens pension eller före familjepensionsfallet samordnas inte med familjepensionen (8 b § APL, se ovan punkt 2.2.8).

8.1.4

Förtidsminskning och uppskovsförhöjning i förmånslåtarens pension

Familjepension som beviljas som fortsättning på förtida ålderspension beräknas utan att förtidsminskningen räknas bort från förmånslåtarens pension. Från förmånslåtarens pension elimineras endast den inverkan som barntillägg och samordning haft på pensionen. Pensionen måste då räknas ut på nytt enligt det belopp som den förtida ålderspensionen haft då den börjat löpa (eller enligt det belopp som den haft då den sista förtidsminskningen gjorts). I dessa fall förrättas också samordningen av familjepensionen, till skillnad från samordningen av ålderspensionen, på sådan familjepension i vilken förtidsminskningen är inräknad.

Det beror på pensionsfallstidpunkten på vilket sätt sådan familjepension som beviljats efter uppskjuten ålderspension beräknas och således också hur samordningen av familjepensionen förrättas. Om förmånslåtaren har avlidit före 1.1.1986, räknas barntillägg och uppskovsförhöjning först bort från pensionen och samordningens inverkan på den elimineras, innan familjepensionen beräknas. Således ingår uppskovsförhöjning inte heller i den familjepension som samordnas.

När det gäller sådana familjepensionsfall som inträffat 1.1.1986 eller senare, räknas uppskovsförhöjningen däremot inte bort från den familjepension som beviljas efter ålderspensionen. Familjepensionen samordnas också först efter att uppskovsförhöjningen räknats in i pensionen. På motsvarande sätt förfars också när förmånslåtaren ännu inte var pensionerad men hade vid tidpunkten för dödsfallet haft rätt till uppskjuten ålderspension.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

8.1.5

Samordningsgrund

Samordningsgrunden för familjepensionen bestäms enligt samma stadganden i 8 § 2 och 3 mom. APL som samordningsgrunden för övriga pensionsslag. Om familjepensionen utgör en fortsättning på förmåns-låtarens pension, är samordningsgrunden för familjepensionen densamma som samordningsgrunden för förmånslåtarens pension. (se punkt 3)

8.2

Samordningsgräns

Samordningsgränsen för familjepensionen definieras i 8 § 5 mom. APL. Samordningsgränsen för familjepensionen beror på antalet förmånstagare och på barnens ålder (FamPL-avdrag).

8.2.1

Antal förmånstagare

När förmånstagarna är minst 3 till antalet, är familjepensionen lika stor som den enligt minimivillkoren i APL beräknade ålderspension eller fulla invalidpension som förmånslåtaren uppbar vid sin död eller som han hade beviljats om han vid sitt dödsfall hade haft rätt till full invalidpension. Samordningsgränsen för familjepensionen är i detta fall densamma som den hade varit för förmånslåtarens egenpension, dvs. 60 procent av samordningsgrunden.

När förmånstagarna är 2 till antalet, utgör familjepensionen 3/4 av ovan nämnda förmånslåtarens pension. Samordningsgränsen för familjepensionen är likaså 3/4 av 60 procent, dvs. 45 procent av samordningsgrunden.

När det finns 1 förmånstagare, utgör familjepensionen hälften av förmånslåtarens pension och samordningsgränsen är likaså hälften av 60 procent, dvs. 30 procent av samordningsgrunden för förmånslåtarens pension.

8.2.2

FamPL-avdrag

Det beror på de förmånstagande barnens ålder huruvida FamPL-avdraget skall beaktas när samordningsgränsen beräknas.

FamPL-avdraget görs när ett barn under 16 år är förmånstagare. I detta fall beaktas FamPL-avdraget också i den pension som utges till den förmånstagande änkan. Om änkan däremot är den enda förmåns-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

tagaren eller om alla de förmånstagande barnen har fyllt 16 år, görs inget FamPL-avdrag. FamPL-avdraget görs enligt ett stereotypt schema och förutsätter således inte någon utredning av förmånstagarens rätt till pension enligt FamPL.

För förmånstagande änka är FamPL-avdraget lika med basdelen i änkepensionen enligt familjepensionslagen och för varje barn under 16 år lika med pensionen för fader- eller moderlöst barn. Vid samordningen används under hela kalenderåret de FamPL-belopp som gällt den 1 november det kalenderåret som föregått tidpunkten för samordningen. Pensions- skyddscentralen meddelar dessa belopp årligen till pensionsanstalterna. (se bilaga).

På samma sätt som folkpensionen i fråga om låg- avlönade personer har begränsad inverkan vid samordningen av pensionstagarens egna arbetspensioner och ersättningar har också FamPL begränsad inverkan vid samordningen. Enligt 8 § 5 mom. APL får högst 30 procent av samordningsgrunden beaktas i FamPL-avdrag, när förmånstagarna är minst 3 till antalet. Om förmånstagarna är 2 till antalet, får FamPL-avdraget utgöra högst 22,5 procent av samordnings- grunden och om det finns 1 förmånstagare, utgör FamPL-avdraget högst 15 procent av samordnings- grunden.

Eftersom samordningen av familjepensionen förrättas på det totala familjepensionsbelopp som gemensamt beviljas samtliga förmånstagare, kan FamPL-avdraget också inverka på en sådan förmånstagares andel som t.ex. på grund av sin ålder (16-17 år) inte får allmän familjepension.

Å andra sidan bör noteras, att FamPL-pension i själva verket t.ex. på grund av skolgång också kan utbetalas till barn över 16 år men att den vid samordningen alltid beaktas bara fram till barnets 16 födelsedag.

Om flera grundpensioner utbetalas i familjepension eller om förmånstagaren därtill uppbär fortlöpande ersättningar och familjepensioner som motsvarar de primära ersättningarna, dras det belopp som överstiger samordningsgränsen av från varje grund- familjepension i proportion till pensionen (8 § 5 mom. APL) (angående proportionell samordning se närmare punkt 5.3).

Juridiska avdelningen

28.3.1990

8.3

Ny samordning

8.3.1

Nya samordningssituationer

I 8 a § 2 mom. APL ingår stadganden om ny samordning av familjepension. Ny samordning har förbehållits vissa bestämda situationer och skall förrättas när

- 1) förmånstagaren blir beviljad ny familjepension som grundar sig på grundpension eller primär ersättning
- 2) förmånstagande barn uppnår 16 års ålder, om pensionen därigenom blir större
- 3) pension som utges efter samma förmåns-låtare till annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör, om pensionen därigenom blir större
- 4) förmånstagaren ansöker om ny samordning när pension, livränta eller fortlöpande ersättning som betalas efter samma förmåns-låtare förändras i väsentlig grad.

Detta är en uttömmande förteckning över de situationer där ny samordning kan förrättas. Ny samordning kan således inte förrättas när ett förmånstagande barn som fyllt 16 år dör eller när förmånstagarnas antal av annan orsak ändras. Om ett nytt barn föds efter förmånslåtarens död, förrättas samordningen av den familjepension som tillkommer änkan då pensionen beviljas och på nytt från början av den månad som följer efter barnets födelse. Om pensionsanstalten i annat fall efter att familjepension beviljats får vetskap om en ny förmånstagare och om det blir nödvändigt att av den anledningen ändra samordningen, kan detta göras genom en ansökan om undanröjande av beslutet till försäkringsdomstolen. När beslutet har undanröjts, kan samordning förrättas enligt de nya förhållandena.

Samordning kan vidare enligt 8 a § 2 mom. APL förrättas på nytt när pensionsanstalten får vetskap om att främmande stat till förmånstagaren betalar förmån som motsvarar familjepensionen.

Vid den nya samordningen beaktas de pensioner som utbetalas till förmånstagarna efter samma förmåns-låtare enligt då gällande nivå.

Om förmånstagaren fyller 16 år eller om pension som utges efter samma förmåns-låtare till annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör, kan samordningen av familjepensionen förrättas på nytt endast om pensionen blir större genom samordningen. Samord-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

ningen skall i dessa fall justeras, men den får inte förrättas på nytt om den skulle leda till minskade pensioner för förmånstagarna. En sådan begränsning av samordningens inverkan på pensionens belopp förekommer inte i fråga om andra pensionslag.

Skyddsstadgandet i 8 a § 2 mom. APL gäller också familjepensionen. Enligt stadgandet minskas pensionen genom samordningen endast så mycket, att det sammanlagda beloppet av de i nämnda moment avsedda förmånerna förblir minst lika stort som det var före samordningen (se punkt 7.3).

8.3.1.1

Förmånstagaren blir beviljad ny familjepension

Om den som uppbär familjepension blir beviljad ny familjepension som grundar sig på grundpension eller primär ersättning efter samma förmånslåtare, skall samordningen förrättas på nytt. Förfarandet är då detsamma för familjepensionernas del som för övriga pensionslag (se punkt 7.1). Familjepensionens belopp kan likväl i vissa situationer variera efter att den beviljats. Den efterlevande makens förvärvsinkomster inverkar t.ex. på beloppet av sådan familjepension som beviljats med stöd av trafikförsäkringslagen. Det kan hända att förvärvsinkomsterna när pensionen beviljas är så höga, att endast en del av pensionen eller ingen pension alls kommer att utbetalas. Om det senare sker en förändring i förvärvsinkomsterna, kan beloppet av familjepension som beviljats enligt trafikförsäkringslagen förändras. Ny samordning på grund av den förändrade situationen kan likväl inte förrättas utan pensionstagarens ansökan. Om den efterlevande maken är den enda förmånstagaren och om familjepension enligt trafikförsäkringslagen inte alls tidigare utbetalts av ovan nämnd anledning, kan familjepensionen samordnas när den börjar utbetalas.

8.3.1.2

Förmånstagande barn fyller 16 år

När ett förmånstagande barn fyller 16 år, justeras pensionens belopp endast om pensionen blir större genom samordningen. I sådana fall skall samordningen av familjepensionen justeras, för det belopp av pension som enligt den allmänna pensionslagen utges till moder- eller faderlöst barn och som sänkt samordningsgränsen för barnets pension inverkar inte längre i detta skede på samordningen. Om det inte finns andra förmånstagare under 16 år, tillämpas inget FamPL-avdrag på samordningsgränsen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

När ny samordning förrättas ajourförs även alla andra pensioner och ersättningar som inverkar på samordningen, såsom t.ex. sådana familjepensioner som grundar sig på primär ersättning. Pensionen blir likväl inte alltid större när FamPL uteblir, för t.ex. familjepension som utges enligt trafikförsäkringslagen stiger på motsvarande sätt med det belopp som den tidigare minskat genom samordningen på grund av den allmänna familjepensionens inverkan.

8.3.1.3

Annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmånstagare

När annan förmånstagare än barn som fyllt 16 år upphör att vara förmånstagare, justeras pensionens belopp endast om pensionen blir större genom samordningen. När antalet förmånstagare till familjepension ändras och när också pensionens belopp samtidigt ändras, kan samordningen endast i vissa situationer förrättas på nytt.

Samordning kan endast förrättas om

- den efterlevande maken dör
- den efterlevande maken ingår ett nytt äktenskap
- barn under 16 år dör
- barn under 16 år blir bortadopterat

Pensionsnämnden har inte godtagit en justering av samordningen till följd av att förmånstagaren fyller 18 år.

Familjepensionen till förmånstagarna har samordnats med sådan familjepension som utges till dem enligt trafikförsäkringslagen. När också det andra förmånstagande barnet fyllt 18 år hade pensionsanstalten förrättat ny samordning. Efter detta skulle inte längre någon KAPL-LFÖPL-familjepension utbetalas till den efterlevande maken. Ny samordning skall inte förrättas av ovan nämnd anledning och pensionsnämnden upphävde den samordning som pensionsanstalten förrättat. PND 3229/81.

8.3.1.4

Förmånstagaren ansöker om ny samordning

Förmånstagaren kan ansöka om ny samordning, när det sker en väsentlig förändring i den pension, livränta eller fortlöpande ersättning som han blivit beviljad efter en och samma förmånslåtare. I prak-

Juridiska avdelningen

28.3.1990

tiken är det i allmänhet fråga om väsentliga förändringar när ersättningen ändras. I fråga om detta följs samma praxis för familjepensionens del som för andra pensionsslag, se närmare punkt 7.1.9 ovan.

8.3.2

Familjepensionens belopp ändras till följd av besvär

Fastän familjepension som motsvarar grundpension ändras till följd av besvär, får ny samordning inte förrättas enligt 8 a § APL. I fråga om detta skiljer sig samordningen av familjepensionen från övriga pensionsslag. Beträffande primära ersättningar och sådana familjepensioner som motsvarar dem är situationen densamma för alla pensionsslag: när deras belopp ändras till följd av besvär får samordningen inte justeras.

8.3.3

Tidpunkt för den nya samordningen

Tidpunkten för den nya samordningen av familjepensionen bestäms enligt samma principer som enligt punkt 7.2 ovan gäller för andra pensionsslag.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

9

FAMILJEPENSIONSREFORMEN 1.7.1990

Familjepensionsreformen träder i kraft 1.7.1990. Reformen gäller sådana familjepensioner där förmåns-låtarens död har inträffat vid lagens ikraftträdande 1.7.1990 eller senare. Beträffande samordningen föreligger likväl ett undantag som nämns senare. I övrigt tillämpas tidigare stadganden också i fortsättningen på de familjepensioner där pensions-fallet har inträffat före lagens ikraftträdande, också i fråga om samordningen.

Efter familjepensionsreformen tillämpas i princip samma samordningsstadganden som tidigare. De pensioner och ersättningar som skall beaktas vid samordningen finns uppräknade i 8 § 4 mom. APL.

Vid samordningen beaktas de grundpensioner och ersättningar som utbetalas till förmånstagaren efter samma förmånslätare. Efter familjepensionsreformen kan också förmånslåtarens tidigare make under vissa förutsättningar vara förmånstagare. Också de grundpensioner och ersättningar som betalas till tidigare make efter en och samma förmånslätare tas i betraktande vid samordningen av familjepensionen. Såsom tidigare nämnts på sidan 60, kan tidigare make få ersättning enligt trafikförsäkringslagen efter förmånslåtaren.

Samordningsgränsen utgör även efter reformen 60 procent av samordningsgrunden minskad med FamPL-avdraget i sådana fall där den familjepension som beräknats på basen av antalet förmånstagare är lika stor som förmånslåtarens pension.

I de familjepensioner som beviljas enligt de nya stadgandena beräknas samordningsgränsen likväl inte längre i praktiken i procent av samordningsgrunden utgående från antalet förmånstagare, utan utgångspunkten är förhållandet mellan familjepensionen och förmånslåtarens pension.

Samordningsgräns:

0,6 x familjepensionen x samordningsgrunden - FamPL förmånslåtarens pension

Genom detta räknesätt försäkras man sig om att det tillägg till barn som saknar båda föräldrarna som införts genom familjepensionsreformen inte minskas genom samordningen. Samordningsgränsen höjs inte heller med den efterlevande makens hela andel i sådana fall, då som förmånstagare i stället för efterlevande make står tidigare make, som får ett

Juridiska avdelningen

28.3.1990

mindre belopp i efterlevandepension än den efterlevande maken.

Exempel 18

Förmånslåtarens pension är 4 000 mk. Den pensionsgrundande lönen är 6 000 mk. Förmånstagarna utgörs av två barn och tidigare make.

barnpensionerna:

$\frac{7}{12} \times 4\ 000\ \text{mk} =$	2 333 mk
tidigare makes pension:	+ 800 mk
sammanlagt	3 133 mk

samordningsgräns:

$$0,6 \times \frac{3\ 133}{4\ 000} \times 6\ 000\ \text{mk} = 2\ 819,70 - \text{FamPL}$$

Efter reformen beräknas samordningsgränsen så att grundbeloppet för barnpensionen enligt FamPL dras av för varje förmånstagande barn under 18 år. Genom familjepensionsreformen höjs åldersgränsen för barnpensionen enligt FamPL från 16 till 18 år.

Om även efterlevande make är förmånstagare, dras dessutom basdelen för efterlevandepensionen enligt familjepensionslagen av vid beräkning av samordningsgränsen.

När det i stället för efterlevande make är tidigare make som är förmånstagare, dras basdelen likväl inte av eftersom den tidigare maken inte har rätt till basdelen.

Pensionsskyddscentralen meddelar pensionsanstalterna årligen vilka familjepensionsbelopp enligt FamPL som skall användas vid samordningen.

Efter samordningen fördelas pensionen mellan barnen och den efterlevande maken i samma proportion som vid bestämmande av deras pensionsandelar av förmåns-
låtarens pension (den sista meningen i 8 § APL).

Ny samordning

Enligt de nya stadgandena skall ny samordning förrättas när efterlevande make eller tidigare make eller barn upphör att vara förmånstagare, även om pensionen härigenom blir mindre.

Familjepension som beviljats enligt de nya stadgandena samordnas således inte längre på nytt när barnet fyller 16 år, eftersom barnpension enligt FamPL betalas till dess att barnet fyller 18 år.

Enligt ikraftträdelsestadgandet i APL tillämpas detta nya samordningsstadgande också på sådana

Juridiska avdelningen

28.3.1990

familjepensioner som beviljats eller beviljas enligt de gamla stadgandena, där pensionsfallet alltså inträffat före 1.7.1990. Fr.o.m. 1.7.1990 samordnas familjepensionen således på nytt först när barnet fyller 18 år och barnpensionen indras. På motsvarande sätt utbetalas barnpension enligt FamPL med stöd av ikraftträdelsestadgandet i FamPL enligt de nya stadgandena till dess att barnet fyller 18 år, även om pensionsfallet har inträffat före 1.7.1990, förutsatt att barnet fyller 16 år 1.7.1990 eller senare.

Barnet fyller 16 år före 1.7.1990

Om barnet fyller 16 år före 1.7.1990, kan barnpension enligt FamPL börja utbetalas på nytt, fastän pensionen till moder- eller faderlöst barn enligt FamPL redan i enlighet med de gamla stadgandena hade indragits efter att barnet fyllt 16 år. I fråga om ett sådant barn bestäms förutsättningarna för att barnpensionen enligt FamPL skall börja på nytt eller fortsätta med stöd av de stadganden som varit i kraft före familjepensionsreformen (pension till skolelev), medan barnpensionens belopp bestäms med stöd av den nya lagen (ikraftträdelsestadgandet i FamPL).

Den familjepension som utges enligt arbetspensionssystemet justeras i dessa situationer utgående från de gamla stadgandena när barnet har fyllt 16 år, eftersom den pension till moder- eller faderlöst barn som utges enligt den allmänna familjepensionslagen i enlighet med de gamla stadgandena indras i denna ålder. Familjepensionen enligt arbetspensionssystemet samordnas inte på nytt, om FamPL-barnpension börjar utbetalas på nytt till barn som fyllt 16 år före 1.7.1990. Detta gäller således sådana pensioner där pensionsfallet har inträffat före 1.7.1990 och där barnet fyller 16 år före 1.7.1990, då de nya stadgandena träder i kraft.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

10

GAMLA SAMORDNINGSSTADGANDEN

Pensionsfall före 1.7.1975

Innan samordningsstadgandena ändrades 1.7.1975, beaktades folkpensionen jämte understödsdel alltid till samma belopp oberoende av om vederbörande uppbar folkpension och dess understödsdel eller inte. Härigenom ville man minska svårigheterna i samband med verkställigheten. Om barntillägg ingick i pensionen, beaktades folkpensionen dock högst till basdelen.

På pensioner som grundar sig på pensionsfall som inträffat före 1.7.1975 tillämpas de tidigare stadgandena alltjämt vid ny samordning. När lagändringen tillämpas anses pensionsfallet i enlighet med ikraftträdelsestadgandena i lagarna ha inträffat, när arbetstagaren har uppnått till ålderspension berättigande ålder, när arbetstagaren har blivit i så hög grad arbetsoförmögen att han har rätt till pension, när Arbetskraftsmyndighets första till arbetslöshetspension berättigande intyg har utfärdats eller, i fråga om familjepension, när förmånslåtaren har avlidit. Nytt pensionsfall skall likväl inte anses ha inträffat, när arbetslöshetspension omvandlas till invalidpension, pension övergår i ålderspension eller när rätt till familjepension uppkommer efter pensionstagare. Det är den tidpunkt när pensionsfallet har inträffat som är avgörande för om pensionen skall bestämmas enligt de gamla eller de nya stadgandena.

Enligt de stadganden som var i kraft före 1.7.1975 utgör samordningsgränsen 60 procent av den pensionsgrundande lönen minskad "med ett belopp, vilket är lika stort som det sammanräknande beloppet av folkpensionens grunddel och den fulla understödsdelen till ensamstående barnlös person i 27 § folkpensionslagen avsedda tredje kommungruppen, dock högst med 30 procent av samordningsgrunden". Eftersom det varken finns någon grund- eller understödsdel längre och inte någon tredje kommungrupp heller, erhålls det belopp som behövs för samordningen så, att den nuvarande basdelen utökas med den understödsdel som senast varit i kraft i andra kommungruppen, dvs. 1.11.1982, årligen förhöjd med FPL-index enligt den 1 november ifrågavarande år (1.11.1989 981 mk/mån). Pensionsskyddscentralen meddelar till pensionsanstalterna genom cirkulär vilka belopp för folkpensionens basdel och understödsdel som skall tas i betraktande vid samordningen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Om det ingår barntillägg i pensionen, beaktas folkpensionen till ett mindre belopp. Samordningsgränsen erhålls på så sätt, att man tar 60 procent av samordningsgrunden och minskar det så erhållna beloppet med folkpensionens basdel, men dock med högst 6 procent av samordningsgrunden.

För delpension där pensionsfallet har inträffat före 1.7.1975 utgör samordningsgränsen 30 procent av samordningsgrunden. Om det ingår barntillägg i pensionen, utgör samordningsgränsen 33 procent av samordningsgrunden. Eftersom folkpensionen inte beviljas i form av delpension, dras folkpensionen inte av från samordningsgränsen.

Pensionsfall före 1.1.1980

I samband med reformen av folkpensionslagstiftningen infördes fr.o.m. 1.1.1980 sådana ändringar i arbetspensionslagarna som gjorde det möjligt att räkna ut ålderspensionen på förhand. Genom detta beräkningsförfarande förrättas samordningen av ålderspensionen alltid enligt indexnivån den dagen då personen uppnått pensionsåldern. Detta gäller också sådana fall där pensionen börjar utbetalas senare än från början av den månad som följer på den dag då pensionsåldern uppnåtts.

Om pensionsfallet har inträffat före 1.1.1980, då ändringarna trädde i kraft, tillämpas de stadganden som var i kraft före ändringen på samordningen. Folkpensionens basdel beaktas dock i enlighet med 8 § 7 mom. APL till det belopp som den haft den 1 november föregående kalenderår.

Samordningen av sådana ålderspensioner vilka grundar sig på pensionsfall som inträffat före 1.1.1980 förrättas således enligt den indexnivå som gällt vid samordningstidpunkten. Sålunda kan även uppskovsförhöjning ingå i den ålderspension som samordnas. Efter den lagändring som trätt i kraft 1.1.1980 förrättas samordningen däremot alltid innan uppskovsförhöjningen räknas in i pensionen.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

11

SAMORDNING AV SÅDANA TILLÄGGSPENSIONER
SOM KAN REGISTRERAS ENLIGT 11 § APL

Samordningsstadgandena i 8 och 8 a §§ APL gäller pensioner som beviljats enligt grundskyddet i APL. För registrerade tilläggspensioner finns det särskilda samordningsstadganden som avviker något från stadgandena om samordning av de pensioner som beviljats enligt grundskyddet.

11.1

Beräkning av tilläggspensionen

Tilläggspensionen och den försäkringspremie som uppbärs för den skall motsvara varandra. T.ex. det fribrev som bildas när ett arbetsförhållande upphört bestäms enligt försäkringspremien. Tilläggspensionen beräknas årligen för bestämmande av försäkringspremien. De pensionsförmåner som pensionsanstalten vid arbetsförhållandets början vet att den försäkrade har rätt till skall redan under pågående arbetsförhållande beaktas vid fastställande av tilläggspensionen. Härigenom begränsas den målsatta pension om vilken överenskommit i försäkringsavtalet till en viss nivå; man talar då om samordning under den aktiva yrkesperioden.

Samordning under pensioneringstiden kan endast komma i fråga när det gäller sådana pensioner eller ersättningar som det inte är möjligt att veta om på förhand. Registrerade tilläggspensioner samordnas således endast med pensioner och ersättningar som utges enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen och lagen om skada, ådragen i militärtjänst (SOLITA).

Det finns rikligt med alternativ för fastställande av tilläggspensionen. Kartorna över de tilläggsförmåner som kan registreras enligt 11 § APL bestämmer inom vilka ramar alternativen kan väljas. Innehållet i försäkringsavtalet är av central betydelse för bestämmande av tilläggspensionens storlek.

11.1.1

Den målsatta pensionen

Den fulla tilläggspensionen räknas ut så, att den fulla målsatta pension, som tilläggspensionen och den APL-grundpension som grundar sig på samma arbetsförhållande tillsammans bildar, motsvarar den procent av den pensionsgrundande lönen som fastställs i villkoren för pensionsskyddet. Om arbetstagarens till pension berättigande anställningstid

Juridiska avdelningen

28.3.1990

är kortare än den anställningstid som enligt villkoren för pensionsskyddet berättigar till full pension, utgör den målsatta pensionen den andel av den fulla pensionen som motsvaras av antalet hela, till pension berättigande anställningsmånader.

Räkneregeln för den målsatta pensionen är följande:

a) Den målsatta pensionen = $\min(t/T;1) \times P \times S - E$, där

t = arbetsförhållande A:s längd

T = tid som berättigar till full tilläggspension

P = procent för den målsatta pensionen (60-66)

S = tilläggspensionsgrundande lön

E = med FPL samordnad, enligt 5 § 1 mom. APL beräknad grundpension som ansluter sig till arbetsförhållande A

11.1.2

Begränsning av tilläggspensionen

Med begränsning av tilläggspension avses, att de pensionsförmåner som pensionsanstalten vet att den försäkrade har rätt till beaktas redan under pågående arbetsförhållande vid fastställande av tilläggspensionen.

Tilläggspensionens belopp begränsas så, att den tillsammans med fribreven enligt APL, KAPL och KoPL, folkpensionen och sådana andra fribrev, som grundar sig på dels arbets- och tjänsteförhållanden och dels företagarperioder enligt FÖPL och LFÖPL och som enligt anmälan skall tas i betraktande, utgör högst 60 eller 66 procent av den högsta pensionsgrundande APL-lönen.

Vid begränsningen av tilläggspensionens belopp kan folkpensionen beaktas till basdelen eller helt lämnas obeaktad. Beträffande fribreven enligt FÖPL och LFÖPL kan överenskommas, att de tas i betraktande vid begränsningen av pensionen eller att de på samma sätt som folkpensionen lämnas obeaktade.

När grundpensionen enligt APL beräknas, skall den samordning som enligt 8 § APL förrättas med folkpensionen och med pensionerna i punkterna 1, 2, 10, 11 och 13 i 8 § 4 mom. APL beaktas.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Vid begränsningen av tilläggspensionen följs således följande formel:

b) Tilläggspensionen = $p \times S - E - E(TLTa) - E(YM) - K$, där

p = begränsningsprocenttalet 60/66 %
S = den pensionsgrundande lönen för
arbetsförhållandet i fråga
E = APL-grundskyddet för arbets-
förhållande A
E(TLTa) = fribreven enligt APL, KAPL och KoPL
E(YM) = fribreven enligt FÖPL och LFÖPL
K = folkpensionens basdel

11.1.3

Hur barntillägget i grundpensionen inverkar på tilläggspensionen

Om barntillägg enligt 7 c § APL ingår i APL-grundpensionen, avviker räkneregeln för begränsningen av pensionen något från ovan angivna regel b). I detta fall dras från tilläggspensionen av det belopp med vilket tilläggspensionen tillsammans med den med barntillägg förhöjda grundpensionen och med sådana andra med barntillägg förhöjda pensioner, som beaktats vid begränsningen av tilläggspensionen, överskrider den i villkoren för pensionsskyddet fastställda begränsningsprocenten (60-66) av den högsta pensionsgrundande APL-lönen. Folkpensionen beaktas likväl inte härvid.

Vid begränsningen av tilläggspensionen används följande formel, när barntillägg ingår i pensionen:

c) Tilläggspensionen = $p \times S - E(1) - E(TLTal) - E(YM1)$, där

p = begränsningsprocenttalet (60/66)
S = den pensionsgrundande lönen för
arbetsförhållandet i fråga
E(1) = den med barntillägg förhöjda grund-
pensionen för arbetsförhållande A
E(TLTal) = fribreven enligt APL, KAPL och KoPL
förhöjda med barntillägg
E(YM1) = fribreven enligt FÖPL och LFÖPL
förhöjda med barntillägg, om de
enligt anmälan skall beaktas

Tilläggspensionens belopp skall alltid justeras när barntillägget i grundpensionen ändras.

I fråga om delinvalidpension utgör tilläggspensionen hälften av den fulla tilläggspension som bestäms enligt räknereglerna a) och b) eller c).

Juridiska avdelningen

28.3.1990

11.1.4

Samordning av tilläggspensionen

Om pensionstagaren blivit beviljad pension eller fortlöpande ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkringslagen eller lagen om skada, ådragen i militärtjänst, samordnas dessa förmåner med sådana på arbets- eller tjänsteförhållande eller företagarkerksamhet baserade pensioner och tilläggspensioner som enligt villkoren för pensionsskyddet skall omfattas av begränsningen, så att stadgandena i 8 och 8 a §§ APL i tillämpliga delar följs. Vid beräkningen av samordningsgränsen används samma procenttal 60-66, som vid begränsningen av tilläggspensionen. Om talet 66 används som procenttal, används talet 33 vid begränsningen av delpensionen. Om folkpensionen inte har beaktats vid begränsningen av tilläggspensionen, görs heller inte det i 8 § 2 mom. APL avsedda FPL-avdraget vid beräkningen av samordningsgränsen.

Skyddsstadgandet i 8 a § APL gäller också registrerade tilläggspensioner.

Samordningen av tilläggspensionen förrättas enligt följande formel:

d) Tilläggspensionens maximibelopp:
 $p \times S - E(y) - E(TLTay) - E(YMy) - K - SOLITA$, där

p = begränsningsprocenttalet (60/66)
S = den högsta grundpensionsgrundande lönen
E(y) = grundpensionen samordnad även med SOLITA-pensionerna
E(TLTay) = fribreven enligt APL, KAPL och KoPL samordnade
E(YMy) = fribreven enligt FÖPL och LFÖPL samordnade
K = folkpensionens basdel
SOLITA = SOLITA-pensionerna

Tilläggspensionens maximibelopp skall vara så stort, att följande villkor uppfylls: Summan av tilläggspensionens maximibelopp, SOLITA-pensionerna och med SOLITA-pensionerna samordnad grundpension, fribrev enligt APL, KAPL och eventuella andra fribrev som skall beaktas skall vara lika med summan av tilläggspensionen och grundpension, fribrev enligt APL, KAPL och eventuella andra fribrev som skall beaktas utan samordning med SOLITA-pensionerna.

Om barntillägg ingår i grundpensionen, används i ovan angivna formel de med barntillägg förhöjda samordnade pensionerna.

Juridiska avdelningen

28.3.1990

Om tilläggspensionen utgörs enbart av fribrev, används 60 som begränsningsprocent och folkpensionen beaktas enligt APL.

Om tilläggspensionen nedsätts genom samordningen, skall de tilläggspensioner som baserar sig på de olika arbetsförhållandena nedsättas i samma proportion.

Tilläggspensionen beräknas enligt alla ovan angivna formler a, b/c och d. Den tilläggspension som erhålls när alla räkneoperationer har utförts är den minsta av de tilläggspensioner som beräknats enligt formlerna a), b), c) och d).

11.2

Ny samordning av tilläggspensionerna

Ny samordning av tilläggspensionerna regleras i 8 a § APL.

11.3

Tilläggspension till familjepension enligt APL

Tilläggspensionen till familjepensionen bestäms inte på basis av förmånslåtarens pension, utan den fastställs oberoende av denna. Beloppet av tilläggspension till familjepensionen beräknas och samordnas i tillämpliga delar på samma sätt som ovan beskrivits i fråga om övriga pensionsslag. Innehållet i försäkringsavtalet är i fråga om tilläggsfamiljepensionen av lika central betydelse som för övriga tilläggspensioner. Folkpensionens basdel motsvaras av efterlevandepensionens basdel i den allmänna familjepensionen. Bestämmelser om beaktande av denna ingår i försäkringsavtalet.

11.4

Tilläggspension enligt FöPL och LFöPL

Beträffande sådana tilläggspensioner som ansluter sig till företagarpensionerna fastställs den målsatta pensionen i mark. Fribrevets storlek bestäms enligt de försäkringspremier som uppburits.

De tilläggspensioner som grundar sig på pensionslagarna för företagare skiljer sig från tilläggspensionerna enligt APL däri, att tilläggspensionen inte nedsätts till följd av att barntillägg ingår i grundpensionen.

Tilläggspension enligt FöPL och LFöPL samordnas med SOLITA-pensionerna i tillämpliga delar enligt stadgandena i 8 och 8 a §§ APL, se punkt 11.1.4.

Juridiska avdelningen

PENSIONER OCH ERSÄTTNINGAR SOM INTE BEAKTAS VID SAMORDNINGEN

Engångsersättning
Dagpenning enligt sjukförsäkringslagen
Arbetslöshetsdagpenning
Avgångsbidrag
Invalidpenning
Grupplivförsäkring för arbetstagare
Folkpension
Statens och kommunernas extra pensioner t.ex
Ekonomiskt stöd som beviljats av Kommunala pensionsanstalten
Pension för kommunala förtroendevalda
Avträdelsepension
Avträdelsebidrag
Pension för medlemmar statsrådet
Pension för medlemmar av riksdagen
Ersättningar enligt frivilliga försäkringar se punkt 2.2.1.
Konstnärspensioner
Ersättningar enligt patienskadlagen

Ersättning som beviljats på grund av lagen om ansvarighet vid trafik med motortrafik skall beaktas vid samordningen såsom ersättning enligt trafikförsäkringslagen. (FDS 11817/80/2082, givet 5.11.1981, PSC 9348)

BELOPPEN AV FOLKPENSIONEN OCH FAMILJEPENSIONEN VID SAMORDNINGEN

År	Beloppet av FPL vid samordningen mk/mån		Pensionen enligt den allmänna familjepensionslagen vid samordningen mk/mån	
1962	pensionen enligt FPL			
1963	"			
1964	104,-			
1965	118,-			barn som saknar
1966	136,-			båda föräld-
1967	146,-		änka	rarna
1968	158,-	-		
1969	173,-	1.10.	70,-	34,-
1970	179,-	1.11.	72,-	35,-
1971	182,-	1.5.	74,-	36,-
	1.7.		77,-	36,-
	1.9.			
1972	1.5.		79,-	39,-
	1.9.		82,-	40,-
1973	1.3.		85,-	42,-
	1.7.		89,-	44,-
	1.9.		92,-	45,-
	1.12.		95,-	47,-
1974	1.4.		101,-	49,-
	1.6.		104,-	51,-
	1.9.		108,-	53,-
	1.11.		112,-	55,-
1975	1.3.		117,-	57,-
	1.5.		120,-	59,-

Tidpunkt	Folkpensionens bas- och under- stödsdel	Folkpensionens basdel	Den allmänna familjepen- sionen i sam- ordningen mk/mån	
			änka	barn som saknar båda föräldrar- na
1.7.1975	274,- ¹⁾	112,- ²⁾	112,-	55,-
1.1.1976	323,-	132,-	132,-	65,-
1.1.1977	374,-	153,-	153,-	75,-
1.1.1978	402,-	164,-	164,-	80,-
1.1.1979	428,-	175,-	175,-	86,-
1.1.1980	460,-	188,-	188,-	92,-
1.1.1981	579,-	215,-	215,-	116,-
1.1.1982	643,-	239,-	239,-	129,-
1.1.1983	691,-	257,-	257,-	138,-
1.1.1984	742,-	276,-	276,-	162,-
1.1.1985	784,-	292,-	292,-	171,-
1.1.1986	825,-	307,-	307,-	181,-
1.1.1987	866,-	322,-	322,-	189,-
1.1.1988	898,-	334,-	334,-	196,-
1.1.1989	931,-	346,-	346,-	203,-
1.1.1990	981,-	365,-	365,-	214,-

1) Detta belopp används vid pensionsfall före 1.7.1975

2) Högst detta belopp vid pensionsfall efter 1.7.1975

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1989 OCH 1990

Arbetsbeteckning	Medellön	
	1990 mk/år	1989 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN:		
11 Arbetsledning	87 000	80 000
13 Skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	64 500	57 000
14 Byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	73 000	69 000
15 Lantbruksarbete	60 000	54 500
16 Jordförbättringsarbete	77 500	67 500
17 Torvindustriarbete	77 500	72 000
19 Arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	69 500	63 000
22 Avbytararbete inom lantbruket	52 500	48 000
23 Arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	72 500	64 000
24 Arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	94 500	82 500
26 Lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	58 000	51 500
27 Trädgårds- och plantskolearbete	61 500	58 000
28 Parkarbete	59 500	54 000
29 Övrigt arbete	60 000	54 500
SKOGSBRANSCHEN:		
31 Ackordsavlönat skogsarbete	72 500	64 500
32 Tidsavlönat skogsarbete	64 000	60 000
33 Lastnings- och transportarbete	95 000	63 000
34 Lagringsarbete	87 000	70 000
35 Sågarbete	87 000	78 500
36 Ackordsavlönat flottningsarbete	72 500	72 500
37 Tidsavlönat flottningsarbete	72 500	63 000
38 Skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	58 000	51 500
42 Arbete på fartyg	127 000	85 500
43 Arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	58 000	51 500
44 Arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	94 500	84 000
45 Övrigt arbete	80 000	67 500
BYGGNADSBRANSCHEN:		
51 Arbetsledning	124 000	114 500
53 Krävande fackarbete	135 000	123 000
55 Fackarbete	112 000	102 000
57 Transportarbete	101 500	93 500
59 Krävande diversearbete	92 000	85 000
61 Diversearbete	79 500	72 500
HAMNBRANSCHEN:		
71 Stuveriarbete	107 500	94 000
73 Speditionsarbete	102 000	84 500
74 Underhållsarbete på fartyg	75 500	66 000
75 Övrigt arbete	102 000	94 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSTECKNINGARNA ÅR 1988 OCH 1989

Arbetssteckning	Medellön	
	1989 mk/år	1988 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN		
11 Arbetsledning	80 000	74 500
13 Skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	57 000	53 000
14 Byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	69 000	67 500
15 Lantbruksarbete	54 500	51 500
16 Jordförbättringsarbete	67 500	61 500
17 Torvindustrialarbete	72 000	65 500
19 Arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	63 000	58 000
22 Avbytararbete inom lantbruket	48 000	44 500
23 Arbete i lager för jordbruks- produkter och i spannmålstork- anläggningar	64 000	59 000
24 Arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	82 500	76 000
26 Lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter ut- föra med traktor	51 500	47 500
27 Trädgårds- och plantskolearbete	58 000	53 000
28 Parkarbete	54 000	48 000
29 Övrigt arbete	54 500	51 500
SKOGSBRANSCHEN		
31 Ackordsavlönat skogsarbete	64 500	59 500
32 Tidsavlönat skogsarbete	60 000	55 000
33 Lastnings- och transportarbete	63 000	62 000
34 Lagringsarbete	70 000	70 000
35 Sågarbete	78 500	72 500
36 Ackordsavlönat flottningsarbete	72 500	72 500
37 Tidsavlönat flottningsarbete	63 000	56 500
38 Skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	51 500	47 500
42 Arbete på fartyg	85 500	85 500
43 Arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	51 500	47 500
44 Arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	84 000	82 000
45 Övrigt arbete	67 500	64 000
BYGGNADSBBRANSCHEN		
51 Arbetsledning	114 500	106 500
53 Krävande fackarbete	123 000	116 000
55 Fackarbete	102 000	97 500
57 Transportarbete	93 500	90 500
59 Krävande diversearbete	85 000	80 500
61 Diversearbete	72 500	69 500
HAMBRANSCHEN		
71 Stuveriarbete	94 000	88 500
73 Speditionsarbete	84 500	79 000
74 Underhållsarbete på fartyg	66 000	66 000
75 Övrigt arbete	94 000	88 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSTECKNINGARNA ÅR 1987 OCH 1988

Arbetssteckning	Medellön	
	1988 mk/år	1987 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN		
11 Arbetsledning	74 500	71 500
13 Skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	53 000	48 500
14 Byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	67 500	58 500
15 Lantbruksarbete	51 500	47 000
16 Jordförbättringsarbete	61 500	55 000
17 Torvindustriarbete	65 500	58 000
19 Arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	58 000	57 000
22 Avbyttararbete inom lantbruket	44 500	42 000
23 Arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	59 000	54 000
24 Arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	76 000	69 500
26 Lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	47 500	44 500
27 Trädgårds- och plantskolearbete	53 000	49 500
28 Parkarbete	48 000	45 000
29 Övrigt arbete	51 500	47 000
SKOGSBRANSCHEN		
31 Ackordsavlönat skogsarbete	59 500	55 000
32 Tidsavlönat skogsarbete	55 000	52 000
33 Lastnings- och transportarbete	62 000	62 000
34 Lagringsarbete	70 000	70 000
35 Sågarbete	72 500	68 000
36 Ackordsavlönat flottningsarbete	72 500	64 500
37 Tidsavlönat flottningsarbete	56 500	54 500
38 Skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	47 500	44 000
42 Arbete på fartyg	85 500	85 500
43 Arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	47 500	44 000
44 Arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	82 000	77 000
45 Övrigt arbete	64 000	61 000
BYGGNADSBBRANSCHEN		
51 Arbetsledning	106 500	91 500
53 Krävande fackarbete	116 000	103 000
55 Fackarbete	97 500	84 500
57 Transportarbete	90 500	80 500
59 Krävande diversearbete	80 500	71 000
61 Diversearbete	69 500	60 500
HAMBRANSCHEN		
71 Stuveriarbete	88 500	82 000
73 Speditionsarbete	79 000	74 000
74 Underhållsarbete på fartyg	66 000	65 500
75 Övrigt arbete	88 000	82 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1986 OCH 1987

Arbetsbeteckning	Medellön 1987 mk/år	Medellön 1986 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN		
11 Arbetsledning	71 500	64 500
13 Skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	48 500	46 500
14 Byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	58 500	58 500
15 Lantbruksarbete	47 000	45 500
16 Jordförbättringsarbete	55 000	52 000
17 Torvindustriarbete	58 000	52 000
19 Arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	57 000	54 000
22 Avbytararbete inom lantbruket	42 000	40 000
23 Arbete i lager för jordbruks- produkter och i spannmålstork- anläggningar	54 000	52 000
24 Arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	69 500	66 500
26 Lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter ut- föra med traktor	44 500	44 500
27 Trädgårds- och plantskolearbete	49 500	47 000
28 Parkarbete	45 000	42 000
29 Övrigt arbete	47 000	45 500
SKOGSBRANSCHEN		
31 Ackordsavlönat skogsarbete	55 000	53 000
32 Tidsavlönat skogsarbete	52 000	50 000
33 Lastnings- och transportarbete	62 000	58 500
34 Lagringsarbete	70 000	65 500
35 Sågarbete	68 000	65 000
36 Ackordsavlönat flottningsarbete	64 500	60 000
37 Tidsavlönat flottningsarbete	54 500	54 500
38 Skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	44 000	42 500
40 Arbete, som utförts av företagare med processor	77 000	73 000
42 Arbete på fartyg	85 500	79 000
43 Arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	44 000	42 500
44 Arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	77 000	73 000
45 Övrigt arbete	61 000	58 000
BYGGNADSBBRANCHEN		
51 Arbetsledning	91 500	91 500
53 Krävande fackarbete	103 000	100 500
55 Fackarbete	84 500	84 500
57 Transportarbete	80 500	80 500
59 Krävande diversearbete	71 000	69 500
61 Diversearbete	60 500	60 500
HAMNBRANSCHEN		
71 Stuveriarbete	82 000	76 500
73 Speditionsarbete	74 000	69 000
74 Underhållsarbete på fartyg	65 500	65 000
75 Övrigt arbete	82 000	76 500

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1985 OCH 1986

Arbetsbeteckning	Medellön 1986 mk/år	Medellön 1985 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN		
11 Arbetsledning	64 500	58 500
13 Skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	46 500	45 000
14 Byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	58 500	53 000
15 Lantbruksarbete	45 500	40 000
16 Jordförbättringsarbete	52 000	52 000
17 Torvindustrialarbete	52 000	49 500
19 Arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	54 000	51 500
22 Avbytararbete inom lantbruket	40 000	38 000
23 Arbete i lager för jordbruks- produkter och i spannmålstork- anläggningar	52 000	52 000
24 Arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	66 500	63 500
26 Lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter ut- föra med traktor	44 500	44 500
27 Trädgårds- och plantskolearbete	47 000	45 000
28 Parkarbete	42 000	40 000
29 Övrigt arbete	45 500	40 000
SKOGSBRANSCHEN		
31 Ackordsavlönat skogsarbete	53 000	52 000
32 Tidsavlönat skogsarbete	50 000	47 500
33 Lastnings- och transportarbete	58 500	57 500
34 Lagringsarbete	65 500	63 500
35 Sågararbete	65 000	62 000
36 Ackordsavlönat flottningsarbete	60 000	56 000
37 Tidsavlönat flottningsarbete	54 500	54 500
38 Skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	42 500	41 500
40 Arbete, som utförts av företagare med processor	73 000	73 000
42 Arbete på fartyg	79 000	76 000
43 Arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	42 500	41 500
44 Arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	73 000	73 000
45 Övrigt arbete	58 000	56 000
BYGGNADSBRANSCHEN		
51 Arbetsledning	91 500	82 000
53 Krävande fackarbete	100 500	89 000
55 Fackarbete	84 500	75 000
57 Transportarbete	80 500	73 000
59 Krävande diversearbete	69 500	62 500
61 Diversearbete	60 500	55 000
HAMNBRANSCHEN		
71 Stuveriarbete	76 500	67 500
73 Speditionsarbete	69 000	61 000
74 Underhållsarbete på fartyg	65 000	57 500
75 Övrigt arbete	76 500	67 500

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1984 OCH 1985

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1985 mk/år	Medellön 1984 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN			
arbetsledning	11	58 500	55 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	45 000	42 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	14	53 000	48 000
lantbruksarbete	15	40 000	37 500
jordförbättringsarbete	16	52 000	49 000
torvindustriarbete	17	49 500	46 500
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	51 500	47 000
avbytararbete inom lantbruket	22	38 000	35 500
arbete i lager för jordbruks- produkter och i spannmålstork- anläggningar	23	52 000	50 000
arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	63 500	60 000
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter ut- föra med traktor	26	44 500	44 500
trädgårds- och plantskolearbete	27	45 000	40 500
parkarbete	28	40 000	37 000
övrigt arbete	29	40 000	37 500
SKOGSBRANSCHEN			
ackordsavlönat skogsarbete	31	52 000	50 000
tidsavlönat skogsarbete	32	47 500	45 500
lastnings- och transportarbete	33	57 500	57 500
lagringsarbete	34	63 500	61 500
sågarbete	35	62 000	56 500
ackordsavlönat flottningsarbete	36	56 000	56 000
tidsavlönat flottningsarbete	37	54 500	46 000
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	41 500	40 000
arbete, som utförts av företagare med processor	40	73 000	70 000
arbete på fartyg	42	76 000	75 000
arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	43	41 500	40 000
arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	44	73 000	70 000
övrigt arbete	45	56 000	53 500
BYGGNADSBRANSCHEN			
arbetsledning	51	82 000	76 000
krävande fackarbete	53	89 000	79 000
fackarbete	55	75 000	67 000
transportarbete	57	73 000	65 500
krävande diversearbete	59	62 500	55 500
diversearbete	61	55 000	50 000
HAMNBRANSCHEN			
stuveriarbete	71	67 500	61 000
speditionsarbete	73	61 000	55 000
underhållsarbete på fartyg	74	57 500	49 000
övrigt arbete	75	67 500	61 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1983 OCH 1984

Arbetsbeteckning	Beteck- ning nr	Medellön 1983 mk/år	Medellön 1984 mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN			
arbetsledning	11	47 500	55 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	38 000	42 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	14	43 000	48 000
lantbruksarbete	15	37 000	37 500
jordförbättringsarbete	16	44 000	49 000
torvindustriarbete	17	42 000	46 500
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	41 000	47 000
avbytararbete inom lantbruket	22	33 000	35 500
arbete i lager för jordbruks- produkter och i spannmålstork- anläggningar	23	45 500	50 000
arbete i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	54 500	60 000
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter ut- föra med traktor	26	44 500	44 500
trädgårds- och plantskolearbete	27	38 000	40 500
parkarbete	28	34 000	37 000
övrigt arbete	29	37 000	37 500
SKOGSBRANSCHEN			
ackordsavlönat skogsarbete	31	46 500	50 000
tidsavlönat skogsarbete	32	39 500	45 500
lastnings- och transportarbete	33	50 000	57 500
lagringsarbete	34	53 500	61 500
sågarbete	35	51 000	56 500
ackordsavlönat flottningsarbete	36	54 000	56 000
tidsavlönat flottningsarbete	37	44 000	46 000
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	37 000	40 000
arbete, som utförts av företagare med processor	40	-	70 000
arbete på fartyg	42	66 000	75 000
arbete, som utförts av företagare med lantbrukstraktor	43	37 000	40 000
arbete, som utförts av företagare med skogstraktor	44	65 000	70 000
övrigt arbete	45	48 500	53 500
BYGGNADSBRANSCHEN			
arbetsledning	51	68 000	76 000
krävande fackarbete	53	69 500	79 000
fackarbete	55	59 000	67 000
transportarbete	57	57 500	65 500
krävande diversearbete	59	48 500	55 500
diversearbete	61	44 000	50 000
HAMNBRANSCHEN			
stuveriarbete	71	57 500	61 000
speditionsarbete	73	52 000	55 000
underhållsarbete på fartyg	74	49 000	49 000
övrigt arbete	75	57 500	61 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1982 OCH 1983

Arbetsbeteckning	Beteck- ning nr	Medellön 1982		Medellön 1983
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män och kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN				
arbetsledning	11	46 000	46 000	47 500
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	36 500	36 500	38 000
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	14	40 000	33 000	43 000
lantbruksarbete	15	37 000	32 500	37 000
jordförbättringsarbete	16	42 000	42 000	44 000
torvindustriarbete	17	42 000	42 000	42 000
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	38 000	38 000	41 000
avbytararbete inom lantbruket	22	29 500	29 500	33 000
arbete i lager för jordbruks- produkter och i spannmålstork- anläggningar	23	44 000	40 000	45 500
arbete i betsocker-, grön- och potatismjölfsfabriker	24	53 000	53 000	54 500
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter ut- föra med traktor	26	44 500	44 500	44 500
trädgårds- och plantskolearbete	27	36 000	32 500	38 000
parkarbete	28	31 000	31 000	34 000
övrigt arbete	29	37 000	32 500	37 000
SKOGSBRANSCHEN				
ackordsavlönat skogsarbete	31	44 000	44 000	46 500
tidsavlönat skogsarbete	32	37 000	37 000	39 500
lastnings- och transportarbete	33	46 500	46 500	50 000
lagringsarbete	34	49 000	49 000	53 500
sågararbete	35	47 500	47 500	51 000
ackordsavlönat flottningsarbete	36	45 500	45 500	54 000
tidsavlönat flottningsarbete	37	38 500	38 500	44 000
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utfö- ra med traktor	38	33 000	33 000	37 000
arbete på fartyg	42	59 500	59 500	66 000
arbete, som utförts såsom före- tagare med lantbrukstraktor	43	33 000	33 000	37 000
arbete, som utförts såsom före- tagare med skogstraktor	44	59 500	59 500	65 000
övrigt arbete	45	44 000	44 000	48 500
BYGGGNADSBRANSCHEN				
arbetsledning	51	63 000	63 000	68 000
krävande fackarbete	53	63 000	63 000	69 500
fackarbete	55	54 000	54 000	59 000
transportarbete	57	52 500	52 500	57 500
krävande diversearbete	59	44 500	44 500	48 500
diversearbete	61	41 000	34 000	44 000
HAMNBRANSCHEN				
stuveriarbete	71	51 500	51 500	57 500
speditionsarbete	73	46 500	46 500	52 000
underhållsarbete på fartyg	74	46 500	46 500	49 000
övrigt arbete	75	49 000	49 000	57 500

Förordning

angående ändring av 5 § förordningen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

Given i Helsingfors den 17 december 1982

På föredragning av social- och hälsovårdsministern ändras i förordningen den 23 februari 1962 om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden (184/62) 5 § 1 och 2 mom., sådant det sistnämnda mom. lyder i förordning av den 20 december 1968 (693/68), som följer:

5 §

Pensionsskyddscentralen skall på framställning av arbetspensionskassa fastställa arbetsnomenklatur för det arbetsområde, som hör till pensionskassans krets, och årligen för varje arbetsbeteckning den medellön, som motsvarar de i sådant arbete under det föregående kalenderåret i medeltal erlagda, enligt de i 6 § pensionslagen angivna grunderna bestämda lönerna per tidsenhet.

För försäkrad registreras för varje försäkringsår beteckningen på det arbete han utfört. Har han utfört arbete av olika slag, registreras den beteckning, som motsvarar

det arbete, för vilket han erhållit den största arbetsförtjänsten. Såsom den försäkrades i 5 § 6 mom. pensionslagen avsedda, per tidsenhet beräknade lön anses den jämlikt 1 mom. fastställda medellönen under den arbetsbeteckning, som under det sista försäkringsåret och året därförinnan registerats för honom. Är den arbetsbeteckning, som registreras för honom olika under dessa år, beräknas lönen till medelvärdet av de senast fastställda medellönerna under vardera beteckningen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1983.

Helsingfors den 17 december 1982

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1981 OCH 1982

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1981		Medellön 1982	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN					
arbetsledning	11	42 000	42 000	46 000	46 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	32 500	32 500	36 500	36 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	14	36 000	30 000	40 000	33 000
lantbruksarbete	15	33 500	30 000	37 000	32 500
jordförbättringsarbete	16	38 500	38 500	42 000	42 000
torvindustriarbete	17	38 500	38 500	42 000	42 000
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	34 500	34 500	38 000	38 000
avbytararbete inom lantbruket	22	24 500	24 500	29 500	29 500
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	40 500	40 500	44 000	44 000
arbete i betsocker-, grön- och potatismjölsfabriker	24	48 500	48 500	53 000	53 000
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	36 500	36 500	44 500	44 500
trädgårds- och plantskolearbete	27	33 500	30 000	36 000	32 500
parkarbete	28	27 500	27 500	31 000	31 000
övrigt arbete	29	33 500	30 000	37 000	32 500
SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	40 500	40 500	44 000	44 000
tidsavlönat skogsarbete	32	32 500	32 500	37 000	37 000
lastnings- och transportarbete	33	42 500	42 500	46 500	46 500

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1981		Medellön 1982	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
lagringsarbete	34	44 500	44 500	49 000	49 000
sågarbete	35	43 000	43 000	47 500	47 500
ackordsavlönat flottningsarbete	36	41 500	41 500	45 500	45 500
tidsavlönat flottningsarbete	37	35 000	35 000	38 500	38 500
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	30 500	30 500	33 000	33 000
arbete på fartyg	42	53 000	53 000	59 500	59 500
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	30 500	30 500	33 000	33 000
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	50 500	50 500	59 500	59 500
övrigt arbete	45	40 000	40 000	44 000	44 000
BYGGNADSBRANSCHEN					
arbetsledning	51	55 500	55 500	63 000	63 000
krävande fackarbete	53	55 500	55 500	63 000	63 000
fackarbete	55	47 000	47 000	54 000	54 000
transportarbete	57	46 500	46 500	52 500	52 500
krävande diversearbete	59	40 000	40 000	44 500	44 500
diversearbete	61	36 000	30 000	41 000	34 000
HAMNBRANSCHEN					
stuveriarbete	71	46 500	46 500	51 500	51 500
speditionsarbete	73	42 000	42 000	46 500	46 500
underhållsarbete på fartyg	74	44 000	44 000	46 500	46 500
övrigt arbete	75	44 000	44 000	49 000	49 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1980 OCH 1981

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1980		Medellön 1981	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN					
arbetsledning	11	37 000	37 000	42 000	42 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	27 500	27 500	32 500	32 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	14	33 000	27 000	36 000	30 000
lantbruksarbete	15	30 000	26 500	33 500	30 000
jordförbättringsarbete	16	33 000	33 000	38 500	38 500
torvindustriarbete	17	34 500	34 500	38 500	38 500
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	32 000	32 000	34 500	34 500
avbytararbete inom lantbruket	22	23 500	23 500	24 500	24 500
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	33 000	33 000	40 500	40 500
arbete i betsocker-, grön- och potatismjölsfabriker	24	39 500	39 500	48 500	48 500
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	32 500	32 500	36 500	36 500
trädgårds- och plantskolearbete	27	30 000	26 500	33 500	30 000
parkarbete	28	25 000	25 000	27 500	27 500
övrigt arbete	29	30 000	26 500	33 500	30 000
SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	34 500	34 500	40 500	40 500
tidsavlönat skogsarbete	32	28 500	28 500	32 500	32 500
lastnings- och transportarbete	33	37 500	37 500	42 500	42 500
lagringsarbete	34	37 500	37 500	44 500	44 500
sågararbete	35	37 500	37 500	43 000	43 000

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1980		Medellön 1981	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ackordsavlönat flottningsarbete	36	38 500	38 500	41 500	41 500
tidsavlönat flottningsarbete	37	31 500	31 500	35 000	35 000
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	27 500	27 500	30 500	30 500
arbete på fartyg	42	47 000	47 000	53 000	53 000
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	27 500	27 500	30 500	30 500
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	41 500	41 500	50 500	50 500
övrigt arbete	45	35 000	35 000	40 000	40 000
BYGGNADSBANSCHEN					
arbetsledning	51	51 000	51 000	55 500	55 500
krävande fackarbete	53	51 000	51 000	55 500	55 500
fackarbete	55	44 000	44 000	47 000	47 000
transportarbete	57	42 500	42 500	46 500	46 500
krävande diversearbete	59	36 500	36 500	40 000	40 000
diversearbete	61	33 000	27 000	36 000	30 000
HAMNBANSCHEN					
stuveriarbete	71	41 500	41 500	46 500	46 500
speditionsarbete	73	35 500	35 500	42 000	42 000
underhållsarbete på fartyg	74	37 500	35 500	44 000	44 000
övrigt arbete	75	37 500	37 500	44 000	44 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1979 OCH 1980

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1979		Medellön 1980	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN					
arbetsledning	11	35 000	33 500	37 000	37 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	24 500	24 500	27 500	27 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk och trädgårdsodling låter utföra	14	28 000	23 000	33 000	27 000
lantbruksarbete	15	26 000	24 000	30 000	26 500
jordförbättringsarbete	16	29 500	26 500	33 000	33 000
torvindustriarbete	17	30 500	30 500	34 500	34 500
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	25 500	25 500	32 000	32 000
avbytararbete inom lantbruket	22	-	-	23 500	23 500
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	30 500	29 000	33 000	33 000
arbete i betsocker-, grön- och potatismjölsfabriker	24	35 000	35 000	39 500	39 500
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	31 500	31 500	32 500	32 500
trädgårds- och plantskolearbete	27	-	-	30 000	26 500
parkarbete	28	-	-	25 000	25 000
övrigt arbete	29	26 000	24 000	30 000	26 500
SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	30 500	30 500	34 500	34 500
tidsavlönat skogsarbete	32	25 000	25 000	28 500	28 500
lastnings- och transportarbete	33	34 000	34 000	37 500	37 500
lagringsarbete	34	32 500	32 500	37 500	37 500
sågararbete	35	32 000	32 000	37 500	37 500

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1979		Medellön 1980	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ackordsavlönat flottningsarbete	36	34 000	34 000	38 500	38 500
tidsavlönat flottningsarbete	37	27 000	27 000	31 500	31 500
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	24 500	24 500	27 500	27 500
arbete på fartyg	42	41 000	41 000	47 000	47 000
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	24 500	24 500	27 500	27 500
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	38 000	38 000	41 500	41 500
övrigt arbete	45	30 500	30 500	35 000	35 000
BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	45 000	45 000	51 000	51 000
krävande fackarbete	53	45 000	45 000	51 000	51 000
fackarbete	55	38 000	38 000	44 000	44 000
transportarbete	57	37 000	37 000	42 500	42 500
krävande diversearbete	59	33 000	33 000	36 500	36 500
diversearbete	61	29 500	24 000	33 000	27 000
HAMNBRANSCHEN					
stuveriarbete	71	37 500	35 500	41 500	41 500
speditionsarbete	73	32 000	32 000	35 500	35 500
underhållsarbete på fartyg	74	37 500	32 000	37 500	35 500
övrigt arbete	75	32 000	32 000	37 500	37 500

Bilaga till cirkulär 35/78

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1978 OCH 1979

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön		Medellön	
		1978		1979	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN					
arbetsledning	11	35 000	30 000	35 000	33 500
specialarbete	12	28 500	24 000	30 000	28 500
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	23 500	23 500	24 500	24 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	14	24 500	20 000	28 000	23 000
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	23 000	20 000	26 000	24 000
jordförbättningsarbete	16	29 500	23 500	29 500	26 500
torvarbete	17	29 500	26 500	30 500	30 500
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	23 500	23 500	25 500	25 500
arbete i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande lantbruksbranschen	20	24 500	20 000	28 000	23 000
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstonk-anläggningar	23	29 500	25 000	30 500	29 000
arbete i betsocker-, grön- och potatismjöl-fabriker	24	34 000	30 500	35 000	35 000
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	31 500	31 500	31 500	31 500
övrigt arbete	29	23 000	20 000	26 000	24 000
SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	29 500	29 500	30 500	30 500
tidsavlönat skogsarbete	32	24 000	24 000	25 000	25 000
lastnings- och transportarbete	33	34 000	34 000	34 000	34 000
lagringsarbete	34	30 500	30 500	32 500	32 500
sågararbete	35	29 500	29 500	32 000	32 000

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön		Medellön	
		1978		1979	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ackordsavlönat flottningsarbete	36	32 500	32 500	34 000	34 000
tidsavlönat flottningsarbete	37	25 500	25 500	27 000	27 000
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	22 000	22 000	24 500	24 500
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	39 000	39 000	41 000	41 000
tidsavlönat arbete på fartyg	42	39 000	39 000	41 000	41 000
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	22 000	22 000	24 500	24 500
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	37 000	37 000	38 000	38 000
övrigt arbete	45	29 500	29 500	30 500	30 500
BYGGNADSBRAVNSCHEN					
arbetsledning	51	42 500	42 500	45 000	45 000
krävande fackarbete	53	42 500	42 500	45 000	45 000
fackarbete	55	35 500	35 500	38 000	38 000
transportarbete	57	34 000	34 000	37 000	37 000
krävande diversearbete	59	30 500	30 500	33 000	33 000
diversearbete	61	27 000	22 000	29 500	24 000
HAMNBRAVNSCHEN					
stuveriarbete	71	35 500	30 000	37 500	35 500
speditionsarbete	73	32 000	28 500	32 000	32 000
underhållsarbete på fartyg	74	35 500	26 500	37 500	32 000
övrigt arbete	75	30 000	26 500	32 000	32 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1977 OCH 1978

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön		Medellön	
		1977		1978	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN					
arbetsledning	11	35 000	26 000	35 000	30 000
specialarbete	12	28 500	22 000	28 500	24 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	22 000	22 000	23 500	23 500
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	14	21 500	17 500	24 500	20 000
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	20 500	18 500	23 000	20 000
jordförbättringsarbete	16	29 500	20 500	29 500	23 500
torvarbete	17	28 500	23 000	29 500	26 500
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	21 000	21 000	23 500	23 500
arbete i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande lantbruksbranschen	20	21 500	17 500	24 500	20 000
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	28 500	21 500	29 500	25 000
arbete i betsocker-, grön- och potatismjölsfabriker	24	33 000	26 500	34 000	30 500
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	23 500	23 500	31 500	31 500
övrigt arbete	29	17 500	15 500	23 000	20 000
SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	27 500	27 500	29 500	29 500
tidsavlönat skogsarbete	32	21 500	21 500	24 000	24 000
lastnings- och transportarbete	33	27 500	27 500	34 000	34 000
lagringsarbete	34	30 500	30 500	30 500	30 500
sågarbete	35	26 500	26 500	29 500	29 500

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön		Medellön	
		1977		1978	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ackordsavlönat flottningsarbete	36	30 000	30 000	32 500	32 500
tidsavlönat flottningsarbete	37	23 000	23 000	25 500	25 500
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	20 500	20 500	22 000	22 000
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	33 000	33 000	39 000	39 000
tidsavlönat arbete på fartyg	42	33 000	33 000	39 000	39 000
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	20 500	20 500	22 000	22 000
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	37 000	37 000	37 000	37 000
övrigt arbete	45	26 500	26 500	29 500	29 500
BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	39 500	39 500	42 500	42 500
krävande fackarbete	53	41 000	41 000	42 500	42 500
fackarbete	55	33 500	33 500	35 500	35 500
transportarbete	57	30 500	30 500	34 000	34 000
krävande diversearbete	59	28 500	28 500	30 500	30 500
diversearbete	61	24 000	19 500	27 000	22 000
HAMNBRANSCHEN					
stuveriarbete	71	30 500	23 000	35 500	30 000
speditionsarbete	73	27 500	21 500	32 000	28 500
underhållsarbete på fartyg	74	30 500	20 000	35 500	26 500
övrigt arbete	75	24 500	20 000	30 000	26 500

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1976 OCH 1977

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön		Medellön	
		1976		1977	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
LANTBRUKSBRANSCHEN					
arbetsledning	11	27 600	19 400	35 000	26 000
specialarbete	12	22 400	17 400	28 500	22 000
skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	13	17 600	17 600	22 000	22 000
byggnadsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra	14	20 200	16 400	21 500	17 500
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	17 200	15 800	20 500	18 500
jordförbättringsarbete	16	23 400	16 400	29 500	20 500
torvarbete	17	22 400	18 000	28 500	23 000
arbete på sågar underlydande lantbruksbranschen	19	19 600	19 600	21 000	21 000
arbete i tillverking av tegel- och betongprodukter underlydande lantbruksbranschen	20	20 200	16 400	21 500	17 500
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	22 400	16 800	28 500	21 500
arbete i betsocker-, grön- och potatismjölsfabriker	24	25 800	19 400	33 000	26 500
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	19 400	19 400	23 500	23 500
övrigt arbete	29	15 600	14 200	17 500	15 500
SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	22 000	22 000	27 500	27 500
tidsavlönat skogsarbete	32	17 800	17 800	21 500	21 500
lastnings- och transportarbete	33	23 400	23 400	27 500	27 500
lagringsarbete	34	25 200	25 200	30 500	30 500
sågarbete	35	23 000	23 000	26 500	26 500
ackordsavlönat flottningsarbete	36	24 800	24 800	30 000	30 000
tidsavlönat flottningsarbete	37	20 600	20 600	23 000	23 000

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1976		Medellön 1977	
		Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
		mk/år	mk/år	mk/år	mk/år
skogsarbete, som annan än ickare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	17 600	17 600	20 500	20 500
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	28 200	28 200	33 000	33 000
tidsavlönat arbete på fartyg	42	28 200	28 200	33 000	33 000
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	17 600	17 600	20 500	20 500
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	29 600	29 600	37 000	37 000
övrigt arbete	45	22 400	22 400	26 500	26 500
BYGGNADSBRANSCHEN					
arbetsledning	51	39 400	39 400	39 500	39 500
krävande fackarbete	53	39 400	39 400	41 000	41 000
fackarbete	55	31 600	31 600	33 500	33 500
transportarbete	57	28 000	28 000	30 500	30 500
krävande diversearbete	59	25 600	25 600	28 500	28 500
diversearbete	61	22 400	18 200	24 000	19 500
HAMNBRANSCHEN					
stuveriarbete	71	26 800	17 400	30 500	23 000
speditionsarbete	73	25 400	16 000	27 500	21 500
underhållsarbete på fartyg	74	26 800	14 800	30 500	20 000
övrigt arbete	75	21 400	14 800	24 500	20 000

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1975 OCH 1976

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön		Medellön	
		1975		1976	
		Män mk/år	Kvin- nor mk/år	Män mk/år	Kvin- nor mk/år
ARBETSPENSIONS-KASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	21 000	14 600	27 600	19 400
specialarbetare	12	16 400	12 800	22 400	17 400
skogsarbetare i hemmansskog	13	13 600	13 600	17 600	17 600
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	17 600	14 400	20 200	16 400
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	13 000	12 200	17 200	15 800
jordförbättringsarbete	16	16 400	11 400	23 400	16 400
torvarbetare	17	15 800	12 600	22 400	18 000
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	17 800	17 800	19 600	19 600
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	17 600	14 400	20 200	16 400
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	16 400	12 200	22 400	16 800
arbetare i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	18 400	13 800	25 800	19 400
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	14 500	14 500	19 400	19 400
övriga arbetare	29	13 000	12 200	15 600	14 200
ARBETSPENSIONS-KASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	17 000	17 000	22 000	22 000
tidsavlönat skogsarbete	32	14 200	14 200	17 800	17 800
lastnings- och transportarbete	33	18 400	18 400	23 400	23 400
lagringsarbete	34	19 800	19 800	25 200	25 200

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1975		Medellön 1976	
		Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor
		mk/år	mk/år	mk/år	mk/år
sågarbete	35	19 800	19 800	23 000	23 000
ackordsavlönat flottningsarbete	36	20 800	20 800	24 800	24 800
tidsavlönat flottningsarbete	37	16 400	16 400	20 600	20 600
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utfö- ra med traktor	38	15 200	15 200	17 600	17 600
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	23 200	23 200	28 200	28 200
tidsavlönat arbete på fartyg	42	23 200	23 200	28 200	28 200
arbete, som utförts såsom före- tagare med lantbrukstraktor	43	15 200	15 200	17 600	17 600
arbete, som utförts såsom före- tagare med skogstraktor	44	21 200	21 200	29 600	29 600
övrigt arbete	45	18 000	18 000	22 400	22 400
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	37 400	37 400	39 400	39 400
krävande fackarbete	53	34 000	34 000	39 400	39 400
fackarbete	55	27 600	27 600	31 600	31 600
transportarbete	57	24 400	24 400	28 000	28 000
krävande diversearbete	59	21 400	21 400	25 600	25 600
diversearbete	61	19 600	16 000	22 400	18 200
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	24 600	17 200	26 800	17 400
hamnlagerarbetare	73	22 200	14 800	25 400	16 000
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	22 200	14 800	26 800	14 800
övriga arbetstagare i hamn- branschen	75	19 600	13 600	21 400	14 800

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1974 OCH 1975

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1974		Medellön 1975	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	17 000	11 00	21 000	14 600
specialarbetare	12	18 300	10 800	16 400	12 800
skogsarbetare i hemmansskog	13	12 300	13 300	13 800	13 800
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	14 300	14 300	17 600	14 400
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	11 800	10 300	13 000	12 200
jordförbättringsarbete	16	14 000	9 800	16 400	11 400
torvarbetare	17	14 450	10 100	15 800	12 600
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	18	15 600	15 600	17 800	17 800
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	14 300	14 300	17 600	14 400
arbete i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	14 000	15 500	16 400	12 200
arbetare i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	16 500	17 400	18 400	13 800
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	14 500	14 500	14 500	14 800
övriga arbetare	29	11 800	10 300	13 000	11 200
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	15 100	15 100	17 000	17 000
tidsavlönat skogsarbete	32	11 800	11 800	14 200	14 200
lastnings- och transportarbete	33	15 200	13 200	18 400	18 400
lagringsarbete	34	15 600	15 600	19 800	19 800
sågarbete	35	15 600	15 600	18 800	18 400
ackordsavlönat flottningsarbete	36	16 700	16 700	20 800	20 800
tidsavlönat flottningsarbete	37	13 400	1 400	16 400	16 400
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	15 100	15 100	15 200	15 200
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	19 800	19 800	23 000	23 200

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1974		Medellön 1975	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
tidsavlönat arbete på fartyg	42	19 800	19 800	23 200	23 200
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	15 100	15 100	15 200	15 200
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	20 400	20 400	21 200	21 200
övrigt arbete	45	14 700	14 700	18 000	18 000
ARBETSPENSIONS-KASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	29 800	29 800	37 400	37 400
krävande fackarbete	53	27 100	27 100	34 000	34 000
fackarbete	55	21 700	21 700	27 600	27 600
transportarbete	57	19 000	19 000	24 400	24 400
krävande diversearbete	59	16 800	16 800	21 400	21 400
diversearbete	61	15 700	13 600	19 600	16 000
ARBETSPENSIONS-KASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	20 600	12 400	24 600	17 200
hamnlagerarbetare	73	16 500	12 400	22 200	14 800
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	16 500	12 400	22 200	14 800
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	16 500	12 400	19 600	13 600

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1973 OCH 1974

Arbetsbeteckning	Beteck- ning nr	Medellön 1973		Medellön 1974	
		Män, mk/år	Kvinnor mk/år	Män, mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONS KASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	11 950	8 350	17 000	11 900
specialarbetare	12	10 550	8 450	15 300	10 800
skogsarbetare i hemmansskog	13	13 300	13 300	13 300	13 300
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	14 300	14 300	14 300	14 300
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	9 450	7 600	11 800	10 300
jordförbättringsarbete	16	11 450	8 000	14 000	9 800
torvarbetare	17	14 450	10 100	14 450	10 100
arbetare på sägar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	13 850	13 850	15 600	15 600
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	14 300	14 300	14 300	14 300
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	8 700	8 150	14 000	10 500
arbetare i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	11 800	9 500	16 500	12 400
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	14 100	14 100	14 500	14 500
övriga arbetare	29	9 450	7 600	11 800	10 300
ARBETSPENSIONS KASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	13 300	13 300	15 100	15 100
tidsavlönat skogsarbete	32	9 400	9 400	11 600	11 600
lastnings- och transportarbete	33	13 250	13 250	15 200	15 200
lagringsarbete	34	13 850	13 850	15 600	15 600
sågarbete	35	13 850	13 850	15 600	15 600
ackordsavlönat flottningsarbete	36	14 750	14 750	16 700	16 700
tidsavlönat flottningsarbete	37	11 100	11 100	13 400	13 400
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	14 100	14 100	15 100	15 100
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	17 850	17 850	19 800	19 800
tidsavlönat arbete på fartyg	42	17 850	17 850	19 800	19 800
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	14 100	14 100	15 100	15 100
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	17 650	17 650	20 400	20 400
övrigt arbete	45	12 800	12 800	14 700	14 700
ARBETSPENSIONS KASSAN FÖR BYGGNADSB RANSCHEN					
arbetsledning	51	21 900	21 900	29 800	29 800
krävande fackarbete	53	22 200	22 200	27 100	27 100
fackarbete	55	16 550	16 550	21 700	21 700
transportarbete	57	15 750	15 750	19 000	19 000
krävande diversearbete	59	14 300	14 300	16 800	16 800
diversearbete	61	13 400	11 750	15 700	13 600
ARBETSPENSIONS KASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	18 050	11 750	20 600	12 400
hamnlagerarbetare	73	12 650	11 750	16 500	12 400
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	12 650	11 750	16 500	12 400
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	12 650	11 750	16 500	12 400

MEDELLONERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1971 OCH 1972

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellon 1971		Medellon 1972	
		Man mk/år	Kvinnor mk/år	Man mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	10.650	7.450	11.950	8.350
specialarbetare	12	9.150	7.500	10.550	8.450
skogsarbetare i hemmansskog	13	12.450	12.450	13.300	13.300
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	12.350	12.350	14.300	14.300
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	8.900	6.900	9.450	7.600
jordförbättringsarbete	16	10.350	7.250	11.450	8.000
torvarbetare	17	13.150	9.200	14.450	10.100
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	12.300	12.300	13.850	13.850
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	12.350	12.350	14.300	14.300
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	8.150	7.800	8.700	8.150
arbetare i betsocker-, grönmjols- och potatismjolsfabriker	24	11.000	8.750	11.800	9.500
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	13.000	13.000	14.100	14.100
övriga arbetare	29	8.900	6.900	9.450	7.600
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	12.450	12.450	13.300	13.300
tidsavlönat skogsarbete	32	8.200	8.200	9.400	9.400
lastnings- och transportarbete	33	11.800	11.800	13.250	13.250
lagringsarbete	34	12.300	12.300	13.850	13.850
sågarbete	35	12.300	12.300	13.850	13.850
ackordsavlönat flottningsarbete	36	12.800	12.800	14.750	14.750
tidsavlönat flottningsarbete	37	9.950	9.950	11.100	11.100
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	13.000	13.000	14.100	14.100
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	16.550	16.550	17.850	17.850
tidsavlönat arbete på fartyg	42	16.550	16.550	17.850	17.850
arbete, som utförts såsom företagare med lantbruks-traktor	43	13.000	13.000	14.100	14.100
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	16.250	16.250	17.650	17.650
övrigt arbete	45	11.400	11.400	12.800	12.800
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSBANSCHEN					
arbetsledning	51	19.950	19.950	21.900	21.900
krävande fackarbete	53	19.600	19.600	22.200	22.200
fackarbete	55	15.100	15.100	16.550	16.550
transportarbete	57	12.350	12.350	15.750	15.750
krävande diversearbete	59	12.350	12.350	14.300	14.300
diversearbete	61	11.750	10.150	13.400	11.750
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	16.800	11.300	18.050	11.750
hamnlagerarbetare	73	12.100	11.300	12.650	11.750
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	11.100	11.300	12.650	11.750
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	12.100	11.300	12.650	11.750

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1971 OCH 1972

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1971		Medellön 1972	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	9.800	6.950	10.650	7.450
specialarbetare	12	8.600	6.400	9.150	7.500
skogsarbetare i hemmansskog	13	9.950	9.950	12.450	12.450
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	10.400	10.400	12.350	12.350
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	7.400	5.600	8.900	6.900
jordförbättringsarbete	16	9.300	5.800	10.350	7.250
torvarbetare	17	12.300	8.600	13.150	9.200
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	11.450	11.450	12.300	12.300
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	10.400	10.400	12.350	12.350
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	7.300	6.100	8.150	7.800
arbetare i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	10.200	8.000	11.000	9.750
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	11.250	11.250	13.000	13.000
övriga arbetare	29	7.400	5.600	8.900	6.900
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	9.950	9.950	12.450	12.450
tidsavlönat skogsarbete	32	7.350	7.350	8.200	8.200
lastnings- och transportarbete	33	10.800	10.800	11.800	11.800
lagringsarbete	34	11.450	11.450	12.300	12.300
sågarbete	35	11.450	11.450	12.300	12.300
ackordsavlönat flottningsarbete	36	11.100	11.100	12.800	12.800
tidsavlönat flottningsarbete	37	8.800	8.800	9.950	9.950
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	11.250	11.250	13.000	13.000
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	16.050	16.050	16.550	16.550
tidsavlönat arbete på fartyg	42	16.050	16.050	16.550	16.550
arbete, som utförts såsom företagare med lantbruks-traktor	43	11.250	11.250	13.000	13.000
arbete, som utförts såsom företagare med skogs-traktor	44	13.250	13.250	16.250	16.250
övrigt arbete	45	10.150	10.150	11.400	11.400
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	19.950	19.950	19.950	19.950
krävande fackarbete	53	16.450	16.450	19.600	19.600
fackarbete	55	12.800	12.800	15.100	15.100
transportarbete	57	10.950	10.950	12.350	12.350
krävande diversearbete	59	10.400	10.400	12.350	12.350
diversearbete	61	9.850	8.600	11.750	10.150
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HÄMNBRANSCHEN					
stuvare	71	15.500	8.050	16.800	11.300
hamnlagerarbetare	73	10.950	8.700	12.100	11.300
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	10.450	8.050	12.100	11.300
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	11.600	8.050	12.100	11.300

MOT ARBETSBETECKNINGARNA SVARANDE MEDELLÖNER FÖR ÅREN 1965 OCH 1966

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1965		Medellön 1966	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	7.000,-	4.950,-	7.650,-	5.400,-
specialarbetare	12	6.150,-	4.150,-	6.700,-	4.500,-
skogsarbetare i hemmansskog	13	6.750,-	6.750,-	7.350,-	7.350,-
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	7.200,-	5.000,-	7.900,-	5.500,-
arbetare i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	5.300,-	3.700,-	5.800,-	4.000,-
jordförbättringsarbetare	16	6.650,-	4.150,-	7.300,-	4.500,-
torvarbetare	17	6.650,-	4.600,-	7.300,-	5.000,-
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	6.950,-	6.950,-	7.650,-	7.650,-
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	6.650,-	4.950,-	7.300,-	5.400,-
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	5.850,-	4.150,-	6.400,-	4.500,-
arbetare i betsocker- och potatismjölfabriker	24	5.850,-	4.600,-	6.400,-	5.000,-
övriga arbetare	29	5.300,-	3.700,-	5.800,-	4.000,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	6.750,-	6.750,-	7.300,-	7.300,-
tidsavlönat skogsarbete	32	5.350,-	5.350,-	5.800,-	5.800,-
lastnings- och transportarbete	33	6.150,-	6.150,-	6.700,-	6.700,-
lagringsarbete	34	6.950,-	6.950,-	7.650,-	7.650,-
sågarbete	35	6.950,-	6.950,-	7.650,-	7.650,-
ackordsavlönat flottningsarbete	36	6.750,-	6.750,-	7.300,-	7.300,-
tidsavlönat flottningsarbete	37	5.350,-	5.350,-	5.800,-	5.800,-
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	7.550,-	7.550,-	9.650,-	9.650,-
tidsavlönat arbete på fartyg	42	7.550,-	7.550,-	9.650,-	9.650,-
övrigt arbete	45	6.050,-	6.050,-	6.850,-	6.850,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	15.100,-	15.100,-	16.500,-	16.500,-
krävande fackarbete	53	10.250,-	10.250,-	11.200,-	11.200,-
fackarbete	55	8.750,-	8.750,-	9.550,-	9.550,-
transportarbete	57	7.700,-	7.700,-	8.400,-	8.400,-
krävande diversearbete	59	7.450,-	7.450,-	8.150,-	8.150,-
diversearbete	61	6.750,-	5.100,-	7.350,-	5.550,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	7.980,-	4.900,-	8.380,-	5.145,-
hamnlagerarbetare	73	6.550,-	5.245,-	6.880,-	5.510,-
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	6.330,-	4.900,-	6.650,-	5.145,-
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	7.070,-	4.900,-	7.420,-	5.145,-

MOT ARBETSBETECKNINGARNA SVARANDE MEDELLÖNER FÖR ÅREN 1966 OCH 1967

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1966		Medellön 1967	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	7.650,-	5.400,-	8.200,-	5.800,-
specialarbetare	12	6.700,-	4.500,-	7.150,-	4.800,-
skogsarbetare i hemmansskog	13	7.350,-	7.350,-	7.900,-	7.900,-
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	7.900,-	5.500,-	8.450,-	5.900,-
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	5.800,-	4.000,-	6.200,-	4.300,-
jordförbättringsarbetare	16	7.300,-	4.500,-	7.800,-	4.800,-
torvarbetare	17	7.300,-	5.000,-	7.800,-	5.350,-
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	7.650,-	7.650,-	8.100,-	8.100,-
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	7.300,-	5.400,-	7.800,-	5.800,-
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	6.400,-	4.500,-	6.850,-	4.800,-
arbetare i betsocker- och potatismjöl-fabriker	24	6.400,-	5.000,-	6.850,-	5.350,-
övriga arbetare	29	5.800,-	4.000,-	6.200,-	4.300,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	7.300,-	7.300,-	7.800,-	7.800,-
tidsavlönat skogsarbete	32	5.800,-	5.800,-	6.200,-	6.200,-
lastnings- och transportarbete	33	6.700,-	6.700,-	7.150,-	7.150,-
lagringsarbete	34	7.650,-	7.650,-	8.200,-	8.200,-
sågarbete	35	7.650,-	7.650,-	8.200,-	8.200,-
ackordsavlönat flottningsarbete	36	7.300,-	7.300,-	7.800,-	7.800,-
tidsavlönat flottningsarbete	37	5.800,-	5.800,-	6.200,-	6.200,-
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	9.650,-	9.650,-	10.350,-	10.350,-
tidsavlönat arbete på fartyg	42	9.650,-	9.650,-	10.350,-	10.350,-
övrigt arbete	45	6.850,-	6.850,-	7.350,-	7.350,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	16.500,-	16.500,-	17.650,-	17.650,-
krävande fackarbete	53	11.200,-	11.200,-	12.000,-	12.000,-
fackarbete	55	9.550,-	9.550,-	10.200,-	10.200,-
transportarbete	57	8.400,-	8.400,-	9.000,-	9.000,-
krävande diversearbete	59	8.150,-	8.150,-	8.700,-	8.700,-
diversearbete	61	7.350,-	5.550,-	7.850,-	5.950,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	8.380,-	5.145,-	8.880,-	5.455,-
hamnlagerarbetare	73	6.880,-	5.510,-	7.290,-	5.840,-
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	6.650,-	5.145,-	7.050,-	5.455,-
övriga arbetsstagare i hamnbranschen	75	7.420,-	5.145,-	7.870,-	5.455,-

MOT ARBETEBETECKNINGARNA SVARANDE MEDELLÖNER FÖR ÅREN 1967 OCH 1968

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1967		Medellön 1968	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	8 200	5 800	9 800	6 950
specialarbetare	12	7 150	4 800	8 600	5 800
skogsarbetare i hemmansskog	13	7 900	7 900	8 300	8 300
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	8 450	5 900	9 150	6 350
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	6 200	4 300	7 400	5 200
jordförbättringsarbetare	16	7 800	4 800	9 300	5 800
torvarbetare	17	7 800	5 350	9 300	6 450
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	8 100	8 100	8 700	8 700
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	7 800	5 800	8 300	6 200
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	6 850	4 800	7 300	5 200
arbetare i betsocker- och potatismjölslfabriker	24	6 850	5 350	7 300	5 750
övriga arbetare	29	6 200	4 300	6 750	4 700
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	7 800	7 800	8 450	8 450
tidsavlönat skogsarbete	32	6 200	6 200	6 750	6 750
lastnings- och transportarbete	33	7 150	7 150	7 750	7 750
lagringsarbete	34	8 200	8 200	8 900	8 900
sågarbete	35	8 200	8 200	8 900	8 900
ackordsavlönat flottningsarbete	36	7 800	7 800	8 450	8 450
tidsavlönat flottningsarbete	37	6 200	6 200	6 750	6 750
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	10 350	10 350	11 250	11 250
tidsavlönat arbete på fartyg	42	10 350	10 350	11 250	11 250
övrigt arbete	45	7 350	7 350	8 000	8 000
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSBANSCHEN					
arbetsledning	51	17 650	17 650	19 200	19 200
krävande fackarbete	53	12 000	12 000	13 000	13 000
fackarbete	55	10 200	10 200	11 100	11 100
transportarbete	57	9 000	9 000	9 800	9 800
krävande diversearbete	59	8 700	8 700	9 450	9 450
diversearbete	61	7 850	5 950	8 550	6 500
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	8 880	5 455	9 750	6 000
hamnlagerarbetare	73	7 290	5 840	8 000	6 400
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	7 050	5 455	7 750	6 000
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	7 870	5 455	8 650	6 000

MOT ARBETSBETECKNINGARNA SVARANDE MEDELLÖNER FÖR ÅREN 1968 OCH 1969

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1968		Medellön 1969	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	9 800	6 950	9 800	6 950
specialarbetare	12	8 600	5 800	8 600	5 800
skogsarbetare i hemmansskog	13	8 300	8 300	8 450	8 450
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	9 150	6 350	9 450	9 450
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	7 400	5 200	7 400	5 200
jordförbättringsarbetare	16	9 300	5 800	9 300	5 800
torvarbetare	17	9 300	6 450	10 350	7 250
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	8 700	8 700	10 000	10 000
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	8 300	6 200	9 450	9 450
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	7 300	5 200	7 300	5 200
arbetare i betsocker- och potatismjölfabriker	24	7 300	5 750	8 600	6 750
övriga arbetare	29	6 750	4 700	7 400	5 200
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	8 450	8 450	8 450	8 450
tidsavlönat skogsarbete	32	6 750	6 750	6 750	6 750
lastnings- och transportarbete	33	7 750	7 750	8 850	8 850
lagringsarbete	34	8 900	8 900	10 000	10 000
sågarbete	35	8 900	8 900	10 000	10 000
ackordsavlönat flottningsarbete	36	8 450	8 450	10 050	10 050
tidsavlönat flottningsarbete	37	6 750	6 750	7 250	7 250
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	11 250	11 250	12 150	12 150
tidsavlönat arbete på fartyg	42	11 250	11 250	12 150	12 150
övrigt arbete	45	8 000	8 000	8 750	8 750
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN					
arbetsledning	51	19 200	19 200	19 200	19 200
krävande fackarbete	53	13 000	13 000	13 450	13 450
fackarbete	55	11 100	11 100	11 100	11 100
transportarbete	57	9 800	9 800	9 800	9 800
krävande diversearbete	59	9 450	9 450	9 450	9 450
diversearbete	61	8 550	6 500	8 550	7 150
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	9 750	6 000	12 700	6 600
hamnlagerarbetare	73	8 000	6 400	8 950	7 150
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	7 750	6 000	8 600	6 600
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	8 650	6 000	9 500	6 600

ARBETSBETECKNINGARNA OCH MOT DESSA SVARANDE MEDELLÖNER FÖR ÅREN 1969 OCH 1970

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1969		Medellön 1970	
		Män, mk/år	Kvinnor, mk/år	Män, mk/år	Kvinnor, mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET					
personer i arbetsledarställning	11	9 800	6 950	9 800	6 950
specialarbetare	12	8 600	5 800	8 600	6 000
skogsarbetare i hemmansskog	13	8 450	8 450	9 350	9 350
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	9 450	9 450	9 450	9 450
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	7 400	5 200	7 400	5 200
jordförbättringsarbetare	16	9 300	5 800	9 300	5 800
torvarbetare	17	10 350	7 250	11 200	7 850
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	19	10 000	10 000	10 650	10 650
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruket	20	9 450	9 450	9 450	9 450
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	7 300	5 200	7 300	5 400
arbetare i betsocker-, grönmjöls-, och potatismjölsfabriker	24	8 600	6 750	9 300	7 300
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	-	-	9 600	9 600
övriga arbetare	29	7 400	5 200	7 400	5 200
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN					
ackordsavlönat skogsarbete	31	8 450	8 450	9 350	9 350
tidsavlönat skogsarbete	32	6 750	6 750	6 750	6 750
lastnings- och transportarbete	33	8 850	8 850	9 600	9 600
lagringsarbete	34	10 000	10 000	10 650	10 650
sågararbete	35	10 000	10 000	10 650	10 650
ackordsavlönat flottningsarbete	36	10 050	10 050	10 550	10 550
tidsavlönat flottningsarbete	37	7 250	7 250	7 800	7 800
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	-	-	9 600	9 600
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	12 150	12 150	13 100	13 100
tidsavlönat arbete på fartyg	42	12 150	12 150	13 100	13 100
arbete, som utförts såsom företagare med lantbrukstraktor	43	-	-	9 600	9 600
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	-	-	10 400	10 400
övrigt arbete	45	8 750	8 750	9 350	9 350
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSBANSCHEN					
arbetsledning	51	19 200	19 200	19 850	19 850
krävande fackarbete	53	13 450	13 450	14 400	14 400
fackarbete	55	11 100	11 100	11 550	11 550
transportarbete	57	9 800	9 800	9 800	9 800
krävande diversearbete	59	9 450	9 450	9 450	9 450
diversearbete	61	8 550	7 150	8 750	7 600
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN					
stuvare	71	12 700	6 600	13 550	7 050
hamnlagerarbetare	73	8 950	7 150	9 550	7 600
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	8 600	6 600	9 150	7 050
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	9 500	6 600	10 150	7 050

MEDELLÖNERNA FÖR ARBETSBETECKNINGARNA ÅR 1970 OCH ARBETSPENSIONSKASSORNAS
FRAMSTÄLLNINGAR TILL MEDELLÖNER FÖR ÅR 1971

Arbetsbeteckning	Beteck- ning nr	Medellön 1970		Medellön 1971		Stegring enligt framställningen	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män %	Kvinnor %
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET							
personer i arbetsledarställning	11	9 800	6 950	9 800	6 950	-	-
specialarbetare	12	8 600	6 000	8 600	6 400	-	6,7
skogsarbetare i hemmansskog	13	9 350	9 350	9 950	9 950	6,4	6,4
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	9 450	9 450	10 400	10 400	10,1	10,1
arbete i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	7 400	5 200	7 400	5 600	-	7,7
jordförbättringsarbetare	16	9 300	5 800	9 300	5 800	-	-
torvarbetare	17	11 200	7 850	12 300	8 600	9,8	9,6
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lantbruk	19	10 650	10 650	11 450	11 450	7,5	7,5
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lantbruk	20	9 450	9 450	10 400	10 400	10,1	10,1
arbetare i lager för jordbruksprodukter och i spannmålstorkanläggningar	23	7 300	5 400	7 300	6 100	-	13,0
arbetare i betsocker-, grönmjöls- och potatismjölsfabriker	24	9 300	7 300	10 200	8 000	9,7	9,6
lantbruks- och skogsarbete, som idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	26	9 600	9 600	11 250	11 250	17,2	17,2
övriga arbetare	29	7 400	5 200	7 400	5 600	-	7,7
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN							
ackordsavlönat skogsarbete	31	9 350	9 350	9 950	9 950	6,4	6,4
tidsavlönat skogsarbete	32	6 750	6 750	7 350	7 350	8,9	8,9
lastnings- och transportarbete	33	9 600	9 600	10 800	10 800	12,5	12,5
lagringsarbete	34	10 650	10 650	11 450	11 450	7,5	7,5
sågarbete	35	10 650	10 650	11 450	11 450	7,5	7,5
ackordsavlönat flottningsarbete	36	10 550	10 550	11 100	11 100	5,2	5,2
tidsavlönat flottningsarbete	37	7 800	7 800	8 800	8 800	12,8	12,8
skogsarbete, som annan än idkare av gårdsbruk låter utföra med traktor	38	9 600	9 600	11 250	11 250	17,2	17,2
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	13 100	13 100	16 050	16 050	22,5	22,5
tidsavlönat arbete på fartyg	42	13 100	13 100	16 050	16 050	22,5	22,5
arbete, som utförts såsom företagare med lantbruks-traktor	43	9 600	9 600	11 250	11 250	17,2	17,2
arbete, som utförts såsom företagare med skogstraktor	44	10 400	10 400	13 250	13 250	27,4	27,4
övrigt arbete	45	9 350	9 350	10 150	10 150	8,6	8,6
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN							
arbetsledning	51	19 850	19 850	19 950	19 950	0,5	0,5
krävande fackarbete	53	14 400	14 400	16 450	16 450	14,2	14,2
fackarbete	55	11 550	11 550	12 800	12 800	8,2	8,2
transportarbete	57	9 800	9 800	10 950	10 950	10,8	10,8
krävande diversearbete	59	9 450	9 450	10 400	10 400	10,1	10,1
diversearbete	61	8 750	7 600	9 850	8 600	12,6	13,2
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN							
stuvare	71	13 550	7 050	15 500	8 050	14,4	14,2
hamnlagerarbetare	73	9 550	7 600	10 950	8 700	14,7	14,5
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	9 150	7 050	10 450	8 050	14,2	14,2
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	10 150	7 050	11 600	8 050	14,3	14,2

ARBETSPENSIONSKASSORNAS ARBETSBETECKNINGAR SAMT MOT DESSA SVARANDE MEDELLÖNER FÖR ÅR 1965

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön för år 1965	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANTBRUKET			
personer i arbetsledarställning	11	7.000,-	4.950,-
specialarbetare	12	6.150,-	4.150,-
skogsarbetare i hemmansskog	13	6.750,-	6.750,-
byggnadsarbetare i lantbrukets byggnadsarbete	14	7.200,-	5.000,-
arbetare i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	5.300,-	3.700,-
jordförbättringsarbete	16	6.650,-	4.150,-
torvarbetare	17	6.650,-	4.600,-
arbetare på sågar underlydande Arbetspensionskassan för lant bruket	19	6.950,-	6.950,-
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för lant bruket	20	6.650,-	4.950,-
arbetare i lager för jordbruksprodukter och spannmåls-torkanläggningar	23	5.850,-	4.150,-
arbetare i betsocker- och potatismjölsfabriker	24	5.850,-	4.600,-
övriga arbetare	29	5.300,-	3.700,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN			
ackordsavlönat skogsarbete	31	6.750,-	6.750,-
tidsavlönat skogsarbete	32	5.350,-	5.350,-
lastnings- och transportarbete	33	6.150,-	6.150,-
lagringsarbete	34	6.950,-	6.950,-
sågarbete	35	6.950,-	6.950,-
ackordsavlönat flottningsarbete	36	6.750,-	6.750,-
tidsavlönat flottningsarbete	37	5.350,-	5.350,-
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	7.550,-	7.550,-
tidsavlönat arbete på fartyg	42	7.550,-	7.550,-
övrigt arbete	45	6.050,-	6.050,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN			
arbetsledning	51	15.100,-	15.100,-
krävande fackarbete	53	10.250,-	10.250,-
fackarbete	55	8.750,-	8.750,-
transportarbete	57	7.700,-	7.700,-
krävande diversearbete	59	7.450,-	7.450,-
diversearbete	61	6.750,-	5.100,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN			
stuvare	71	7.980,-	4.900,-
hamnlagerarbetare	73	6.550,-	5.245,-
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74	6.330,-	4.900,-
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	7.070,-	4.900,-

ARBETSPENSIONSKASSORNAS ARBETSBETECKNINGAR SAMT MOT DESSA SVARANDE MEDELLÖNER

Arbetsbeteckning	Beteckning nr	Medellön 1962		Medellön 1963		Medellön 1964	
		Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år	Män mk/år	Kvinnor mk/år
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR LANDBRUKET							
personer i arbetsledarställning	11	5.000,-	3.500,-	5.200,-	3.400,-	5.800,-	4.300,-
specialarbetare	12	4.500,-	3.200,-	4.600,-	3.100,-	5.500,-	3.600,-
skogsarbetare i huggansskog	13			5.200,-	5.400,-	5.950,-	5.950,-
byggnadsarbetare i landbrukets byggnadsarbete	14			5.200,-	5.200,-	6.400,-	4.300,-
arbetare i lantbruk, trädgård, plantskola och park	15	3.800,-	2.600,-	4.000,-	2.700,-	4.700,-	3.200,-
jordförbättringsarbete	16	4.900,-	2.800,-	5.100,-	2.900,-	5.900,-	5.600,-
varvarbetare	17	4.900,-	3.300,-	5.100,-	3.400,-	5.900,-	4.000,-
arbetare på sägar underlydande Arbetspensionskassan för landbruket	19			5.600,-	5.600,-	6.200,-	6.200,-
arbetare i tillverkning av tegel- och betongprodukter underlydande Arbetspensionskassan för landbruket	20			5.400,-	3.900,-	5.900,-	4.300,-
arbetare i lager för jordbruksprodukter och spannmålstorkanläggningar	23			4.700,-	3.300,-	5.200,-	3.600,-
arbetare i betsocker- och potatismjölsfabriker	24			4.700,-	3.600,-	5.200,-	4.000,-
övriga arbetare	29	3.800,-	2.600,-	4.000,-	2.700,-	4.700,-	3.200,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR SKOGSBRANSCHEN							
ackordsavlönat skogsarbete	31	5.100,-	5.100,-	5.400,-	5.400,-	5.950,-	5.950,-
tidsavlönat skogsarbete	32	4.100,-	4.100,-	4.350,-	4.350,-	4.750,-	4.750,-
lastnings- och transportarbete	33			4.950,-	4.950,-	5.500,-	5.500,-
lagringsarbete	34			5.600,-	5.600,-	6.200,-	6.200,-
sägararbete	35			5.600,-	5.600,-	6.200,-	6.200,-
ackordsavlönat flöttningsarbete	36	5.100,-	5.100,-	5.400,-	5.400,-	5.950,-	5.950,-
tidsavlönat flöttningsarbete	37	4.100,-	4.100,-	4.350,-	4.350,-	4.750,-	4.750,-
ackordsavlönat arbete på fartyg	41	5.800,-	5.800,-	6.150,-	6.150,-	6.750,-	6.750,-
tidsavlönat arbete på fartyg	42	5.800,-	5.800,-	6.150,-	6.150,-	6.750,-	6.750,-
övrigt arbete	45			4.850,-	4.850,-	5.400,-	5.400,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR BYGGNADSRANSCHEN							
arbetsledning	51	9.360,-	9.360,-	9.922,-	9.922,-	10.860,-	10.860,-
krävande fackarbete	53	7.440,-	7.440,-	7.886,-	7.886,-	8.630,-	8.630,-
fackarbete	55	6.120,-	6.120,-	6.487,-	6.487,-	7.100,-	7.100,-
transportarbete	57	5.160,-	5.160,-	5.470,-	5.470,-	5.990,-	5.990,-
krävande diversearbete	59	5.280,-	5.280,-	5.597,-	5.597,-	6.120,-	6.120,-
diversearbete	61	5.160,-	3.720,-	5.470,-	3.943,-	5.990,-	4.320,-
ARBETSPENSIONSKASSAN FÖR HAMNBRANSCHEN							
stuvare	71	6.550,-	4.250,-	7.000,-	4.300,-	7.000,-	4.300,-
hamnlagerarbetare	73	5.200,-	4.250,-	5.550,-	4.300,-	5.950,-	4.600,-
arbetare i underhållsarbete på fartyg	74			5.550,-	4.300,-	5.550,-	4.300,-
övriga arbetstagare i hamnbranschen	75	5.800,-	4.250,-	6.200,-	4.300,-	6.200,-	4.300,-